

vergadering **7**
zittingsjaar 2020-2021

Woordelijk Verslag

Plenaire Vergadering

van 12 november 2020

INHOUD

OPENING VAN DE VERGADERING	5
VERONTSCHULDIGINGEN	5
MEDEDELING VAN DE AANWIJZING VAN EEN DEELSTAATSENATOR	5
VOORSTEL VAN RESOLUTIE van An Moerenhout, Maxim Veys en Tom De Meester tot herinvoering van een tijdelijk verbod op uithuiszettingen – 529 (2020-2021) – Nr. 1	
Voorstel tot spoedbehandeling	5
VOORSTEL VAN RESOLUTIE van Els Sterckx, Ilse Malfroot, Yves Buysse, Stefaan Sintobin en Chris Janssens over het loonbehoud voor huishoudelijke hulpen in de dienstenchequesector tijdens de coronacrisis – 533 (2020-2021) – Nr. 1	
Voorstel tot spoedbehandeling	5
ACTUELE VRAAG van Andries Gryffroy aan Zuhail Demir, Vlaams minister van Justitie en Handhaving, Omgeving, Energie en Toerisme, over de federale beleidsplannen om een koolstoftaks in te voeren	6
ACTUELE VRAAG van Maurits Vande Reyde aan Wouter Beke, Vlaams minister van Welzijn, Volksgezondheid, Gezin en Armoedebestrijding, over de personeelsuitval in instellingen voor personen met een handicap	10
MEDEDELING VAN DE VOORZITTER	15
ACTUELE VRAAG van Ann De Martelaer aan Wouter Beke, Vlaams minister van Welzijn, Volksgezondheid, Gezin en Armoedebestrijding, over de onkostenvergoeding voor laatstejaarsstudenten verpleegkunde	16
ACTUELE VRAAG van Freya Saeys aan Wouter Beke, Vlaams minister van Welzijn, Volksgezondheid, Gezin en Armoedebestrijding, over de verdeling van COVID-19-vaccins	18
ACTUELE VRAAG van Lorin Parys aan Wouter Beke, Vlaams minister van Welzijn, Volksgezondheid, Gezin en Armoedebestrijding, over het midden van intensieve geestelijke gezondheidszorg in de tweede lockdown	23
ACTUELE VRAAG van Philippe Muyters aan Matthias Diependaele, Vlaams minister van Financiën en Begroting, Wonen en Onroerend Erfgoed, over de impact van de aangekondigde federale effectentaks op de Vlaamse financiële middelen	27
ACTUELE VRAAG van Inez De Coninck aan Lydia Peeters, Vlaams minister van Mobiliteit en Openbare Werken, over recente verklaringen van Brussels minister Sven Gatz betreffende de Brusselse stadstol	31
ACTUELE VRAAG van Filip Brusselmans aan Benjamin Dalle, Vlaams minister van Brussel, Jeugd en Media, over de verkiezingen voor de Vlaamse Jeugdraad	34
ACTUELE VRAAG van Orry Van de Wauwer aan Jan Jambon, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Buitenlandse Zaken, Cultuur, ICT en Facilitair Management, over het openstellen van de aanvraagprocedure voor de culturele activiteitenpremie	38
ACTUELE VRAAG van Filip Dewinter aan Bart Somers, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Binnenlands Bestuur, Bestuurszaken, Inburgering en Gelijke Kansen, over de opening van het asielcentrum in Kalmthout en de communicatie daarrond	41

ACTUELE VRAAG van An Moerenhout aan Bart Somers, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Binnenlands Bestuur, Bestuurszaken, Inburgering en Gelijke Kansen, over de beslissing om het Minderhedenforum als participatieorganisatie te vervangen door Join.Vlaanderen

ACTUELE VRAAG van Hannelore Goeman aan Bart Somers, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Binnenlands Bestuur, Bestuurszaken, Inburgering en Gelijke Kansen, over de selectie van een participatieorganisatie in het kader van het inburgeringsbeleid

ACTUELE VRAAG van Chris Janssens aan Bart Somers, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Binnenlands Bestuur, Bestuurszaken, Inburgering en Gelijke Kansen, over de stopzetting van de samenwerking met het Minderhedenforum en de nieuwe samenwerking met Join.Vlaanderen

ACTUELE VRAAG van Katrien Partyka aan Bart Somers, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Binnenlands Bestuur, Bestuurszaken, Inburgering en Gelijke Kansen, over de beslissing van de minister om Join.Vlaanderen aan te duiden als nieuwe participatieorganisatie

ACTUELE VRAAG van Jos D'Haese aan Bart Somers, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Binnenlands Bestuur, Bestuurszaken, Inburgering en Gelijke Kansen, over de stopzetting van de erkenning van het Minderhedenforum als participatieorganisatie

45

ACTUELE VRAAG van Koen Daniëls aan Ben Weyts, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Onderwijs, Sport, Dierenwelzijn en Vlaamse Rand, over het mentale welzijn van onze studenten en met name de angst voor een verlenging van de studieduur

ACTUELE VRAAG van Hannelore Goeman aan Ben Weyts, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Onderwijs, Sport, Dierenwelzijn en Vlaamse Rand, over aandacht voor mentaal welzijn van studenten tijdens de tweede golf

56

ONTWERP VAN DECREET tot instemming met de wijziging van het Verdrag van 9 september 1996 inzake de verzameling, afgifte en inname van afval in de Rijn- en binnenvaart (CDNI), aangenomen op 22 juni 2017 door de Conferentie van Verdragsluitende Partijen, alsmede van zijn bijlage 2 en van de bij bijlage 2 horende aanhangsels I tot en met V

– 391 (2019-2020) – Nrs. 1 en 2

Algemene bespreking

62

Artikelsgewijze bespreking

62

ONTWERP VAN DECREET houdende wijziging van de Vlaamse Codex Fiscaliteit van 13 december 2013, wat betreft de aangifte van automatische ontspanningstoestellen

– 468 (2019-2020) – Nrs. 1 en 2

Algemene bespreking

62

Artikelsgewijze bespreking

63

REGELING VAN DE WERKZAAMHEDEN

63

VOORSTEL VAN RESOLUTIE van An Moerenhout, Maxim Veys en Tom De Meester tot herinvoering van een tijdelijk verbod op uithuiszettingen

– 529 (2020-2021) – Nr. 1

Voorstel tot spoedbehandeling

63

Voorstel tot het verlenen van voorrang in commissie

65

VOORSTEL VAN RESOLUTIE van Els Sterckx, Ilse Malfroot, Yves Buysse, Stefaan Sintobin en Chris Janssens over het loonbehoud voor huishoudelijke hulpen in de dienstenchequesector tijdens de coronacrisis – 533 (2020-2021) – Nr. 1	
Voorstel tot spoedbehandeling	66
ONTWERP VAN DECREET tot instemming met de wijziging van het Verdrag van 9 september 1996 inzake de verzameling, afgifte en inname van afval in de Rijn- en binnenvaart (CDNI), aangenomen op 22 juni 2017 door de Conferentie van Verdragsluitende Partijen, alsmede van zijn bijlage 2 en van de bij bijlage 2 horende aanhangsels I tot en met V	
– 391 (2019-2020) – Nrs. 1 en 2	
Hoofdelijke stemming	67
ONTWERP VAN DECREET houdende wijziging van de Vlaamse Codex Fiscaliteit van 13 december 2013, wat betreft de aangifte van automatische ontspanningstoestellen	
– 468 (2019-2020) – Nrs. 1 en 2	
Artikelsgewijze stemming	67
Hoofdelijke stemming	68
REGELING VAN DE WERKZAAMHEDEN	68
BIJLAGEN	
Aanwezigheden	70
Individuele stemmingen Vlaamse Volksvertegenwoordigers	70

OPENING VAN DE VERGADERING

Voorzitter: mevrouw Liesbeth Homans

– *De vergadering wordt geopend om 14.01 uur.*

De voorzitter: Dames en heren, de vergadering is geopend.

VERONTSCHULDIGINGEN

De voorzitter: Zoals we al enkele maanden bezig zijn, zijn we hier ook vandaag slechts met een aantal volksvertegenwoordigers aanwezig. Want ook wij dienen ons te houden aan de coronamaatregelen, vandaar dat niet alle 124 parlementsleden aanwezig zijn.

Minister Hilde Crevits is verontschuldigd.

MEDEDELING VAN DE AANWIJZING VAN EEN DEELSTAATSENATOR

De voorzitter: Dames en heren, bij brief van 20 oktober 2020 deelt de griffier van de Senaat mee dat ingevolge het ontslag van de heer Stijn Bex als deelstaatsenator met ingang van 27 oktober 2020 één mandaat van deelstaatsenator vacant is geworden, dat aan de Groenfractie toekomt.

De Groenfractie heeft mij op 30 oktober 2020 een lijst overhandigd, waarop zij mevrouw Celia Groothedde aanwijst als deelstaatsenator. Die lijst is ondertekend door de meerderheid van de leden van de politieke formatie.

Ik heb de door Groen ondertekende voordrachtlijst bij brief van 9 november 2020 aan de griffier van de Senaat overgemaakt.

VOORSTEL VAN RESOLUTIE van An Moerenhout, Maxim Veys en Tom De Meester tot herinvoering van een tijdelijk verbod op uithuiszettingen – 529 (2020-2021) – Nr. 1

Voorstel tot spoedbehandeling

De voorzitter: De heer Rzoska heeft het woord.

Björn Rzoska (Groen): Voorzitter, ik zou graag bij hoogdringendheid een voorstel van resolutie op de agenda zetten over de herinvoering van een tijdelijk verbod op uithuiszettingen. Dat voorstel van resolutie is ingediend door collega's Moerenhout, Veys en De Meester.

De voorzitter: Is die tekst ondertussen beschikbaar?

Björn Rzoska (Groen): Ja, ik dacht het wel.

De voorzitter: Goed, we zullen ons daar later over uitspreken.

Het incident is gesloten.

VOORSTEL VAN RESOLUTIE van Els Sterckx, Ilse Malfroot, Yves Buysse, Stefaan Sintobin en Chris Janssens over het loonbehoud voor huishoudelijke hulpen in de dienstenchequesector tijdens de coronacrisis – 533 (2020-2021) – Nr. 1

Voorstel tot spoedbehandeling

De voorzitter: De heer Janssens heeft het woord.

Chris Janssens (Vlaams Belang): Voorzitter, ik zou eveneens bij ordemotie, artikel 50, de spoedbehandeling willen vragen van een voorstel van resolutie over het loonbehoud voor huishoudelijke hulpen in de dienstenchequesector tijdens de coronacrisis.

De voorzitter: Is het goed dat we ons daar later over uitspreken? (*Instemming*)

Het incident is gesloten.

ACTUELE VRAAG van Andries Gryffroy aan Zuhail Demir, Vlaams minister van Justitie en Handhaving, Omgeving, Energie en Toerisme, over de federale beleidsplannen om een koolstoftaks in te voeren

De voorzitter: De heer Gryffroy heeft het woord.

Andries Gryffroy (N-VA): Voor de N-VA is het hoe dan ook belangrijk dat we de klimaatdoelstellingen halen. Dat staat ook in het Vlaamse regeerakkoord. (*Applaus van Bruno Tobbacq*)

Dank u. Daar bestaan veel verschillende manieren voor, collega Tobbacq. (*Opmerkingen van Bruno Tobbacq*)

De voorzitter: Collega Gryffroy heeft het woord. Collega Tobbacq, u kunt zich zo meteen volledig laten gaan, maar nu is het aan de heer Gryffroy.

Andries Gryffroy (N-VA): Je moet daarvoor ook een draagvlak hebben. En een draagvlak creëer je niet met taksen, maar met creatieve oplossingen. Wij zijn voorstander van incentivieren, veeleer dan taxeren. Daarom zetten wij in op energie-efficiëntie, op energiebeleidsvereenkomsten (EBO's) met de industrie en mini-EBO's voor de kmo's. Maar wat zien we? De eerste federale klimaatbeslissing is het heffen van een koolstoftaks, waarvan de bevoegde federale minister hoopt dat die tegen 2030 misschien zelfs een kleine 3 miljard euro kan opbrengen. Eerdere berekeningen tonen aan dat, zelfs in een gematigd scenario, er een meerkost zal zijn voor de gezinnen van zo'n 281 euro per jaar.

De federale minister zal dus concrete voorstellen doen om onmiddellijk een dergelijke tarifiering – want zo wordt het genoemd, om niet het woord 'koolstoftaks' te moeten gebruiken – in te voeren voor de gezinnen en de niet-ETS-bedrijven, dus gebouwen, transport, kmo's en mo's.

Het voorstel is zelfs geen belastingverschuiving, een zogenaamde taxshift, waarbij men taksen verschuift naar een andere belastbare grondslag. Dit is puur een extra, nieuwe belasting, die de hardwerkende Vlaming en de Vlaamse ondernemingen hard zal treffen. 63 procent van de belastbare inkomsten komt namelijk van de Vlamingen. En daar zal straks misschien nog een schepje bij komen. 83 procent van de export komt van de Vlaamse ondernemingen, en dat omdat Vlaanderen een van de meest open en exportgedragen economieën ter wereld heeft. Met andere woorden, het eenzijdig invoeren van een dergelijke nieuwe extra koolstoftaks benadeelt onze concurrentiepositie. Dit is een kruisraket, recht in het hart van de Vlaamse industrie.

Hoe die nieuwe belasting er exact zal uitzien, is voorlopig nog koffiedik kijken, laat staan dat het al duidelijk is op welke manier de inkomsten ervan zullen worden besteed. Minister, hoe staat u tegenover die maatregel?

De voorzitter: Minister Demir heeft het woord.

Minister Zuhail Demir: Collega Gryffroy, ik was zelf verbaasd in de krant te moeten lezen dat de federale minister van plan is om een Belgische koolstoftaks in te voeren. In hoeverre dat idee of dat plan uitgewerkt is, weet ik niet. Wij zijn

ook niet geraadpleegd. Er is op geen enkele manier overleg geweest. Ik heb dat moeten lezen in de krant.

Ik heb gezien dat de liberale coalitiepartners van mevrouw Khattabi onmiddellijk hebben gezegd dat niet te willen, omdat het weegt op de middenklasse en op de werkenden. Ik deel hun mening. Zomaar een taks invoeren is niet verstandig. Ik heb vandaag nog een gesprek daarover gehad met de Nederlandse ambassadeur. In Nederland gaan ze dat niet doen en ze zijn verrast door de aankondiging. Noch het Vlaamse regeerakkoord, noch de Vlaamse klimaatplannen voorzien in zo'n koolstoftaks. Bij het begin van de regeerperiode heb ik al een vraag beantwoord van collega Steenwegen, die vroeg om een koolstoftaks in te voeren. Ik heb daar duidelijk op gezegd: neen.

Wat we wel moeten doen, is de koolstof reduceren. Daarvoor hebben wij een pakket van maatregelen in ons klimaatplan, gaande van verschuivingen van bepaalde kosten en toelagen, bijvoorbeeld, in mijn domein, naar renovatie. We gaan daar veel in investeren. De tertiaire sector zal verplicht worden zijn gebouwen energetisch te renoveren. In de gewone, reguliere woningbouw zullen wij ook wat meer inspanningen moeten doen om de koolstofemissie te verminderen. Eind deze maand zal ik een gesprek hebben met minister Khattabi om de Vlaamse plannen toe te lichten. Ook vraag ik aan de Vlaamse coalitiepartners om het Vlaamse beleid ook federaal te ondersteunen.

De voorzitter: De heer Gryffroy heeft het woord.

Andries Gryffroy (N-VA): Met andere woorden: u bevestigt mijn vermoeden. Het voorstel is er gekomen zonder overleg met de gewesten en houdt dus geen rekening met het principe dat het een budgetneutraal instrument moet zijn. Ondoordachte en eenzijdige initiatieven gaan we vanuit Vlaanderen niet ondersteunen. Overleg is nochtans nodig. Eenzijdig een Belgische CO₂-taks opleggen, is echt geen goed idee. Overleg is nodig, omdat wij inderdaad milieuvriendelijke technologie en energie willen bevoordelen en intensiveren. Dat zal niet zijn zoals in Nederland, waar men nu zelfs debatteert over een bijkomende CO₂-taks, die zelfs volgens de christelijke vakbond tienduizend banen zal kosten. In Nederland beseft men dat het niet enkel een klimaatverhaal maar ook een economisch verhaal is.

Dan zijn er ook nog mogelijke Europese plannen. Die zijn nog zeer onduidelijk, maar er wordt gewerkt aan een 'carbon border adjustment mechanism', die weliswaar rekening houdt met de regels van de Wereldhandelsorganisatie (WTO) om handelsoorlogen te vermijden. U hebt minister Khattabi uitgenodigd op uw kabinet, maar vergeet niet dat het ook een Europees verhaal is. Gaat u ook in overleg treden met uw Europese collega om deze aanpak te bespreken?

De voorzitter: De heer Sintobin heeft het woord.

Stefaan Sintobin (Vlaams Belang): Collega Gryffroy, dat is een mooie getelefoneerde vraag. Ik ga wel akkoord met uw standpunt en ik ben tevreden met het antwoord van u, minister. Die koolstoftaks, of laten we het ineens de Khattabitaks noemen, is een platte belasting, die weer de werkende Vlaming en onze industrie zal benadelen. Ik vind het onbegrijpelijk dat een federaal minister zoiets maar lanceert zonder daarover overleg te plegen met de gewesten en blijkbaar zelfs niet in overleg met haar federale collega's. Blijkbaar zijn de liberalen er fel tegen.

De voorzitter: En uw vraag luidt?

Stefaan Sintobin (Vlaams Belang): Ik was van plan u te vragen of u in overleg gaat met mevrouw Khattabi. Maar mijn vraag is nu: hoe zit het met uw collega's in de Vlaamse meerderheid? Zit u in de Vlaamse Regering op één lijn?

De voorzitter: De heer Bothuyne heeft het woord.

Robrecht Bothuyne (CD&V): Collega Gryffroy had het op zijn Facebook al een beetje verklapt, waarbij hij het had over “een platte klimaatbelasting tegen de Vlaamse gezinnen en tegen de Vlaamse ondernemingen”. Wel, collega’s: wij zijn daar ook tegen. Wij zijn tegen platte klimaatbelastingen. Maar wij zijn uiteraard wel voor een doordacht klimaatbeleid, het liefst in goed overleg. Ik ben blij, minister, dat u vandaag al overleg hebt gehad met uw collega Van der Straeten, en binnenkort met uw federale collega van Klimaat. Ook op Vlaams niveau proberen wij milieuvriendelijke technologie en milieuvriendelijke energie te bevorderen, en milieuonvriendelijke technologie en energie te benadelen.

De autofiscaliteit is op die manier recent hervormd en onlangs kondigde u aan dat u een verschuiving wilt doorvoeren van de lasten op de elektriciteitsfactuur naar de aardgasfactuur.

De voorzitter: En de vraag is?

Robrecht Bothuyne (CD&V): De vraag is op welke manier u die verschuiving van CO₂-kosten vorm wil geven.

De voorzitter: De heer Rzoska heeft het woord.

Björn Rzoska (Groen): Collega’s, het is natuurlijk altijd interessant – en in die zin vergeef ik de heer Gryffroy – om hier een federaal debat te voeren op basis van een krantenartikel. Dit is blijkbaar de waarop de N-VA bij wijze van spreken haar niet-deelname aan de Federale Regering verteert. Maar ik heb daar begrip voor, dat is een trauma waar u over moet.

Wat ik onthoud uit uw tussenkomst, collega Gryffroy, is dat u openstaat voor overleg met de federale ministers, wat ik een goede zaak vind. In die zin steun ik de heer Bothuyne dat we enkel door een doordacht klimaatbeleid de doelstellingen zullen halen die we moeten halen. En laat het duidelijk zijn: ook wij zijn geen voorstander van zomaar een verhoging zonder dat daar een verschuiving in zit. Ik vind het bijzonder interessant dat daar op een aantal niveaus over wordt nagedacht en ik onderschrijf dat dit in overleg met de coalitiepartners en met de gewesten moet gebeuren. Ik ben blij dat u eigenlijk op dezelfde lijn zit.

De voorzitter: De heer Schiltz heeft het woord.

Willem-Frederik Schiltz (Open Vld): Collega’s, we zijn allemaal tegen een platte belastingverhoging, van links tot rechts, van boven tot onder. En weet u waar ik tegen ben? Tegen iets dat nog niet bestaat, waar nog geen tekst over is, waar nog geen akkoord over is op een ander beleidsniveau, en waar wij als fier Vlaanderen rollend over discussiëren dat het de meest actuele vraag is. De agenda staat er vol van. Ik ben beschaamd om Vlaams parlements lid te zijn en het over niets anders te kunnen hebben dan over wat er aan de overkant gebeurt, nog zonder dat de minste indicatie van een belangenconflict of impact op ons beleid duidelijk is, minister. *(Applaus bij sp.a en Open Vld)*

De minister-president heeft aangekondigd dat hij constructief wil samenwerken met het federale niveau. In een federaal land lijkt dat ook een goede, correcte positie, uiteraard zelfbewust. Mijn vraag is dan ook, minister, in welke mate u met het federale niveau zult samenwerken om een verschuiving van lasten van bijvoorbeeld arbeid naar vervuiling te realiseren.

De voorzitter: De heer Tobback heeft het woord.

Bruno Tobback (sp.a): Collega's, minister, een klimaatbeleid zal sociaal zijn of het zal niet uitvoerbaar en niet houdbaar zijn. Op dat vlak zijn we het allemaal eens, mag ik hopen. Hoe dan ook kan iets als een koolstofprijs daar deel van uitmaken, maar alleen op voorwaarde dat het gekoppeld is aan een beleid waarin gezinnen, en in de eerste plaats deze die het moeilijk hebben, worden gesteund om hun gedrag aan te passen in de richting van het algemeen belang. Als de Vlaamse Regering daar zelf zonder fout in was, dan was het pleidooi van de heer Gryffroy al veel geloofwaardiger. Maar als ik kijk naar discussies zoals de slimme meter, het capaciteitstarief op de elektriciteitsfactuur en dergelijke meer – en dan zwijg ik nog, collega Gryffroy, over de btw-verhoging op de elektriciteit die uw partij heeft doorgevoerd en die alle gezinnen heeft geraakt – en zolang de Vlaamse Regering niet zelf vrij is van zonden, lijkt het me nuttiger om in overleg te gaan, te zoeken naar manieren om op alle niveaus samen dat sociale en rechtvaardige klimaatbeleid efficiënt af te stemmen.

De voorzitter: En de vraag is?

Bruno Tobback (sp.a): Ik roep heel hard op, minister, en dat is dan ook mijn vraag, om nu niet drie jaar te vroeg aan de verkiezingscampagne te beginnen maar om uw tijd te gebruiken en het beleid te voeren dat iedereen ten goede komt. *(Applaus bij sp.a)*

De voorzitter: De heer D'Haese heeft het woord.

Jos D'Haese (PVDA): Ook ik snap de trend niet helemaal om federale debatten in het Vlaams Parlement nog eens dunnetjes te willen overdoen. Ik snap dat Vlaams-nationalisten meer bevoegdheden willen hebben, maar op die manier zullen we er niet geraken. Ik zou beginnen met binnen de eigen bevoegdheden eens te proberen hier en daar een doelstelling te halen als het over het klimaatbeleid gaat. Dat is misschien een beter idee dan hier vragen te stellen over andere niveaus.

Wat ik ook niet begrijp, is dat de N-VA zegt dat ze tegen taksen is. Nochtans zijn zij degenen die mee de Turteltaks hebben ingevoerd en hebben zij de btw op energie verhoogd in het federaal parlement. Ik snap dan ook niet waar die mythe ineens vandaan komt. Maar wat mij betreft, is het heel duidelijk: zulke groene taksen zijn niet efficiënt en asociaal. Ze hebben voor ons geen plaats in een ambitieus klimaatbeleid. In plaats van gezinnen te belasten zouden we beter eindelijk de grote vervuilers eens voor hun verantwoordelijkheid stellen.

De voorzitter: Minister Demir heeft het woord.

Minister Zuhal Demir: Collega's van de oppositie, ik vind het normaal dat, als een minister een voorstel doet in de krant, het debat hier ook wel eens kan volgen. Als men dit zou doen, ik zeg 'als', dan heeft dat immers natuurlijk wel een impact op heel wat Vlaamse gezinnen, op de tweede plaats voor heel wat gepensioneerden, voor heel wat mensen in armoede, en voor de Vlaamse industrie op kop, die zorgt voor heel wat tewerkstelling. Ik vind het dus echt wel verregaand om te zeggen dat we dat debat niet mogen voeren. Ik vind dat zelfs beschamend van de oppositie. Als men dat gaat doen, dan zal dat immers een impact hebben op de Vlamingen. *(Opmerkingen van Willem-Frederik Schiltz)*

Collega Schiltz, dan vind ik het ook niet meer dan normaal dat een parlements lid – en graag alle parlementsleden – vraagt dat ik die taks alstublieft zou tegenhouden, omdat die heel wat Vlamingen zal treffen. *(Opmerkingen van Bruno Tobback)*

Dat is ook wat ik zal doen met collega Khattabi, die ik eind deze maand zal zien. Ik heb vanmorgen inderdaad overleg gehad met Tinne Van der Straeten. *(Opmerkingen van Jeremie Vaneckhout)*

Ik zal heel duidelijk zeggen dat wij dat niet willen, gezien het Vlaamse klimaatplan en het Vlaamse regeerakkoord, dat een extra taks ook heel dom is, dat dat geen effect zal hebben. Ik ga er ook van uit dat de Vlaamse coalitiepartners in de Federale Regering ervoor zullen zorgen dat het federale beleid het Vlaamse beleid versterkt en er vooral niet tegen ingaat.

Collega's hebben hier verwezen naar het capaciteitstarief van de VREG. Ik heb dat in de commissie al gezegd en zeg het nog eens: jullie zijn degenen die de VREG zullen moeten ondervragen. *(Opmerkingen van Bruno Tobback)*

Dat zijn jullie allemaal. Mijnheer Tobback, ik heb dat ook in de commissie gezegd. Ik heb daar ook heel wat vragen bij, maar de VREG zal alleen ten aanzien van jullie uitleggen hoe of wat. Jullie hebben die macht. Collega Tobback, gebruik ook die macht om aan de VREG te zeggen wat jullie allemaal niet goed vinden omdat dat mensen in armoede zal treffen. Ik zeg dat wel, ik heb dat ook meermaals gezegd, ik heb daar al vaak mee overlegd, maar, helaas, jullie zijn de baas van de VREG, en niet ik. *(Opmerkingen van Jeremie Vaneckhout en Jos D'Haese)*

Collega D'Haese, dat is wel zo. U moet het abc nog wat leren kennen, denk ik. *(Opmerkingen van Jos D'Haese)*

De voorzitter: De minister heeft het woord.

Minister Zuhal Demir: U spreekt voor uw beurt.

We zijn een aantal dingen overeengekomen in het Vlaams Energie-en Klimaatplan (VEKP). Qua hernieuwbare energie is er een dubbele ambitie. Wat renovatie betreft, staan we voor iets gigantisch. Zoals ik heb gezegd: ik ga de komende jaren gewoon uitvoeren, dit realiseren op het terrein, en ervoor zorgen dat die koolstof wordt gereduceerd. Elke reductie op dat vlak is goed. Ik ben er ook van overtuigd dat dat zal gaan zonder een federale koolstoftaks. *(Applaus bij de N-VA)*

De voorzitter: De heer Gryffroy heeft het woord.

Andries Gryffroy (N-VA): Ik moet gewoon vaststellen dat we het er kamerbreed over eens zijn dat we niet akkoord gaan met een platte belastingverhoging. Als we het hebben over wederzijds respect en constructief samenwerken, dan valt het me wel op dat dat er bij de oppositie en Open Vld vooral over gaat dat wij ons constructief zouden tonen tegenover de federale overheid. Waarom toont de federale overheid zich niet constructief tegenover ons? Er is geen overleg geweest over dit punt, ook al heeft men het in het regeerakkoord altijd over overleg.

We moeten opletten als we het inderdaad hebben over een taxshift. Collega Bothuyne, zelfs de autofiscaliteit is geen taxshift. Dat is gewoon een aanpassing binnen dezelfde grondslag. Wat hier wordt voorgesteld, is duidelijk een belastingverhoging, en daar zijn wij tegen, omdat dat burgers treft en ondernemingen treft. Met het geven van een incentive zal men een veel groter draagvlak creëren dan met het opleggen van een taks.

De voorzitter: De actuele vraag is afgehandeld.

ACTUELE VRAAG van Maurits Vande Reyde aan Wouter Beke, Vlaams minister van Welzijn, Volksgezondheid, Gezin en Armoedebestrijding, over de personeelsuitval in instellingen voor personen met een handicap

De voorzitter: De heer Vande Reyde heeft het woord.

Maurits Vande Reyde (Open Vld): Vergeef me, voorzitter, ik zal het hebben over een Vlaamse bevoegdheid.

Ik maak me zorgen over de situatie van de zorg voor mensen met een beperking. We hebben het in de commissie een aantal keren gehad over de schrijnende toestanden tijdens de eerste lockdown, waarbij de zorg voor vele mensen werd stopgezet. Dat moeten we absoluut vermijden. Ik twijfel er niet aan dat dit ook uw intentie is, maar als we de laatste cijfers van het Vlaams Agentschap voor Personen met een Handicap (VAPH) zien, dan zien we dat de besmettingen aan het stijgen zijn met meer dan 100 procent ten opzichte van eind september. De personeelsuitval bedraagt al meer dan 10 procent en is gestegen tot een zeshonderdtal.

Het verontrust me vooral dat ik meer getuigenissen te horen krijg van ouders wier kind weer tijdelijk thuis moet worden opgevangen. Het gaat over korte periodes. We moeten ons misschien niet al te grote zorgen maken, maar dat was in de eerste lockdown eerst ook zo. Het zou maar over een week of twee weken gaan, maar het heeft uiteindelijk enkele maanden geduurd.

Het VAPH heeft vorige week fase vier afgekondigd. In zijn brief spreekt het over overleg dat nog moet gebeuren en afspraken die moet worden vastgelegd tussen de kabinetten, bijstandszorgorganisaties, gebruikers et cetera. Is dat afsprakenkader met de voorzieningen er? Kan er echt gegarandeerd worden dat de zorg voor mensen met een beperking tijdens deze lockdown niet zal stilvallen?

De voorzitter: Collega's, wat de commentaren betreft over het feit of de actuele vragen al dan niet Vlaamse materie betreffen: ik kan me nog goed herinneren dat we hier een aantal weken geleden hebben gedebatteerd, met instemming van zo goed als elke partij, over de Brusselse stadstol. Ik wil wel, maar een beetje consequentie... Ik denk niet dat ik hier veel vragen toelaat over het federale niveau, maar dat gebeurt. Dat is in het verleden gebeurd. Dat is niet de eerste keer. Nu zeggen dat de hele agenda vol staat, vind ik kort door de bocht.

Voor alle duidelijkheid, mijnheer Vande Reyde, u hebt dat niet gedaan. U hebt alleen gezegd dat u blij was om het over een Vlaams thema te hebben.

Maurits Vande Reyde (Open Vld): Ik wil ook wel eens zeggen dat de agenda ermee vol staat. Er staan vier vragen op omtrent bevoegdheden waarover we hier niets te zeggen hebben. Dat is een Vlaams Parlement onwaardig. (*Rumoer*)

De voorzitter: Neen, sorry, mijnheer Vande Reyde. Ik neem aan dat u onder andere refereert aan de actuele vraag van de heer Muyters. Als dat natuurlijk geen impact heeft op Vlaanderen en de Vlaamse zorgkas, waar u als parlements-lid ook mee bezig bent als bevoegdheid in de commissie Welzijn, dan moeten we dat misschien eens bespreken tijdens het Uitgebreid Bureau. De commentaren die hierover komen, vind ik eigenlijk niet gepast. (*Applaus bij de N-VA*)

Minister Beke heeft het woord.

Minister Wouter Beke: Mijnheer Vande Reyde, u hebt een vraag gesteld waarvan ik weet dat ze u nauw aan het hart ligt en ze ligt ook mij nauw aan het hart. Ik denk dat we dezelfde ambitie delen, namelijk ervoor zorgen dat personen met een handicap zoveel als mogelijk, en eigenlijk in alle gevallen, de nodige ondersteuning en dienstverlening moeten kunnen krijgen waar ze recht op hebben. Dat is onze vaste ambitie en daar willen we absoluut voor gaan.

U hebt verwezen naar de cijfers. Als we kijken naar de meest recente cijfers, dan dalen die terug licht. Het is natuurlijk nog altijd hout vasthouden voor wat er in de komende weken zal gebeuren. We zullen er dus absoluut geen victorie over kraaien.

Wanneer er besmettingen zijn, heeft dit dikwijls een grote impact op het personeel: personeel dat afwezig is, personeel dat in quarantaine gaat. Daar moeten

we oplossingen voor geven. Binnen de taskforce hebben we een algemeen kader, namelijk het cascadesysteem dat daarvoor wordt gebruikt. Dat wordt op vele vlakken ook goed gebruikt, maar het is voor de instellingen van het VAPH onvoldoende. Daarom willen we er complementair een eigen getrapt systeem voor uitwerken – dat gebeurt momenteel – om ervoor te kunnen zorgen dat de nodige zorg en ondersteuning gecontinueerd kan worden.

Het bevat vijf belangrijke elementen die ik kort zal opsommen. Ten eerste, ervoor zorgen dat als er een gedeeltelijke afbouw moet zijn of wanneer men tijdelijk de pauzeknop moet induwen of zelfs op stop moet duwen, er zoveel mogelijk extra personeel kan worden ingeschakeld. Ten tweede, als men maatregelen neemt, moet men in collectief overleg gaan.

De voorzitter: Goed, kunt u afronden?

Minister Wouter Beke: ... Men moet binnen de instelling nog overleg doen, en daarnaast zijn er nog drie andere belangrijke elementen, maar daar kom ik dan meteen op terug. *(Gelach)*

De voorzitter: De heer Vande Reyde heeft het woord.

Maurits Vande Reyde (Open Vld): Minister, bedankt voor uw gedeeltelijk antwoord. *(Gelach)*

Ik ben het er volledig mee eens dat het cascadesysteem de goede manier van werken is. Voor de mensen die het niet kennen: het wil zeggen dat voorzieningen worden aangemaakt om eerst na te gaan hoe ze personeelsuitval kunnen oplossen door bijvoorbeeld elders personeel te halen, gebruik te maken van de Vlaamse Dienst voor Arbeidsbemiddeling en Beroepsopleiding (VDAB) of als het echt niet meer gaat, ook zorg aan huis te bieden. Dat is een perfect systeem, maar het probleem is – en ik voel dat op het terrein bij voorzieningen voor personen met een beperking – dat het cascadesysteem niet afdwingbaar is. Als voorzieningen zelf – in alle autonomie die ze uiteraard moeten hebben – beslissen om de zorg stop te zetten, dan staan gebruikers nog altijd voor een gesloten deur en dan is er niets aan te doen. Ik denk dat we daarover bindende afspraken moeten maken zodat het echt in uiterste overmacht is dat de zorg kan worden stopgezet, en liefst nog kan worden opgevangen door de alternatieven die ik net heb opsomd. Die afspraak ontbreekt nog en we zouden ze graag zien vastgelegd. Ik begrijp dat het tijd vergt, maar we zijn nu hopelijk al vergevorderd in de tweede lockdown, en er is geen tijd meer. Die afspraken moeten nu worden vastgelegd.

De voorzitter: De heer Anaf heeft het woord.

Hannes Anaf (sp.a): Voorzitter, ik wil heel graag de terechte vraag van collega Vande Reyde bijtrekken. We hebben in het parlement al twee resoluties goedgekeurd waarin we vragen om maatregelen te nemen om de zorg voor personen met een handicap te garanderen, ook in een lockdown, en om te zorgen voor het personeel. Het is een bezorgdheid die we allemaal delen.

Nu we volop in een tweede golf zitten, valt op dat de sector het nog steeds moet stellen met schouderklopjes en richtlijnen, en daar gaan we het echt niet mee halen.

Vandaag is in iedereen zijn mailbox en nieuwe bevraging van BEFEZO beland die nog maar eens aangeeft – wat we allemaal aanvoelen – dat bij het personeel het water aan de lippen staat. Wat ik erg opvallend vond in de bevraging, is dat blijkbaar ook initiatieven als 'Help de helpers' en initiatieven via VDAB in de praktijk heel weinig blijken voor te stellen. Ik maak me daar toch wel zorgen over. Als er

al hulp in de voorzieningen komt, is het meestal thuiszorg, interimarbeid of extra inzet van vrijwilligers die reeds betrokken zijn bij de instelling.

Minister, wanneer gaat u eindelijk meer zijn dan 'de minister van droge richtlijnen' en echt iets doen wat de werkdruk bij het personeel kan doen afnemen?

De voorzitter: De heer Daniëls heeft het woord.

Koen Daniëls (N-VA): Collega, minister, het is een belangrijk thema dat ook collega van der Vloet al op de agenda had gezet, maar die vraag is nog niet geagendeerd.

Ik verwijs naar de aanbeveling uit onze resolutie waarin we zeggen dat de zorgcontinuïteit moet worden gegarandeerd: zorgcontinuïteit als de voorziening zou sluiten of ze niet kan bieden – zeker als er moet worden doorbetaald –, ofwel thuis, ofwel met alternatieven, maar zeker in afspraak met de bewoner, met de gebruiker, met de cliënt.

Minister, we willen dus nog eens pleiten voor een alternatieve ondersteuning. We zien dit terugkomen in nota's – alternatieve ondersteuning – maar wat is dit concreet? Welke afspraken zijn er met alle partners waar u naar verwijst en die effectief in de realiteit worden uitgevoerd zodat er geen mensen meer thuis zitten? Hoe is het met de personeelsuitval? Als er geen personeel is om alternatieve zorg te bieden, dan wordt het wel moeilijk wie het dan wel moet doen.

De voorzitter: Mevrouw De Martelaer heeft het woord.

Ann De Martelaer (Groen): In de vraagstelling van de collega gaat het over personeelsuitval in instellingen voor personen met een handicap. Als personeelsleden ziek worden door corona, krijgen zij een ziekteattest. Als personeelsleden in quarantaine moeten gaan omdat er besmettingen zijn in de leefgroep, krijgen ze een quarantaineattest. Dat betekent dat de eersten op een ziekte-uitkering, gewaarborgd inkomen, terugvallen; de tweede groep, met een quarantaineattest, valt terug op werkloosheid, 70 procent van hun loon. Sommige directeurs beschouwen dit echt als een discriminatie. Mensen die zich dag in dag uit inzetten voor hun leefgroep, worden door het feit dat ze in quarantaine moeten gaan, in hun loon getroffen. Ik weet wel dat een sociaal akkoord een federale overeenkomst is, maar ik vraag me wel af of Vlaanderen binnen de taskforce niet kan zorgen dat daar een oplossing voor kan worden gezocht.

De voorzitter: Mevrouw Jans heeft het woord.

Vera Jans (CD&V): Voorzitter, ik sluit mij graag aan bij deze belangrijke vraag.

Minister, het is cruciaal dat wij naar aanleiding van de coronacommissie een aantal heel duidelijke aanbevelingen hierover hebben opgenomen in het voorstel van resolutie. We zorgen ervoor dat, wanneer voorzieningen het niet kunnen of mogen, mensen met een handicap garanties krijgen dat de zorg blijft doorlopen. Dat is positief, en dat zal hier in de plenaire vergadering nog worden toegelicht.

Minister, ik houd er niet van dat we spreken over mensen met een handicap zonder hen te horen, zonder hun standpunten te kennen. Hoe zorgt u ervoor dat bij alle maatregelen die u neemt, ook de extra maatregelen die u neemt voor het personeel, de stem van de gebruikers, mensen met een handicap en hun familie, gehoord wordt?

De voorzitter: De heer D'Haese heeft het woord.

Jos D'Haese (PVDA): Minister, begrijp ik het goed, dat u op dit moment bezig bent met het opstellen van een getrappt systeem voor de opvang van personen

met een handicap? Ik weet niet of u het beseft, maar we zijn stilaan over de top van de tweede golf. Blijkbaar komen nu de richtlijnen op gang waarvan we na de eerste golf hadden vastgesteld dat er iets aan schortte. Ik vind dat ongelooflijk. Ik vind het ongelooflijk hoeveel tijd er telkens opnieuw verloren gaat met u als minister, om kwetsbare mensen in moeilijke situaties te beschermen. Ik vind dat ongelooflijk.

Een van de goede initiatieven die is genomen, 'Help in de zorg!', is nu, ook met maanden vertraging, uitgerold. 10.000 mensen hebben zich gemeld om te komen helpen in de zorg, en er zijn op dit moment ochot ocharme 329 vacatures. Hoe gaat u ervoor zorgen dat u niet alleen de minister van richtlijnen bent, en ook de minister van platform, maar ook een minister die oplossingen aanbrengt? Er is een tekort aan opleidingen, er is een tekort aan communicatie, er zijn aanwervingstoppen. Hoe gaat u ervoor zorgen dat dat personeel kan worden ingeschakeld?

De voorzitter: De heer De Reuse heeft het woord.

Immanuel De Reuse (Vlaams Belang): Als gevolg van de coronacrisis valt er nu in alle sectoren personeel uit. Dat was in de eerste golf zo en het is opnieuw zo. Uiteraard is het cruciaal dat de zorg gegarandeerd blijft, ook in de voorzieningen voor personen met een handicap.

Minister, het is inderdaad heel goed dat u die voorzieningen informatie hebt aangereikt over hoe ze deze personeelsuitval kunnen opvangen. Reeds in de ad-hoccommissie vroegen we hiervoor de nodige aandacht. Dat werd ook vertaald in een van de 95 punten van de resolutie. Het stond in de sterren geschreven dat dit probleem zou terugkeren bij een tweede grote uitbraak.

U hebt het cascadedocument waarvan u sprak, om personeelstekorten aan te pakken, als leidraad meegegeven aan de instellingen. Dat is een goed document. Maar het had onzes inziens toch wel wat vroeger dan op 5 november beschikbaar moeten zijn. Ik hoop dan ook dat de volgende stappen, die u dadelijk nog wat zult toelichten, niet te laat zullen worden gezet, als het al niet te laat is. Het moet gewoon tijdig zijn, willen we voor elke voorziening oplossingen vinden om de continuïteit in de zorg te verzekeren.

De voorzitter: Minister Beke heeft het woord.

Minister Wouter Beke: Ik zal hierop verder ingaan. Dat is mee een antwoord op de verschillende vragen die zijn gesteld.

Mijnheer D'Haese, het cascadesysteem bestaat al langer. *(Opmerkingen van Jos D'Haese)*

De voorzitter: De minister heeft het woord.

Minister Wouter Beke: Neen, mijnheer D'Haese, u moet leren luisteren. Het cascadesysteem bestaat al langer en het wordt in de instellingen ook gebruikt. Aanvullend en complementair daaraan, specifiek voor de VAPH-instellingen, voor de instellingen voor personen met een handicap, werken we een aantal complementaire dingen uit, dit mee op basis van de aanbevelingen die hier volgende week waarschijnlijk zullen worden goedgekeurd.

Waaruit bestaan die aanvullende en complementaire zaken om aan de specificiteit van personen met een handicap en de instellingen, de multifunctionele centra, de vergunde zorgaanbieders, te kunnen beantwoorden? Wanneer er een besmetting is en er maatregelen moeten worden genomen, gaat men in onderling overleg om elkaar te informeren. Dat wordt dus niet eenzijdig opgelegd. Die betrokkenheid is belangrijk. We zullen daaraan ook een sanctie koppelen.

Wanneer dat niet gebeurt, kan men geen financiering krijgen om aanspraak te maken op de extra personeelsmiddelen.

Een volgend punt dat we zullen doen, is uitkijken naar een alternatief ondersteuningsaanbod voor groepen van cliënten en/of individuele gebruikers.

Daarnaast kunnen individuele minderjarige budgethouders, zoals u weet, beschikken over de budgetoverschrijding om thuis te blijven als ze dat moeten. We hebben dat uiteindelijk opgetrokken van 7 tot 25,5 procent. Ook dat, mijnheer D'Haese, bestaat al veel langer. Er zijn ook individuele gebruikers die bijvoorbeeld tijdelijk niet naar school kunnen gaan en daar problemen mee ondervinden, die nood hebben een schoolvervangende context. Ook daarvoor willen we, samen met de diensten ondersteuningsplan, bekijken hoe we extra hulp kunnen geven door bijvoorbeeld de mantelzorg op dat vlak te versterken. Dat zijn een aantal bijkomende maatregelen die we nemen.

Die ontwerpregelgeving is zo goed als klaar. Ik hoop dat we die volgende week kunnen afronden, samen met de stakeholders, en daarvoor een ontwerpregelgeving kunnen voorleggen. Zoals gezegd, zijn er daarnaast zijn ook regulier, algemeen, verschillende zaken. Er zijn algemene platformen als Help de helpers en vrijwilligers.be, het platform dat we samen met Hilde Crevits hebben opgericht. Er zijn inderdaad veel mensen die daar vragende partij voor zijn. Er zijn ook instellingen die daar vacatures op posten, maar nog te weinig, zeker ook in de ouderenzorg. Daarom hebben we vlak voor de herfstvakantie ook de maatregel genomen om de financiële compensaties in de ouderenzorg door te trekken tot minstens einde maart, en ook om flexibele personeelsinzet, als die nodig is, te financieren. Want dat was een element. We hadden een platform waar de mensen naartoe konden gaan om zich aan te bieden. Er waren er die die zorg wel nodig hadden, maar niet zeker waren over de financiering. Dat was een terechte bekommernis en die hebben we dus ook twee weken geleden al onmiddellijk opgepakt zoals het hoort.

De voorzitter: De heer Vande Reyde heeft het woord.

Maurits Vande Reyde (Open Vld): Bedankt, minister. Ik onthoud uit uw uitleg dat alle elementen er liggen om die zorgcontinuïteit te verzekeren. Ik ben daar heel blij mee. Ik denk dat het nu een kwestie is van dit af te ronden en ervoor te zorgen dat dit bindend wordt. Ik ben er zeker van dat dat gaat gebeuren.

Ik wil kort afsluiten met te zeggen dat dit een oplossing is voor de korte termijn. U weet dat voor mensen met een beperking de uitdagingen op lange termijn gigantisch groot zijn. Er is een sectoraal akkoord ten bedrage van 525 miljoen euro recurrent per jaar, dat momenteel in onderhandeling is. Ik hoor vakbonden van de woonzorgcentra daarover zeggen: dat moet snel gebeuren en die afspraken moeten gehonoreerd worden. Ik begrijp dat, want het zorgpersoneel in de woonzorgcentra verdient meer loon. Maar tegelijkertijd zou ik u wel willen vragen, in het globaal akkoord over die 525 miljoen euro, om die wachtlijsten voor mensen met een beperking niet te vergeten. Dat is een minstens even grote uitdaging als die in de woonzorgcentra en in de thuiszorg. Ik denk dat daar in het sectoraal akkoord voor de zorg ook plaats voor moet zijn.

De voorzitter: De actuele vraag is afgehandeld.

MEDEDELING VAN DE VOORZITTER

De voorzitter: Collega's, ik wil u nog meedelen dat de teksten van de twee voorstellen van resolutie waarvoor de spoedbehandeling is gevraagd, ondertussen terug te vinden zijn op de webstek van het Vlaams Parlement.

ACTUELE VRAAG van Ann De Martelaer aan Wouter Beke, Vlaams minister van Welzijn, Volksgezondheid, Gezin en Armoedebestrijding, over de onkostenvergoeding voor laatstejaarsstudenten verpleegkunde

De voorzitter: Mevrouw De Martelaer heeft het woord.

Ann De Martelaer (Groen): Collega's, de druk op de zorg is vandaag heel groot. Er zijn heel veel handen nodig. Alle zorgkundigen die we hebben en kunnen vinden, worden ingezet. Dit is het tweede academiejaar dat studenten bachelor Verpleegkunde een extra vierde jaar moeten doen, namelijk een stagejaar. In het regeerakkoord staat te lezen dat laatstejaarsstudenten bachelor Verpleegkunde voor dit vierde jaar een forfaitaire vergoeding zouden kunnen krijgen, gefinancierd door de betrokken werkgevers.

Eind vorig schooljaar besliste minister Weyts om deze studenten een eenmalige premie van 1000 euro te geven. Voor het volgend schooljaar – dus dit schooljaar – werd het dossier eigenlijk doorgeschoven naar u, minister Beke.

Minister, de studenten verpleegkunde draaien vandaag volle shiften en springen in voor collega's. Ze betalen eigenlijk inschrijvingsgeld voor dit vierde academiejaar om, laten we zeggen, onbetaald stage te doen, onbetaald de zorg recht te houden. Ze betalen zelfs hun eigen coronatesten.

Waardering met applaus is leuk, maar applaus is niet voldoende. We moeten onze studenten verpleegkunde nu bij de start van hun loopbaan een structurele manier geven, waardering geven, omdat ze hard nodig zijn, omdat we ze niet willen verliezen.

Minister, hebt u met de werkgevers aan tafel gezeten? Is er een ontwerp klaar voor de forfaitaire onkostenvergoeding?

De voorzitter: Minister Beke heeft het woord.

Minister Wouter Beke: Ik ben op uw suggestie omtrent werkloosheid niet ingegaan omdat het een federale materie is. Het is inderdaad zo dat we er samen met de ministers Weyts en Crevits voor gezorgd hebben dat men eind vorig schooljaar een premie van 1000 euro heeft gekregen.

We zijn zeer dankbaar en erkentelijk voor de enorme inzet van deze mensen op het terrein. Dat is van groot en wezenlijk belang in hectische tijden zoals nu, maar ook in andere omstandigheden. De studie van de Vlaamse Vereniging voor Studenten over het vierde jaar verpleegkunde heeft inderdaad aangetoond dat die onkostenvergoeding voor heel wat studenten absoluut noodzakelijk is, aangezien hun stage niet te combineren is met een studentenjob. We hebben het engagement genomen om samen met de werknemerskoepels een voorstel voor die premie van 1000 euro te bekijken. Dat proces loopt. Ik vind dat de mensen recht hebben op een perspectief. We trachten daar duidelijk over te zijn naar de studenten.

Daarnaast lopen er federale initiatieven, ook die willen we mee in perspectief nemen.

De voorzitter: Mevrouw De Martelaer heeft het woord.

Ann De Martelaer (Groen): Minister Weyts heeft u dit dossier in juni doorgeschoven. We zijn nu vierenhalve maand verder. U hebt nog niets concreets. Heel veel studenten zijn reeds ingesprongen tijdens de eerste coronagolf. We wisten allemaal dat we ze ook nodig zouden hebben – dat zijn nu de studenten van de nieuwe lichting – in de tweede golf. Alle handen zijn nodig. Het is niet

morgen maar gisteren dat u met een voorstel had moeten komen. Het moet een oplossing zijn die fair is ten opzichte van andere opleidingen en beroepsgroepen maar ook technisch rekening houdt met het statuut van de student verpleegkunde op het vlak van groeipakket en belastingen. De nieuwe studenten van dit schooljaar zijn intussen al twee maanden bezig, ze lopen al twee maanden stage en u blijft een oplossing voor u uit schuiven. Het zijn onze toekomstige verpleegkundigen die we op deze manier gaan verliezen.

Minister, er wordt heel sterk ingezet op het aantrekken van nieuwe studenten voor de opleiding, maar op deze manier gaan we heel wat studenten verliezen. Wat gaat u daaraan doen?

De voorzitter: Mevrouw Saeys heeft het woord.

Freya Saeys (Open Vld): Met alle respect voor onze studenten verpleegkunde omdat ze bijspringen in deze coronagerelateerde omstandigheden, vind ik dat we als overheid die extra kosten die ze maken, moeten vergoeden. Ik denk maar aan het wassen van hun stagekledij. Dat moeten we absoluut in orde maken om hen gemotiveerd te houden.

De voorzitter: De heer Anaf heeft het woord.

Hannes Anaf (sp.a): Studenten hebben het moeilijk. We gaan er straks nog uitgebreid over debatteren. Heel wat studenten verpleegkunde doen momenteel hun stage in moeilijke omstandigheden. Ze springen bij en zijn echt nodig op het terrein. Het gaat hier over een belofte van 2015 die nooit helemaal gehonoreerd werd. Het is een goede zaak geweest dat er minstens die onkostenvergoeding gekomen is eind vorig schooljaar, maar ik volg collega De Martelaer. De inzet van die studenten is belangrijk in onze ziekenhuizen en andere zorgsectoren. Het zou echt een teken van respect zijn om daar snel werk van te maken.

Uw antwoord ging de goede richting uit, minister. U bent van plan om er iets aan te doen, maar dat was weinig concreet. Kunt u concreet iets zeggen over de timing van een oplossing?

De voorzitter: Mevrouw Jans heeft het woord.

Vera Jans (CD&V): Wij sluiten ons natuurlijk volmondig aan bij de vragen en initiatieven die hier naar voren worden geschoven. In juli nam deze Vlaamse Regering het engagement om aan de laatstejaarsverpleegkundigen de premie van 1000 euro toe te kennen. Vandaag zegt u, minister, dat u inderdaad het engagement om de premie te herhalen heel duidelijk neemt. We sluiten ons daarbij aan.

Wij begrijpen ook dat de gezondheidscrisis waar we vandaag ten volle in zitten, veel van u vraagt, maar we horen dat er overleg is met studenten en met de werkgevers die de modaliteiten zullen vastleggen. We horen een heel duidelijk engagement. We vinden het absoluut positief dat die studenten verpleegkunde opnieuw zullen kunnen rekenen op een voortzetting van die premie zoals we die hier in juli hebben ingevoerd.

De voorzitter: De heer Daniëls heeft het woord.

Koen Daniëls (N-VA): Collega's, ik wijs er toch graag nog even op dat die premie er gekomen is omdat de opleiding verpleegkunde, de bachelor dus, van drie naar vier jaar gegaan is. Dat is een belangrijk gegeven, want we hebben natuurlijk ook onze hbo5-verpleegkundigen (hoger beroepsonderwijs 5) die op de dag van vandaag ook stevige inspanningen doen. Wat we hier stage noemen, is niet gewoon stage, denk ik. Dat is 'full force' meedraaien in de realiteit en een leerschool voor het leven, maar geen eenvoudige leerschool.

Ik ben dan ook blij dat minister Weyts in de commissievergadering van 2 juli samen met minister Crevits van het Europees Sociaal Fonds (ESF) eenmalig die 1000 euro voor het vorig academiejaar rond heeft gekregen. Minister, vanuit onze fractie is de oproep heel duidelijk: ten eerste om die gesprekken met de werkgevers absoluut tot een goed einde te brengen en zo snel mogelijk duidelijkheid te hebben, en ten tweede om alle studenten verpleegkunde, hetzij hbo5, hetzij de bachelors, op de werkvloer te ondersteunen op alle mogelijke manieren, zodat zij dat tot een goed einde kunnen brengen ...

De voorzitter: Goed. Hebt u ook een vraag?

Koen Daniëls (N-VA): ... en dat het geen horrorscenario wordt. Dank u wel.

De voorzitter: Minister Beke heeft het woord.

Minister Wouter Beke: Wij zullen daar, zoals gezegd, werk van maken. Wij hebben onze belofte gehouden, collega Anaf, door die premie dit jaar wel uit te keren met het systeem zoals collega Daniëls naar voren gebracht heeft. We hebben gezegd dat we daarmee in overleg gaan, we zullen dat ook doen. Ik moet bekennen dat we de voorbije weken nog wel een aantal andere katten te geselen hadden dan dit, maar dat wil niet zeggen dat het niet belangrijk is. We zullen daar ook in overleg gaan met het federale; zij spelen daar ook een rol in. Vele studenten gaan bijvoorbeeld werken in een ziekenhuis, om maar iets te zeggen, en er zijn ook wetgevende initiatieven, wetsvoorstellen van mevrouw Els Van Hoof om daar ook een federale compensatie voor te geven. Ik hoop dus dat we daar met de nieuwe minister van Volksgezondheid ook naar kunnen kijken, hoe we dat het beste allemaal samen assembleren.

De voorzitter: Mevrouw De Martelaer heeft het woord.

Ann De Martelaer (Groen): Minister, u beschikt ook over een zorgambassadeur. U hebt daar niet over gepraat, maar ik hoop dat u haar ook inzet. Zij werkt ook al in het Actieplan 4.0 Werk maken van werk in welzijn en gezondheid.

Willen we echt respect tonen voor deze nieuwe lichting van verpleegkundigen, dan wil niet alleen onze fractie, maar willen ook alle stagiairs op de werkvloer dat er voor het einde van dit jaar toch een oplossing komt. Het zou immers heel spijtig zijn mocht het schooljaar opnieuw ten einde zijn en u pas in juli, als we misschien in een derde golf zitten – ik hoop van niet –, met een oplossing komt.

De voorzitter: De actuele vraag is afgehandeld.

ACTUELE VRAAG van Freya Saeys aan Wouter Beke, Vlaams minister van Welzijn, Volksgezondheid, Gezin en Armoedebestrijding, over de verdeling van COVID-19-vaccins

De voorzitter: Mevrouw Saeys heeft het woord.

Freya Saeys (Open Vld): Minister, er kwam hoopgevend nieuws. Farmabedrijf Pfizer kondigde in een persbericht aan dat haar vaccin tegen COVID-19 90 procent bescherming zou bieden. Gisteren hebben we ook gezien dat de Europese Commissie haar contract met Pfizer heeft goedgekeurd en dat betekent dat zij 200 miljoen dosissen zal leveren, met een optie van 100 miljoen. Als zij intekent, zou dat concreet voor België betekenen dat we 3,85 miljoen Belgen zouden kunnen vaccineren. Die vaccins gaan natuurlijk maar in stukken geleverd worden, we gaan niet iedereen onmiddellijk kunnen vaccineren. Sciensano zegt wel dat ongeveer rond maart 2021 de meeste Europese landen daarmee zouden starten. Er zullen natuurlijk prioriteiten gesteld moeten worden. Het advies van de Hoge Gezondheidsraad is daar zeer concreet in: eerst en vooral gezondheidswerkers,

ten tweede ouderen, en ten derde mensen tussen de 45 en de 65 jaar met onderliggende aandoeningen. Dat lijkt evident, maar dat is het niet. Want wie valt er bijvoorbeeld allemaal onder die gezondheidswerkers? Is dat ook het poetspersoneel in zorg en welzijn? Wat bijvoorbeeld met de thuishulp? Die komen elke dag bij mensen over de vloer. Hoe gaan wij concreet onze kwetsbaren beschermen? Is dat door die ouderen te vaccineren, of gaan we eerder hun omgeving een vaccin geven omdat zij eigenlijk de verspreiders zijn van het virus en omdat we gezien hebben dat bij de klassieke griepvaccinatie de immuniteit veel lager is bij ouderen?

En welke doelstellingen gaan we stellen? Gaan we zeggen dat we zo weinig mogelijk doden willen of willen we gewoon zo weinig mogelijk verloren kwalitatieve levensjaren? Dat zijn toch allemaal zeer belangrijke vragen. Daarom is er een zeer concrete vaccinatiestrategie nodig. Mijn vraag is dan ook: ligt er vandaag een Vlaams vaccinatieplan op tafel betreffende prioriteitengroepen en de verdeling van deze vaccins?

De voorzitter: Minister Beke heeft het woord.

Minister Wouter Beke: Het is inderdaad positief nieuws wat we deze week te horen hebben gekregen. Het zal een van de belangrijke, zo niet het belangrijkste antwoord zijn in de strijd tegen corona de komende maanden, en ik denk het komende jaar.

U zei het zelf al: het gaat niet alleen over het aankopen van vaccins. Dat is slechts een zaak. Een andere zaak, complementair daaraan, is de hele strategie die daarachter zit. Het gaat dan over het bewaren, het verdelen, de mankracht, de prioritaire doelgroepen. We weten wie dat zijn, de Hoge Gezondheidsraad heeft daar in juni dit jaar een aantal adviezen rond gegeven. Ik denk dat we die ook nog moeten toevoegen. Denk bijvoorbeeld aan mensen die werken in essentiële sectoren. Zo zorgen we ervoor dat zij kunnen blijven werken.

Ik denk dat we daar heel wat werk op de plank hebben. Gisteren hebben we een interministeriële conferentie gehad die verschillende uren heeft geduurd, dat ging net daarover. Ik denk dat we dat gezamenlijk en complementair moeten doen, tussen de deelstaten en de federale overheid, dat is ook zo afgesproken. We moeten al die verschillende elementen en facetten goed met elkaar doorspreken, om ervoor te zorgen dat de kracht en de energie die we allemaal samen hebben kunnen inzetten over de verschillende bevoegdheden heen. Dan kunnen we dit op een goede manier in de komende periode bestieren.

De voorzitter: Mevrouw Saeys heeft het woord.

Freya Saeys (Open Vld): Het gaat inderdaad een huzarenstukje worden. Maar we hebben geen tijd te verliezen. Als wij effectief zouden kunnen beginnen te vaccineren in maart, moeten wij daar heel spoedig werk van maken. Ik begrijp dat dat een heel moeilijk traject zal zijn, want dat gaat hier ook over ethische kwesties. Wie gaat prioriteit krijgen? We moeten ook kijken naar hoe dat vaccin bewaard moet worden, want het vaccin van Pfizer moet al bij min 70 graden Celsius bewaard worden. Dus qua logistiek is dat ook al niet echt zeer eenvoudig. Bij AstraZeneca en Johnson & Johnson zou het wel op koelkasttemperatuur bewaard kunnen blijven.

Dat zijn allemaal zaken waar we echt rekening moeten mee houden. En dan heb ik het nog niet over de vaccinatie twijfel die momenteel heerst. Als je 90 procent werkzaamheid, hebt zou je al 80 procent van de bevolking moeten vaccineren om die groepsimmuniteit te hebben. Dus ik denk ook dat we daar als overheid zeker werk van moeten maken.

De voorzitter: Mevrouw Jans heeft het woord.

Vera Jans (CD&V): Bedankt, voorzitter. Het is altijd goed als we ook hoopgevend nieuws krijgen over het coronavaccin in dit parlement. Ik zie dat ze in Puurs goede grond moeten hebben. We hebben daar niet enkel het betere Belgische bier, ook onze vaccins zullen daarvandaan komen. En ik hoop dat dat zo snel mogelijk komt.

Minister, ik heb een bijkomende vraag over hoe u dit allemaal gaat operationaliseren. Ik weet dat de Hoge Gezondheidsraad in een eerste advies een afbakening heeft gemaakt van wie de prioritaire groepen waren. Maar dat was, als ik het goed begrijp, bijna de halve landsbevolking. Het lijkt mij nodig dat er een verfijning komt, zoals mevrouw Saeys ook aangeeft, van die eerste lijst met prioriteiten. Mijn vraag is of die opdracht al aan de Hoge Gezondheidsraad is gegeven, en of men ook daar al bezig is om dit verder voor te bereiden, net zoals u er met de federale collega's alles aan doet om klaar te staan wanneer de wetenschap ons snel verrast met een werkzaam vaccin.

De voorzitter: De heer De Reuse heeft het woord.

Immanuel De Reuse (Vlaams Belang): De verkiezingen in Amerika zijn nog maar voorbij, en plots is er toch een vaccin in de nabije toekomst. Dan toch goed nieuws.

Minister, iedereen kan zich nog levendig voor de geest halen hoe er bij het begin van de coronacrisis verwarring was. *(Rumoer)*

De voorzitter: Collega De Reuse heeft het woord.

Immanuel De Reuse (Vlaams Belang): We mogen wel zeggen dat er toen dodelijke verwarring was over de bestelling en de verdeling van de beschermingsmiddelen tussen de federale overheid en Vlaanderen, onder andere voor het materiaal voor ons zorgpersoneel.

Daarna was er het trieste schouwspel rond de opstart en organisatie van de contactopsporing, waar u plots door uw federale blauwe collega in de wind werd gezet. De bevolking is dat nog niet vergeten.

Naast een vaccinatiestrategie zal er ook een goede samenwerking moeten zijn tussen de verschillende beleidsniveaus voor de uitrol van het coronavaccin. Mijn vraag is heel kort en duidelijk: zijn er al klare afspraken gemaakt over wie wat bij de uitrol voor zijn rekening neemt? Is er een draaiboek of een gedetailleerde lijst beschikbaar? Zal Vlaanderen taken voor zijn rekening nemen die normaal toebehoren aan de federale overheid?

De voorzitter: De heer D'Haese heeft het woord.

Jos D'Haese (PVDA): Ik heb een beetje dezelfde vraag en dat zal u niet verbazen. Er is de zeer terechte vraag over wie het vaccin mag toegediend krijgen. Ik ben ook redelijk bezorgd over de verdeling van de vaccins. Het vaccin moet bewaard worden aan min 70 graden Celsius. Dat moet dan naar wachtposten en huisartsen door het hele land worden gebracht. Er moeten miljoenen dosissen aan mensen worden toegediend. Er moeten ook mensen zijn die die vaccins toedienen, bovenop al het andere werk dat er vandaag al is. Ik weet dat u een taskforce hebt opgericht die dat moet uitrollen. Wat is het plan om, als we dat vaccin hebben, ervoor te zorgen dat we dat bij de mensen krijgen?

De voorzitter: De heer Parys heeft het woord.

Lorin Parys (N-VA): Bij ons zijn er drie bezorgdheden, minister.

Ik vind het eerst en vooral belangrijk dat we leren uit wat er meer dan tien jaar geleden goed en fout is gegaan bij de distributie en vaccinatie tijdens de Mexicaanse griep. Daarin zitten een paar goede lessen voor de oefening waar we nu voorstaan.

Ten tweede vinden wij het als fractie heel belangrijk dat als een vaccin op min 70 graden Celsius bewaard en gedistribueerd moet worden, we daarvoor een beroep doen op de bestaande instanties die al laten zien hebben dat ze dat goed kunnen. Dat is de eerstelijnszorg, dat zijn vooral de apothekers en het apothekers-distributienetwerk. Zij kunnen op dit vlak echt een meerwaarde betekenen. Ik zou u ook willen oproepen, minister, om op hun expertise beroep te doen.

Mijn derde punt, en dat is natuurlijk opnieuw een goede reden om op die apothekers een beroep te doen, is dat we ervoor moeten zorgen dat de informatie over wie gevaccineerd wordt goed geregistreerd wordt in het globaal medisch dossier en dat Vaccinnet goed wordt aangevuld, zodat we als overheid ook een goed overzicht bewaren.

De voorzitter: En uw vraag?

Lorin Parys (N-VA): Wilt u deze drie bekommernissen meenemen?

De voorzitter: De heer Anaf heeft het woord.

Hannes Anaf (sp.a): Collega's, uit Puurs kwam inderdaad voorzichtig positief nieuws. Er zijn nog verschillende andere onderzoeken bezig. Ik denk dat we nog steeds met twee woorden moeten spreken: we mogen optimistisch zijn, maar we moeten ook voorzichtig zijn. Als we ervan uitgaan dat die verschillende Europese aanbestedingen zullen plaatsvinden, dan zullen er in het voorjaar wellicht voldoende vaccins zijn. De grote uitdaging zal de strategie zijn. Hoe zullen we die verdelen? Wie zal ze eerst krijgen? Wie zal ze toedienen? Daar zijn hier al veel vragen over gesteld, maar ik vind het heel goed, minister, dat u zegt dat dat in goed overleg moet gebeuren met de verschillende deelstaten en de federale overheid. We moeten dat samen doen. Het is een goede test om te kijken hoe we zoiets belangrijks samen kunnen doen.

Ik heb een bijkomende vraag en dat is iets wat mij wel wat zorgen baart: je ziet dat er meer en meer mensen het nut van zo'n vaccin in vraag stellen. Er is de antivaxxers-beweging.

De voorzitter: Wat is uw vraag?

Hannes Anaf (sp.a): Ik denk dat we echt informatiecampagnes moeten opstarten en dat we daar nu al mee kunnen beginnen. Minister, dat is een 100 procent Vlaamse bevoegdheid. Bent u van plan om daarrond informatiecampagnes op te starten of deze verder te zetten om ervoor te zorgen dat zoveel mogelijk mensen zich laten vaccineren?

De voorzitter: De heer Vaneekhout heeft het woord.

Jeremie Vaneekhout (Groen): Minister, sta mij toe dat ik uw antwoord nog niet heel erg concreet vind. U geeft een goede schets, die mevrouw Saeys ook al gaf bij de inleiding van haar heel terechte vraag. Uiteraard komen er een aantal moeilijke ethische keuzes op ons af. Toch is die vaccinstrategie in de eerste plaats op logistiek vlak een huzarenstuk. Wat dat betreft, zit alles in het anticiperen, en ook in het antwoord op de antivaccinatiergevoelens die in de samenleving meer en meer opduiken. We weten dit eigenlijk al maanden. Sta mij toe om op basis van een aantal andere ervaringen toch wat sceptisch te zijn op dit moment. Als er morgen een vaccinatie ter beschikking is, zijn we dan nu al

klaar? Ik heb het gevoel dat we nog nergens staan of nog niet staan waar we zouden moeten staan. Daarom mijn heel eenvoudige vraag: wanneer wilt u het Vlaamse luik van de vaccinstrategie afhebben? Wat is uw concrete timing?

De voorzitter: Minister Beke heeft het woord.

Minister Wouter Beke: Collega's, we zijn het er allemaal over eens dat dat een enorm huzarenstukje zal zijn, waarbij we alle krachten zullen moeten weten te bundelen. De krachten van de eerste lijn zijn hier genoemd. Ik denk dat dat absoluut juist is. De apothekers kunnen verschillende rollen spelen, in de distributie, de sensibilisering en misschien nog andere rollen.

Dat zal dus een belangrijk werk zijn voor de komende periode. Wil dat zeggen dat er nog niets rond gebeurd is? Absoluut niet. De Hoge Gezondheidsraad heeft daar in juli al een eerste advies rond gegeven. De raad heeft gezegd dat we moeten prioriteren. En die prioritering zal zijn: alle gezondheidswerkers, alle mensen boven de 65 jaar, alle mensen tussen de 45 en de 65 jaar die comorbiditeiten hebben en die dus ernstige risico's lopen als ze covid zouden hebben. We zullen ook, zoals ik daarstraks gezegd heb, moeten kijken naar essentiële sectoren in onze samenleving, zodat die kunnen blijven draaien, en ook naar bedrijven, wanneer werken op afstand niet mogelijk is. Hoe gaan we ook die mensen daarin betrekken?

Daar zijn eerste adviezen voor gegeven. En daar zullen nog andere adviezen voor volgen, en niet alleen van binnen de Hoge Gezondheidsraad. We zullen rekening moeten houden met wat het Europees Centrum voor Ziektepreventie en -Bestrijding (ECDC) zegt, wat de Wereldgezondheidsorganisatie (WHO) zegt, wat de Europese Commissie zegt enzovoort. Die internationale wetenschappelijke aanpak is van ontzettend groot belang. Het zal er ook een beetje van afhangen welk soort vaccin het nu precies is. Het ene moet bewaard worden op min 70 graden, bij andere is dat min 5 graden enzovoort. We zijn op dit ogenblik dus nog wat in het duister aan het tasten, omdat we nog niet heel specifiek weten waartoe en waaraan. Wil dat zeggen dat we niets moeten doen? Neen. Vanuit Vlaanderen zijn we specifiek met onze vaccinatiekoepel de voorbereidingen aan het treffen qua praktische organisatie, qua communicatie, qua sensibilisering. Dat zal inderdaad een belangrijk luik zijn: hoe kunnen we de mensen sensibiliseren om hieraan mee te werken? Nog eens, we zullen dat in goed overleg doen.

Ik kan vandaag niet op alle vragen antwoorden, omdat we daar onder andere gisteren in de interministeriële conferentie twee uur aan een stuk met de verschillende ministers over hebben gesproken. Het gaat bijvoorbeeld over het bewaren van het vaccin op min 70 graden. Het Federaal Agentschap voor Geneesmiddelen en Gezondheidsproducten (FAGG) heeft maanden geleden al de opdracht gekregen om te kijken hoe we dat kunnen doen. Dat zijn dus verschillende puzzelstukjes. Ik begrijp dat u vraagt waar de puzzel zit. Ik kan vandaag die puzzel niet geven, omdat er nog heel wat onbekenden zijn. Maar wil dat zeggen dat we niet bezig zijn met die verschillende puzzelstukjes? Neen, we zijn daar wel degelijk mee bezig. En we gaan dat in goed overleg proberen te doen.

Logistieke stromen zullen belangrijk zijn. Wie gaan we daarvoor moeten gebruiken? Wat kunnen we daarvoor doen? U verwees naar de eerste lijn. Ik denk dat dat belangrijk is, maar misschien moeten we ook werken met het leger en de civiele bescherming en noem maar op. We gaan moeten kijken hoe we dat precies gaan aanpakken. Ik ga daar vandaag geen voorafnames op doen, maar het is belangrijk dat we dat samen, complementair en op een goede manier kunnen doen. En dat zullen we ook doen. Vanuit Vlaanderen hebben we een aantal elementen die maken dat we daar goed op kunnen inpluggen. De naam Vaccinnet is daarstraks al gevallen. Er is het globaal medisch dossier. Niet iedereen staat

daar al even ver mee in de implementatie. Voor sommigen is dat dus nog een grote uitdaging. Maar we zullen dat op een goede manier aanpakken. We gaan het ook aanpakken in overleg, collega Anaf. En dan hoop ik dat we daar allemaal samen een succes van kunnen maken, want we zitten allemaal samen in die boot en die moet op een of andere manier naar een veilige haven.

De voorzitter: Mevrouw Saeys heeft het woord.

Freya Saeys (Open Vld): Mooie beeldspraak.

Het is inderdaad een huzarenstukje. Wij onderschrijven dat absoluut. Ik denk dat we daar inderdaad op korte termijn echt wel de puzzel moeten leggen. Als het werkelijk zo is dat we in maart zouden kunnen beginnen te vaccineren, dan moeten we er echt staan.

De voorzitter: De actuele vraag is afgehandeld.

ACTUELE VRAAG van Lorin Parys aan Wouter Beke, Vlaams minister van Welzijn, Volksgezondheid, Gezin en Armoedebestrijding, over het mijden van intensieve geestelijke gezondheidszorg in de tweede lockdown

De voorzitter: De heer Parys heeft het woord.

Lorin Parys (N-VA): Minister, er is erg veel bezorgdheid over de geestelijke gezondheid van ons allemaal. Ik heb in de plenaire vergadering van 28 oktober al de suggestie gedaan dat we allemaal wat meer aan elkaar zouden vragen hoe het is. We doen dat duidelijk veel te weinig. Als je kijkt naar de signalen die vandaag opduiken, zie je dat er een aantal open brieven zijn, vooral van jonge mensen die aangeven dat ze er echt door zitten. Als je naar de sociale media kijkt, zie je daar berichten van stress, en ook verdriet, van jongeren die het heel erg moeilijk hebben.

We hebben ouderen die vandaag wat in isolement dreigen te komen. Wij hebben mensen die in de gezondheidszorg werken die het heel erg moeilijk hebben omdat zij onder druk staan. Wij hebben ouders die thuiszitten en die hun tijd moeten verdelen tussen hun kinderen en hun werk, terwijl alle andere activiteiten wegvallen.

Je ziet tegelijkertijd, minister, een vreemd fenomeen. Er zijn getuigenissen van bijvoorbeeld medische diensthoofden van twee ziekenhuizen in Limburg die vaststellen dat een derde van de 87 bedden op hun psychiatrische afdeling, waarvoor normaal een wachtlijst is, nu leeg staan. Er is veel psychisch lijden, maar er zijn weinig patiënten. De vraag is of u ook ziet dat de mentale zorg in de eerste, tweede en derde lijn wordt uitgesteld. Wat kunt en zult u daaraan doen?

De voorzitter: Minister Beke heeft het woord.

Minister Wouter Beke: Collega Parys, hoe is 't? (*Gelach*)

U zegt: redelijk. Ik was vanmorgen op bezoek bij een artspraktijk. Ook daar is wat u vraagt, aan bod gekomen. Mensen mogen de zorg niet uitstellen. Of zij nu naar de huisarts, naar de psycholoog, de psychiater, de GGZ, een ziekenhuis, een psychiatrisch ziekenhuis, of een algemeen ziekenhuis moeten gaan: als de zorg nodig is, moeten zij daarnaartoe gaan. Laat mij van de gelegenheid gebruikmaken om die oproep hier toch nog eens te doen. Het is van ontzettend groot belang en een van de lessen die wij hebben geleerd uit de eerste golf. Toen zijn er een aantal dingen stopgezet en vertraagd weer gestart; dat moet vermeden worden. Mensen die zorg nodig hebben, fysieke zorg of mentale zorg, moeten de stap zetten om van die zorg te kunnen genieten. Dat is absoluut noodzakelijk.

Ik heb niet de concrete cijfers die u vraagt en of het een veralgemeend verschijnsel is. Ik weet wel dat in de psychiatrische ziekenhuizen rond de 93 procent draait op dit ogenblik. Dat zit goed. Maar ik herhaal mijn oproep: de mensen die het nodig hebben moeten absoluut terechtkunnen.

De voorzitter: De heer Parys heeft het woord.

Lorin Parys (N-VA): Ik ben blij met de oproep van de minister om zorg niet uit te stellen, ook als het om geestelijke gezondheidszorg gaat. Wij zagen immers dat bij het begin van de eerste lockdown de cijfers van de hulpverlening echt achteruitgingen. Naarmate de crisis langer duurde, steeg de intensiteit van de nodige hulp. Zo zijn er 4 procent meer gedwongen opnames geweest in de psychiatrie. Dat willen wij nu vermijden. Het gekke is dat de hulpverlening nu, in tegenstelling tot de eerste lockdown, niet is gestopt. Ga alstublieft hulp zoeken, zij is er vandaag. Dat is ook onze oproep.

Als wij willen dat onze geestelijke gezondheidszorg op peil blijft, dan moeten wij ook positieve elementen benadrukken. Ik vind het daarom bijzonder belangrijk dat er een website is zoals www.checkjezelf.be, waar nu ook meer ruimte is voor positieve verhalen en positieve elementen. Zo kunnen mensen zien aan welke kleine dingen ze zich in deze moeilijke dagen kunnen optrekken.

De voorzitter: De heer Vaneekhout heeft het woord.

Jeremie Vaneekhout (Groen): Minister, gisteravond was ik uitgenodigd op een meer dan twee uur lang durende digitale meeting van een dertigtal jongeren die zich spontaan hadden georganiseerd om elkaar de vraag 'hoe is 't?' te stellen. Het was de bedoeling een gesprek aan te knopen over hoe zij de coronaperiode doormaken. Die bijeenkomst is zeer hoopvol afgesloten. Ik denk dat jongere generaties misschien gemakkelijker die weg durven in te slaan en die stap durven te zetten, en dat corona misschien een momentum kan zijn om op dat gebied de taboes te doorbreken. Misschien kunnen wij ook in dit halfroend meer kwetsbaarheid en bespreekbaarheid aan de dag leggen.

Ik denk dat er ook heel veel spontane initiatieven ontstaan. Het beleid kan het verschil maken door die op te schalen, te ondersteunen, daar een kader voor te creëren om daar op een goede manier mee om te gaan. Minister, ziet u dergelijke initiatieven ook ontstaan in zeer vele domeinen in de maatschappij,

De voorzitter: Uw vraag luidt dus?

Jeremie Vaneekhout (Groen): Minister, op welke manier zult u dergelijke spontane initiatieven structureel ondersteunen in de komende tijd?

De voorzitter: Mevrouw Saeys heeft het woord.

Freya Saeys (Open Vld): Dat er zorg wordt uitgesteld, staat als een paal boven water, jammer genoeg. We hebben dat tijdens de eerste golf gezien en we zien het nu ook. Het gaat niet alleen over mentale problemen. Ik denk dat de bespreekbaarheid daarvan op dit moment vrij goed is. Psychologen en dergelijke proberen door te werken, zowel fysiek als met videocalls. Maar we zien bijvoorbeeld veel minder hartinfarcten, herseninfarcten of appendicitis op de spoeddiensten. En dat klopt ergens niet want er is geen reden waarom er plots veel minder zouden zijn. Dat baart me veel zorgen, net als tijdens de eerste golf. Ik kan dan ook alleen maar de oproep van de minister onderschrijven om zorg alstublieft niet uit te stellen. Het is veilig om naar uw arts te gaan.

De voorzitter: De heer Sintobin heeft het woord.

Stefaan Sintobin (Vlaams Belang): We moeten er inderdaad voor zorgen dat de mensen zorg niet uitstellen, hetzij geestelijk, hetzij fysisch. Ik denk dat we het daar allemaal eens over zijn. Wat echter het aspect betreft dat de heer Parys aanhaalde – het mentale welzijn, de geestelijke gezondheidszorg bij onze bevolking, bij jongeren en bij ouderen, en waar veel mensen vaak niet mee naar buiten durven te komen – hebben wij als individuele burger de taak om bijvoorbeeld in onze buurt te kijken waar er een probleem is of waar iemand met een probleem zit. Ook wij moeten mensen durven aanspreken en vragen hoe het met hen is, of we iets voor hen kunnen doen. Hetzelfde geldt voor de verenigingen. Initiatieven zoals die waarover de heer Vaneeckhout het had, zijn natuurlijk ook oké. Ik neem volgende week zelf ook een dergelijk initiatief en ik zou u ook willen vragen, minister, om in de mate van het mogelijke, de lokale besturen aan te spreken om ervoor te zorgen dat er geen mensen achterblijven.

De voorzitter: Mevrouw Jans heeft het woord.

Vera Jans (CD&V): De cijfers van de psychiaters lijken mee te vallen, maar het signaal dat we krijgen uit de algemene ziekenhuizen, is dat de paaz-afdelingen (psychiatrische afdeling van een algemeen ziekenhuis) heel wat lege bedden tellen. Minister, hoe kunnen we ervoor zorgen dat iedereen die daar ontslagen wordt de nodige opvolging krijgt, ook van onze Vlaamse diensten? Hoe kunnen we ervoor zorgen dat de mensen die daarvoor de nodige expertise hebben, deze expertise kunnen blijven inzetten?

Voorzitter, er zijn veel initiatieven genomen, maar ik wil van deze gelegenheid gebruik maken om mijn waardering te uiten voor het absoluut grote belang van de website checkjezelf.be waarop wordt gesproken over veerkracht en mentale weerbaarheid. We zullen het straks nog hebben over het mentale welzijn van studenten en ik zag deze week ook initiatieven in verband met het mentale welzijn van landbouwers. Ik vind het absoluut belangrijk dat ook wij die website breed uitdragen en daar positief over zijn.

De voorzitter: De heer Anaf heeft het woord.

Hannes Anaf (sp.a): Gisteren heeft onze partij met haar ministers en parlementsleden een grote belactie gedaan en daarbij was de eerste vraag: hoe is het? Er waren een aantal heel fijne gesprekken bij, er waren ook een aantal dames bij – laat ons eerlijk zijn – die eigenlijk gewoon graag een babbeltje wilden doen met Conner – die kon ik niet helpen – maar er waren ook een aantal heel heftige gesprekken bij waarbij we echt hebben moeten doorverwijzen naar de hulpverlening.

Het is effectief heel duidelijk dat veel mensen het moeilijk hebben. In tegenstelling tot de eerste golf is het inderdaad zo dat de geestelijke gezondheidszorg en hulpverlening niet zijn stopgezet maar er zijn nog altijd heel wat mensen die zich daar niet bewust van zijn en die inderdaad zorg uitstellen. Het is belangrijk dat we mensen oproepen om de hulpverlening op te zoeken, maar ik denk dat er meer nodig is. Minister, welke concrete acties wilt u ondernemen om ervoor te zorgen dat mensen die broodnodige zorg, die psychische zorg niet uitstellen?

De voorzitter: Minister Beke heeft het woord.

Minister Wouter Beke: Collega Anaf, ik heb aan de ambulante voorzieningen gevraagd om de huidige vormen van behandeling, verzorging en begeleiding te continueren. Dat is een heel duidelijke vraag die wij hebben gesteld. We hebben dat onder de aandacht gebracht. In de eerste periode is dat digitaal gebeurd waar dat moest. Er zijn ook alternatieve methoden ontwikkeld, maar ik denk dat het belangrijk is heel duidelijk te stellen dat die gespecialiseerde hulp in ambulante voorzieningen voor geestelijke gezondheid er moet blijven. Zoals daarstraks

gezegd, en iedereen heeft ook die oproep gedaan, mensen die hulp nodig hebben, moeten die kunnen krijgen.

We hebben het platform checkjezelf.be een paar weken geleden versterkt. We hebben hier ook het debat gehad over de hulplijnen. Die heeft de Vlaamse Regering ondertussen ook versterkt. Ik kan alleen maar vragen aan iedereen, aan elk parlamentslid, om die campagne en die website checkjezelf.be mee te versterken en uit te dragen, voor de mensen zelf, want dit begint natuurlijk ook met zelfzorg. Als je goed zorgt voor jezelf, dan kan je ook goed zorgen voor de anderen.

Wat hebben we daarnaast nog gedaan de voorbije weken, met die opflakking van die tweede golf? We hebben doelgerichte communicatiecampagnes opgezet. Die gaan we ook nog verder ontrollen. Er is een positieve campagne opgezet voor kinderen en jongeren. De hulplijnen Tele-Onthaal, 1712, en andere worden verder extra gepromoot. Er is aandacht voor de lotgenotenwerking. Dat is bijzonder belangrijk. Ik wil van de gelegenheid gebruikmaken om het volgende te zeggen aan de burgemeesters die aanwezig zijn, maar ook aan de burgemeesters die kijken. Er zijn heel wat lotgenotenverenigingen die op dit ogenblik op zoek zijn naar grotere ruimtes om hun vergaderingen te kunnen organiseren, omdat dat niet kan in een kleine ruimte. Misschien kan er ter zake een uitgestoken hand zijn naar al die mensen, organisaties en verenigingen, kan er worden bekeken hoe dat kan gebeuren.

We hebben verder onder andere ingezet op het versterken van de psychosociale hulp voor mantelzorgers. Dat is ontzettend belangrijk, en ook een les die we uit de eerste coronacrisis hebben geleerd. Er wordt ook in extra mogelijkheden voorzien voor het tegengaan van eenzaamheid en isolement bij personen met een handicap. Collega Vande Reyde, dat zal u wel plezieren. Dat is een heel specifieke kwestie, maar wel ontzettend belangrijk. Dat hebben we ook geleerd uit die eerste golf. We hebben een participatief project uitgerold voor kinderen en jongeren in de residentiële jeugdhulp. Dat is ook een van de lessen die we uit die eerste coronacrisis hebben geleerd. We versterken verder de veerkracht van het mentale welzijn van het personeel in de zorg. Dat is een zeer specifieke uitdaging. Er is ook extra waakzaamheid voor signalen van kindermishandeling en intrafamiliaal geweld. Daar hebben we twee weken geleden ook over gesproken in de plenaire vergadering.

Zo zijn er nog een aantal zaken. Samen met collega Weyts willen we bijvoorbeeld wat de scholen betreft ook inzetten op het mentale welbevinden van leerlingen en leerkrachten, om ervoor te zorgen dat dat maximaal kan zijn. Het mentale welzijn van eenieder is ontzettend belangrijk. We moeten ervoor zorgen dat de veerkracht van de Vlamingen overeind blijft, dat zij weten dat ze er niet alleen voor staan.

De voorzitter: De heer Parys heeft het woord.

Lorin Parys (N-VA): Minister, die Vlaamse veerkracht is zeker aanwezig in onze samenleving. Het is dus niet allemaal kommer en kwel. We zien ook heel veel mooie en goede voorbeelden.

Ik ben er heel blij mee dat de collega's allemaal hebben onderstreept dat we allemaal een plicht en een taak hebben, vanuit onze burgerzin, om af en toe eens te vragen hoe het is.

Minister, merkwaardig genoeg zijn er ook een aantal barrières weggevallen wat het vragen van hulpverlening op het vlak van geestelijke gezondheidszorg betreft, omdat dat nu wél online kan en sommige mensen dat wél makkelijker vinden dan naar iemand toegaan en fysiek contact hebben om over een probleem van geestelijke gezondheid te praten. Ik zou u dus willen vragen om dat mee te

nemen voor na corona, om ervoor te zorgen dat die barrières om hulp te zoeken op het vlak van mentaal welbevinden ook voor eens en voor altijd worden gesloopt.

De voorzitter: De actuele vraag is afgehandeld.

ACTUELE VRAAG van Philippe Muyters aan Matthias Diependaele, Vlaams minister van Financiën en Begroting, Wonen en Onroerend Erfgoed, over de impact van de aangekondigde federale effectentaks op de Vlaamse financiële middelen

De voorzitter: De heer Muyters heeft het woord.

Philippe Muyters (N-VA): Voorzitter, de vraag is daarnet al een beetje aangekondigd, maar de Federale Regering heeft effectief gezegd wat ze van plan is met de effectentaks. Oorspronkelijk was die aangekondigd als een rijktaks, maar vandaag krijgt ze een heel ruime invulling. De gewesten en gemeenschappen, de steden en gemeenten, de provincies, de havens en universiteiten vallen allemaal onder het toepassingsgebied van deze taks. Een aantal van die publieke en semipublieke instellingen zullen ook fatsoenlijk in de buidel moeten tasten om deze belasting te betalen.

Het effect zal er ook zijn voor de Vlaamse Regering, misschien rechtstreeks, maar zeker ook onrechtstreeks. Als bijvoorbeeld onze Gewestelijke Investeringsmaatschappij voor Vlaanderen (Gimv) daaronder valt, dan heeft dat ook een effect op het resultaat van de Gimv, op de dotatie die de Gimv aan de Vlaamse Regering geeft en op de Vlaamse begroting.

Op federaal niveau wordt er gezegd dat dit een herverdeling is, een solidariteitsbijdrage. Als je kijkt waarnaar het geld gaat, dan is dat naar de lopende uitgaven van de Federale Regering. Vlaanderen zal dus een belasting betalen om een federale lopende uitgave te betalen.

Bizar wordt het helemaal, als je gaat kijken naar het Vlaams Zorgfonds, waaraan wij allemaal elk jaar een bijdrage betalen voor extra Vlaamse sociale zekerheid. Zij zullen deze taks moeten betalen. Je kunt dus alleen maar spreken van een transfer van de Vlaamse sociale zekerheid naar de federale sociale zekerheid. De logica van zo'n transfer zie ik helemaal niet.

Minister, ziet u nog mogelijkheden om die taks terug te schroeven en om een einde te maken aan de transfer van Vlaanderen naar het federale niveau?

De voorzitter: Minister Diependaele heeft het woord.

Minister Matthias Diependaele: Meneer Muyters, laat zeer duidelijk zijn dat ik geen uitspraak doe over de vraag of deze taks al dan niet goed en opportuun is in economisch barre tijden. Dat is niet aan mij. Waarover ik mij natuurlijk wel uitspreek – dat lijkt mij ook mijn taak te zijn – is het effect dat die taks zal hebben op onze Vlaamse rekeningen. Als ik het heb over die Vlaamse rekeningen, dan is dat in het algemeen. Het gaat wel degelijk over een taks die ook andere overheden zal belasten, wat volgens mij ongehoord is. Het is dan voornamelijk ook nog op investeringsmiddelen die die overheden aan de kant houden.

U hebt al voorbeelden gegeven in uw vraagstelling, maar ik zal nog eens duiden over welke overheden en welke rekeningen het zou gaan. Verschillende steden en gemeenten bijvoorbeeld houden er een effectenrekening op na om infrastructuurinvesteringen te doen in de komende jaren. Dat is geld dat zij aan de kant houden in afwachting van de uitvoering van die investeringen. Volgens de berichten die we krijgen, gaat het over behoorlijke sommen. Intercommunales –

bijvoorbeeld havenbedrijven, of intercommunales die investeringen plannen met betrekking tot windenergie – houden dikwijls die middelen aan op effectenrekeningen. Heel wat universiteiten hebben grote reserves die dienen voor investeringen in hun patrimonium, in onderzoek en ontwikkeling enzovoort. Er zijn ook rectoren die er in die zin op sociale media al op hebben gereageerd.

Dan zijn er ook de eigen instellingen. Ook de Vlaamse overheid houdt er enkele effectenrekeningen op na voor investeringen. Het mooiste voorbeeld is inderdaad de Vlaamse sociale bescherming. Het Vlaams Zorgfonds beheert meer dan 1 miljard euro. Dat zijn de bijdrages die elke Vlaming jaarlijks betaalt, namelijk de 50 euro. Daarop zullen dus ook belastingen moeten worden geheven. Dat staat op een effectenrekening omdat er op een spaarboekje negatieve rente betaald moet worden. Vanaf een bepaald bedrag rekent de bank geld aan om dat geld bij te houden.

De voorzitter: Kunt u afronden?

Minister Matthias Diependaele: We hebben daar dus wel degelijk opmerkingen over. Wat is onze oplossing? We hebben een overleg gevraagd. Ik denk dat dat de beste manier is om die regeling bij te sturen. We hebben daar echter nog geen antwoord op gekregen.

De voorzitter: De heer Muyters heeft het woord.

Philippe Muyters (N-VA): Minister, in het overleg dat u hebt gevraagd aan het federale niveau, kunt u hopelijk met de argumentatie die u naar voren brengt, namelijk dat dit investeringen in onderzoek en ontwikkeling en infrastructuur in onze Vlaamse instellingen en semipublieke instellingen zou kunnen fnuiken, de collega's op het federale niveau overtuigen.

De voorzitter: De heer Ongena heeft het woord.

Tom Ongena (Open Vld): Collega Muyters, ik dank u voor de interessante vraag. Ik heb ook een vraag aan de minister.

Ik heb gelezen in uw reactie – en u hebt dat hier eigenlijk bevestigd – dat u vreest voor een serieus effect op de steden en gemeenten. U zei in de krant dat het zelfs effect zou hebben op hun goesting om te investeren. Ik moet zeggen dat ik daardoor onmiddellijk was beangstigd. Ik heb me dan wat geïnformeerd en volgens de info die ik heb, zou dat voor onze steden en gemeenten een zeer marginaal effect zijn. Van alle steden en gemeenten, OCMW's, autonome gemeentebesturen en welzijnsverenigingen zou het over een dertigtal gaan en zou het over lage bedragen gaan die absoluut geen effect gaan hebben op hun goesting om te investeren. Ik vroeg me dus gewoon af op basis van welke cijfers u oordeelt dat het voor de steden en gemeenten dan toch een probleem zou kunnen zijn.

De voorzitter: De heer Tobback heeft het woord.

Bruno Tobback (sp.a): Voorzitter, voor zover ik begrepen heb, was er een vraag of een voorstel of een denkpiste om rekeningen boven een miljoen euro een bijdrage van een paar duizend euro te laten betalen. Het lijkt me in deze barre tijden nuttiger om miljonairs te laten bijdragen dan houders van rekeningen die onder nul staan, om te beginnen. Als ik dat afweeg tegen de andere kosten die deze Vlaamse Regering al heeft doorgeschoven naar gemeentebesturen, gaande van het financieren van busvervoer, van kinderopvang, van de miljarden die ze zullen moeten ophoesten voor het uitvoeren van uw ruimtelijk beleid, dan denk ik dat die paar duizend euro eigenlijk vrij marginaal zijn en dat de plotselinge bezorgdheid van collega Muyters vrij hypocriet is.

Daarbij aansluitend, zou ik inderdaad ook graag weten over hoeveel instellingen en gemeenten het gaat, over welke bedragen en wat zij riskeren te moeten betalen. Ik wil wel eens graag op papier zien, met cijfers erbij, op wat uw bezorgdheid is gebaseerd en waarover u gaat overleggen. Eerlijk gezegd, ik denk dat u erger bent voor de gemeenten dan eender wat er vandaag op de federale tafel ligt.

De voorzitter: De heer Van Rompuy heeft het woord.

Peter Van Rompuy (CD&V): Op dit ogenblik is in de Kamer ook een plenaire vergadering bezig. Ik heb het even nagekeken en daar is er geen vraag over de effectentaks. Ik vind het dus een beetje vreemd dat er daar geen is en hier wel. Ik heb het antwoord gevonden op de website van de N-VA. Ik heb er nog eens het akkoord tussen de PS en de N-VA bijgenomen over onder andere de fiscaliteit. Er is ingeschreven dat er de keuzemogelijkheid is tussen ofwel een meerwaardebelasting ofwel dat er 'een effectentaks wordt ingevoerd in navolging van de taks op de effectenrekeningen, rekening houdend met het arrest van het Grondwettelijk Hof', en dat is exact wat de federale regering heeft beslist. Ook over de zogenaamde compensatie die zeggezegd zou bedongen zijn, zie ik niks in de tekst van het akkoord. Ik zie wel iets in de commentaar van de N-VA, maar niets in het akkoord zelf. Eigenlijk is mijn bottomline: laat de zaken die in de Kamer horen, in de Kamer. Dat is het beste voor iedereen. In het Vlaams Parlement hebben we werk genoeg. Laat ons ons concentreren op ons eigen werk. *(Applaus)*

De voorzitter: De heer Janssens heeft het woord.

Chris Janssens (Vlaams Belang): Collega's, ik ga nog geen opportuniteitsafweging maken over deze effectentaks. Ik laat het graag over aan de collega's in het federale parlement om zich daarover uit te spreken zodra er concrete teksten zijn.

Ik zou natuurlijk wel willen weten namens wie minister Diependaele spreekt. Minister, zoals u weet, zijn uw coalitiepartners aan de overkant van de straat vreemdgegaan en hebben CD&V en Open Vld deze effectentaks mee onderhandeld. Als ik uw verzet – terecht verzet in mijn ogen – tegen deze nieuwe Vlaamse transfer in de pers lees en hoor, dan wil ik wel weten namens wie u spreekt. Ik heb nog geen Open Vld-minister, nog geen CD&V-minister uit deze regering, zich hierover horen uitspreken. U zegt dat u in overleg gaat met het federale niveau. Hebt u al eens overleg gehad binnen uw eigen regering? Als ik de heer Van Rompuy hier hoor, dan denk ik niet dat uw coalitiepartners op dezelfde lijn zitten. Ik wil u oproepen: zorg dat u in eerste instantie steun hebt in uw eigen regering om zich te verzetten tegen deze nieuwe Vlaamse transfer. *(Applaus)*

De voorzitter: Minister Diependaele heeft het woord.

Minister Matthias Diependaele: Mijnheer Janssens, het is mijn taak om zorg te dragen voor de Vlaamse financiën. Dat is de uitspraak die ik doe.

Mijnheer Van Rompuy, ik ben het er niet mee eens. Dit is niet zomaar een zaak die aan de overkant van de straat thuishoort. Dit heeft effect op onze rekeningen. Jullie relativeren het, alsof het maar een kleine bijdrage zou zijn. Dat is pas hypocrisie! *(Peter Van Rompuy houdt het akkoord omhoog dat de N-VA en de PS sloten tijdens de federale regeringsvorming)*

Het is ongepast dat de ene overheid zonder ruggenspraak een belasting oplegt aan de andere overheid. In het federale regeerakkoord staat uitdrukkelijk het nobele voornemen van de federale overheid om overleg te plegen met de

deelstaatregeringen. In dezen is dat op voorhand zeker niet gebeurd. Ik heb zelf om dat overleg moeten vragen. De reacties hier doen mij aanvoelen – wat ik, in alle eerlijkheid, redelijk stuitend vind – dat jullie ermee akkoord gaan dat, ook al is het relatief beperkt, zo'n belasting door de ene overheid wordt opgelegd aan de andere overheid. *(Opmerkingen van Bruno Tobback)*

Mijnheer Tobback, van hypocrisie gesproken, u weet daar natuurlijk alles van. Er is in de laatste legislaturen geen enkele regering geweest die zoveel ondersteuning heeft gegeven aan de lokale besturen. En dan hadden we nog die responsabiliseringsbijdrage die wij voor een deel op ons nemen. Geen enkele regering, mijnheer Tobback! Wij steken daar, als ik mij niet vergis, 1,6 miljard euro in. Het is aangetoond dat zij – althans vóór corona – met 1 miljard euro hun investeringen zullen verhogen. Dat dient daarvoor. Kom dus niet zeggen dat wij de lokale besturen niet zouden ondersteunen.

Wat betreft het bedrag dat de steden en gemeenten zullen moeten betalen: ik denk inderdaad dat dat redelijk beperkt zal zijn. Maar voor de intercommunales is het dat niet. Bijvoorbeeld het Havenbedrijf van Antwerpen zal daar een serieuze slok van betalen. *(Opmerkingen van Bruno Tobback)*

Dat gaat ook over investeringen die nodig zijn. Over hoeveel miljoenen euro gaat het voor de investeringen in windenergie, mijnheer Schiltz? *(Rumoer)*

De universiteiten, mijnheer Tobback. U moet het maar eens vragen aan de rector van Leuven: hoeveel gaat de KU Leuven voor deze belasting betalen? *(Opmerkingen van Bruno Tobback)*

Vraag het eens na. Ik denk dat het in totaal, voor alle universiteiten in Vlaanderen, gaat om 2,6 miljoen euro. Dat is toch een behoorlijk bedrag, dat plotseling bij investeringen in gebouwen, onderwijsgebouwen, onderzoek en ontwikkeling zal worden afgeroomd. Ik vind dat ongepast. Wij vragen hierover overleg. En ik moet eerlijk zeggen: ik hoop dat ik het verkeerd begrepen heb, maar ik hoop dat in dit parlement geen ondersteuning wordt gegeven aan een systeem dat effectief de ene overheid toelaat om ons en andere overheden zonder ruggenspraak te belasten. *(Applaus bij de N-VA)*

De voorzitter: De heer Muyters heeft het woord.

Philippe Muyters (N-VA): Minister, ik steun u daar natuurlijk helemaal in. Als de financiën van Vlaanderen, de financiën van de steden en gemeenten, de financiën van de havens, de financiën van de universiteiten – als die allemaal niet behoren tot de bevoegdheid van dit Vlaams Parlement, dan begrijp ik het niet meer, collega Van Rompuy.

Het gaat hier in elk geval over het feit dat die instellingen belastingen gaan betalen om lopende uitgaven te betalen op het federale niveau. Niet voor een taxshift, maar om lopende uitgaven te betalen op het federale niveau. Ik hoop, minister, dat het overleg dat u heeft... Dat het overleg nog niet heeft plaatsgevonden op vraag van het federale niveau is al een schande op zich. Dat is samenwerkingsfederalisme. Dat zie ik daar niet, als men zoiets doorvoert zonder enig overleg. Ik hoop dat uw overleg toch nog enige zoden aan de dijk brengt want dat is toch wel nodig. *(Applaus bij de N-VA)*

De voorzitter: De actuele vraag is afgehandeld.

ACTUELE VRAAG van Inez De Coninck aan Lydia Peeters, Vlaams minister van Mobiliteit en Openbare Werken, over recente verklaringen van Brussels minister Sven Gatz betreffende de Brusselse stadstol

De voorzitter: Mevrouw De Coninck heeft het woord.

Inez De Coninck (N-VA): Minister, enkele weken geleden hadden we hier een actualiteitsdebat over de Brusselse stadstol. Door de plannen van het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest zouden autependelaars van buiten Brussel onevenredig worden getroffen. Het was een gedeelde mening van dit halfroond, dat dit een soort van discriminatie is. Het is de zoveelste transfer die naar Brussel gaat, want Brussel heeft sinds de zesde staatshervorming nog maar net extra middelen gehad voor mobiliteit. Ik denk dat het 150 miljoen euro is dat ze extra gekregen hebben.

Collega's, wat is in dit dossier het nieuwe element? Zondag verklaarde Brussels minister Gatz in de media dat ze met het geld van de stadstol ook mobiliteitsprojecten buiten Brussel zouden financieren, in de Vlaamse Rand bijvoorbeeld. *(Opmerkingen)*

Het hoeft toch niet veel gekker en absurder te worden. Het komt de Brusselse Regering niet toe om de Vlaamse pendelaars te belasten en vervolgens investeringen te doen in de Vlaamse Rand. Dat komt de Vlaamse Regering toe – Mobiliteit is een Vlaamse bevoegdheid. De Vlaamse kiezer kiest voor een duidelijk eigen mobiliteitsbeleid.

Er werd hier vandaag al veel verwezen naar samenwerkingsfederalisme en overleg. Maar ik denk dat we kunnen zeggen dat samenwerkingsfederalisme inhoudt dat we samenwerken, maar dat we niet op elkaars actieterrein beginnen te werken. Laat dat duidelijk zijn.

Ik vind dit ook redelijk cynisch, want deze Vlaamse Regering investeert, evenals de vorige Vlaamse Regering, net zoveel in die mobiliteit in de Vlaamse Rand. Het is net Brussel dat hier al enige tijd op de rem staat.

Wij pleiten ook voor constructieve samenwerking, waarbij ieder niveau zijn eigen uitdagingen aangaat. Minister, die recente uitlatingen van minister Gatz doen me eigenlijk vermoeden dat Brussel gaat doorzetten met die stadstol, dat die er toch zal komen. Nochtans had u reeds via een brief gevraagd naar overleg.

De voorzitter: En uw vraag is?

Inez De Coninck (N-VA): Mijn vraag luidt dan ook, minister: hoe reageert u op de uitlatingen van minister Gatz?

Minister Lydia Peeters: Mevrouw De Coninck, ik kan u misschien onmiddellijk geruststellen: het persartikel dat in De Zondag verschenen is, heeft helemaal geen invloed op ons standpunt dat we hier al volledig uit de doeken gedaan hebben. We hebben dat enerzijds volledig uiteengezet in de commissie van 8 oktober en anderzijds ook in de plenaire vergadering van 21 oktober. We hebben daarbij heel duidelijk gesteld dat we ons te allen tijde zullen verzetten tegen de invoering van een eenzijdige kilometerheffing door het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest op kap van de Vlaamse pendelaar of van de Vlaamse mensen die in Brussel komen werken. Dat standpunt is dus helemaal niet gewijzigd, dat kan ik u verzekeren.

Ik heb destijds ook altijd gezegd dat ik het overleg wel alle kansen wil geven. Naar verluidt is er op dit ogenblik nog altijd geen beslissing genomen door de Brusselse Regering. Er is me alleszins geen beslissing ter ore gekomen. Ik

vermoed wel dat ze zich de komende weken nog zal buigen over die studies en over die conceptfase, waar men op dit ogenblik in zit.

Het klopt inderdaad dat ik op 13 oktober een schrijven gericht heb aan mijn collega bevoegd voor Mobiliteit in de Brusselse Regering. Ik heb daar nog geen formele reactie op gehad. Maar ik heb vandaag wel de brieven ondertekend gericht aan de minister-president van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering, alsook aan de functioneel bevoegde ministers, met de vraag om toch minstens het overleg op te starten zodat we uit die fase van onzekerheid kunnen geraken.

Maar ik verzeker u nogmaals dat wij er ons te allen tijde tegen zullen verzetten. Mocht het overleg niet kunnen slagen en mocht men willen overgaan tot een eenzijdige invoering, dan zullen wij uiteraard ook opnieuw alle juridische stappen nemen om de belangen van de Vlaming te behartigen.

De voorzitter: Mevrouw De Coninck heeft het woord.

Inez De Coninck (N-VA): Dank u wel, minister, voor uw antwoord. U hebt eigenlijk mijn bijkomende vraag al beantwoord. U hebt namelijk vorige keer inderdaad gezegd, toen het hier aan bod kwam, dat u minister Van den Brandt had aangeschreven op 13 oktober. Ik vind het eigenlijk stuitend dat het vanuit Brussel zelfs niet lukt om te antwoorden op een brief met een vraag naar overleg en het overmaken van studies. Ik ben dus blij dat u nu de minister-president van Brussel hebt aangeschreven om toch overleg over dit dossier te hebben. U zult dus al onze steun hebben om dat standpunt aan te houden.

De voorzitter: De heer Slootmans heeft het woord.

Klaas Slootmans (Vlaams Belang): Ook onze broek zakte zondag, figuurlijk, bijna af na het lezen van de verklaringen van de heer Gatz over de stadstol. Als je de chronologie even bekijkt, dan blijkt toch dat een aantal Brusselse excellenties de ronduit asociale gevolgen van die pestbelasting niet doorheeft. De chronologie is de volgende. Eerst moeten we een nieuwe, dure, wagen kopen om die Brusselse lage-emissiezone (LEZ) nog in te geraken. Nu de mensen dan een groene, dure, wagen hebben gekocht – wat voor velen trouwens een autobelasting betekende – mogen ze opnieuw, omwille van diezelfde luchtkwaliteit, nog eens een stadstol en een kilometerheffing van 100 euro per maand gaan betalen.

Als de groenen hier volgende keer nog een keer over armoede bij werkende gezinnen of bij werkende alleenstaanden komen leuteren, dat ze dan eerst de belastingshonger eens onder de loep nemen van hun eigen partij.

De voorzitter: En uw vraag luidt?

Klaas Slootmans (Vlaams Belang): Mijn vraag is heel concreet. U hebt het hier juist gezegd, minister, en u hebt het drie weken geleden ook gezegd.

De voorzitter: Collega Slootmans, uw vraag?

Klaas Slootmans (Vlaams Belang): Zult u gestalte geven aan uw eigen woorden en een belangenconflict indienen indien de teksten van het Brussels Parlement behouden blijven?

De voorzitter: De heer Van Rompuy heeft het woord.

Peter Van Rompuy (CD&V): We hebben hier al in het lang en het breed over gesproken tijdens een actuadebat. De minister heeft toen een duidelijk standpunt ingenomen, waarvan we toen hebben kunnen vaststellen dat het hier in dit

parlement zeer breed gedragen wordt. Er is maar één partij zich daar niet achter geschaard heeft, al de rest wel.

Minister, u hebt toen een duidelijk mandaat gekregen. U hebt ook herhaald dat u bij uw standpunt blijft. Dat is voor ons zeer belangrijk.

Daarenboven heb ik in de media – minder in de Vlaamse media – ook vernomen dat binnen de Brusselse coalitie minstens een – en niet de minste – van de coalitiepartners grote vragen heeft bij de voorstellen die op tafel liggen. Laat ons op ons standpunt blijven en dan zien we wel verder hoe het loopt.

De voorzitter: De heer Schiltz heeft het woord.

Willem-Frederik Schiltz (Open Vld): Ik vind het wel straf. Ik heb het verslag van twee weken geleden nog eens herlezen. Samengevat: het eenzijdig innoveren zonder overleg met andere gewesten: 'no pasaran'; belastingverhoging zonder compensatie voor de Vlaamse pendelaar: zeer moeilijk; alternatieven voor de wagen: voorlopig onvoldoende voorhanden. Dat is mijn standpunt en dat van de regering.

Dan lees ik het standpunt van minister Gatz, oorzaak van deze actuele vraag. Hij zegt: 'voorbereiden, we willen de komende weken onderhandelen met de Vlaamse Regering'. Ze gaan dus in op onze vraag tot onderhandelen. Ik begrijp dat men dat argwanend bekijkt. We zouden met Vlaanderen kunnen afspreken dat er nog bijkomend geïnvesteerd wordt in de noden van de Vlamingen. We hadden schrik dat de Vlamingen onvoldoende gecompenseerd zouden worden indien er een instrument zou ontstaan. De Brusselse Regering wil daar met ons over nadenken en een oplossing vinden. Zo kan ik nog verdergaan: 'in overleg met andere regio's'.

De voorzitter: Uw tijd is op.

Willem-Frederik Schiltz (Open Vld): Collega's, u hebt groot gelijk. Als Brussel eenzijdig zo'n tol zou doorvoeren, zegt Vlaanderen 'neen'. Maar Brussel doet dat niet! De vraag is dus zonder voorwerp. Zo kunnen we, met alle respect, elk debat elke week opnieuw voeren omdat iemand misschien iets gezegd heeft dat er ongeveer mee te maken zou kunnen hebben.

De voorzitter: Minister Peeters heeft het woord.

Minister Lydia Peeters: Inderdaad, mijnheer Schiltz, ik hoor en lees ook her en der dat collega Gatz en de Brusselse Regering wel degelijk mee pleitbezorger zijn voor overleg. Men kan natuurlijk maar overleg plegen als er een duidelijke beslissing is. Op dit ogenblik is men nog niet zover. Ik blijf erop aandringen dat het overleg alle kansen zou krijgen. Daarom heb ik opnieuw een schrijven gericht aan de Brusselse Regering met de vraag om ons tijdig in kennis te stellen van de nodige documenten en studies, en ons ook tijdig in kennis te stellen van een mogelijke beslissing die zij zouden overwegen. Als het overleg niet slaagt, als we niet tot een vergelijk komen, als men eenzijdig een heffing wil invoeren die de Vlaamse pendelaar schaadt, dan zullen wij opnieuw, dan en alleen op dat moment, de nodige stappen ondernemen.

De voorzitter: Mevrouw De Coninck heeft het woord.

Inez De Coninck (N-VA): Ik voel enige kritiek op deze vraag. Mocht de houding van Open Vld op alle niveaus consequent zijn, dan zou ik deze vraag niet moeten stellen.

Ik ben blij dat het standpunt nog altijd 'no pasaran' is over deze stadstol. Het is voor ons duidelijk 'no pasaran', ook als ze ons die wortel blijven voorhouden om

de investeringen in de Vlaamse Rand mee te bekostigen. Dat kan absoluut niet. Dat is een autonome bevoegdheid van Vlaanderen.

Minister, het is goed dat u de minister-president hebt aangeschreven voor overleg over de stadstol. Misschien kunt u meteen eens vragen naar overleg over het grote belangrijke project voor Vlaanderen, namelijk de werken aan de ring. Het is tot op heden door Brussel altijd geweigerd om daarover zelfs nog maar geïnformeerd te worden.

De voorzitter: De actuele vraag is afgehandeld.

ACTUELE VRAAG van Filip Brusselmans aan Benjamin Dalle, Vlaams minister van Brussel, Jeugd en Media, over de verkiezingen voor de Vlaamse Jeugdraad

De voorzitter: De heer Brusselmans heeft het woord.

Filip Brusselmans (Vlaams Belang): 'Champagne Pappie!' zei een medewerker van de Vlaamse Jeugdraad toen het verkiezingstraject uitgestippeld was. Maar de champagne dreigt naar azijn te smaken.

Ik had u daarvoor al gewaarschuwd, maar de bal ging nu pas echt aan het rollen door een statement van CDS, de christendemocratische studenten – dat ik die nog ging aanhalen in het Vlaams Parlement – die de Vlaamse Jeugdraad oproepen om de verkiezingen uit te stellen en later opnieuw te organiseren, deze keer wel met een representatieve steekproef. Ze sluiten af met een hashtag die intussen al veel gedeeld werd: 'niet onze jeugdraad'.

Als snel kreeg deze oproep bijval van tal van andere studenten- en jongerenverenigingen, alsook van de jongerenpartijen van minstens de helft van dit halfroond.

Allen klagen terecht over de totstandkoming van de thema's en de kandidaten, die toch wel op een bedenkelijke en ondemocratische wijze is verlopen. Hoewel ik deze problematiek in het verleden reeds uitgebreid aan de kaak heb gesteld, kwam er nooit een degelijk antwoord van u, minister, laat staan een oplossing voor de geschetste problematiek.

De huidige voorzitter van de Jeugdraad laat vandaag in De Morgen ook optekenen dat de Jeugdraad en zijn thema's geen links-rechtsverhaal zijn. Dat klopt, maar dat heeft hier ook helemaal niets mee te maken. Het zijn stemmen van over het gehele politieke spectrum die openlijk hetzelfde bepleiten als wat ik al maanden stel. Nu blijkt ook dat andere verenigingen geen geloof hebben in deze verkiezingen, minister.

Dit is het zoveelste signaal aan u om met De Ambrassade en de Vlaamse Jeugdraad contact op te nemen, die kiesprocedure te herbekijken, een nieuw pad uit te tekenen vanaf het punt waar de thema's ontstaan en de verkiezingen onmiddellijk op te schorten. Decretaal staat zowel de werking als de verkiezing zelf onder de bevoegdheid van deze regering. Ik verwacht dus van u en van de hele regering om hier onmiddellijk in te grijpen.

De vraag is dus helder: bent u eindelijk bereid om te luisteren naar diverse stemmen binnen het jeugdveld om deze schijnverkiezingen op te schorten en een volledig nieuw traject uit te stippelen?

De voorzitter: Minister Dalle heeft het woord.

Minister Benjamin Dalle: Dank u wel, mijnheer Brusselmans, voor de vraag. Die handelt over een belangrijk thema, namelijk de betrokkenheid van kinderen

en jongeren bij het beleid van de Vlaamse overheid. De Vlaamse Jeugdraad is het officiële adviesorgaan van de Vlaamse Regering, dat weet u, en in die zin een zeer belangrijke partner. U weet dat er om de drie jaar verkiezingen georganiseerd worden voor minimaal zestien stemgerechtigde leden. Wij hebben met de Vlaamse Regering op 5 juni het verkiezingsreglement goedgekeurd. Dat verkiezingsreglement handelt over de verkiezing van die leden, over hun opvolging, over onverenigbaarheden en dergelijke meer.

De Vlaamse Jeugdraad heeft dat traject natuurlijk voorbereid. Zij hebben ook betrokkenheid gerealiseerd met een zogenaamd Touristentraject, een bevraging van een aantal jongeren waarbij betrokkenheid bij dat traject gecreëerd is rond een aantal heel interessante thema's. Zij hebben op hun webstek ook de mogelijkheid gegeven om daaruit vijf thema's te kiezen die jongeren belangrijk vinden. Het gaat over thema's als gelijke kansen, klimaat, mobiliteit, armoede en ook mentaal welzijn. U zult het erover eens zijn dat dat belangrijke thema's zijn.

Heel belangrijk om aan te stippen is dat de verkiezing gaat over de leden van de Jeugdraad, en dat die thema's helemaal niet bepalend zijn. Er is maandag inderdaad een polemiek tot stand gekomen. De Vlaamse Jeugdraad heeft daar ook op gereageerd. Ik denk dat hun initiële voorstelling op de site wat ongelukkig, wat onhandig was, maar ze hebben heel duidelijk gepreciseerd dat ook andere thema's aangehaald kunnen worden, daar is nu ook de mogelijkheid toe op de website, en dat deze thema's op geen enkele manier bepalend zijn voor de werking van de Jeugdraad de komende drie jaar. Het zullen de verkozen leden van de Vlaamse Jeugdraad zijn die zullen bepalen welke thema's aan de orde zijn, en dat zullen alle thema's zijn die de Vlaamse jongeren aanbelangen.

De voorzitter: De heer Brusselmans heeft het woord.

Filip Brusselmans (Vlaams Belang): Minister, ik ben blij dat u zelf stelt dat ze inderdaad op hun website de kiesmodule veranderd hebben terwijl de verkiezingen al bezig waren. Met dit antwoord bent u niet de hoeder van de Vlaamse Jeugdraad, maar wel de handlanger van de Vlaamse Jeugdraad. Mijn gedeelde bezorgdheid met die andere verenigingen is door meer tot stand gekomen dan door wat zich vandaag afspeelt. In 2018 werden vier verkozenen, goed voor een gigantisch aandeel aan stemmen, 'kaltgesteld' door de Jeugdraad in een schimmige procedure. De officiële uitleg was toen dat ze de Jeugdraad wilden kapen. Zo goed als elke jongerenpartij hier aanwezig heeft een of meerdere kandidaten voor die Jeugdraad en maakt daar ook reclame voor. Is dat dan kapen? Gaan ze straks weer mensen buitengooien als er te veel verkozenen zijn van één partij, omdat dan de Jeugdraad gekaapt is? Ik heb in mijn jonge leven al veel betere excuses gehoord om de politieke en ideologische homogeniteit, die zich in dit geval aan de extreemlinkse zijde van het spectrum bevindt, te behouden.

De vraag is dus: als u niet bereid bent om echte verkiezingen te organiseren en deze op te schorten, bent u dan wel bereid om u neer te leggen bij het resultaat van de volgende verkiezingen, en niet zoals vorige keer?

De voorzitter: Mevrouw Rombouts heeft het woord.

Tinne Rombouts (CD&V): Ik wil inderdaad even aansluiten bij deze vraagstelling, om nog eens te onderstrepen dat de verkiezing inderdaad gaat over de samenstelling van de nieuwe Vlaamse Jeugdraad, en niet over de top vijf van inhoudelijke thema's die uit dat participatieve toeristentraject zijn gekomen.

Het verkiezingstraject is niet aangepast op het vlak van de keuze van de kandidaten. Er is enkel informatie toegevoegd over die thema's. Oproepen om niet te stemmen of de verkiezingen zelfs in een negatief daglicht stellen, waardoor jongeren worden afgeschrikt om te stemmen, dat is bijzonder jammer. Dat lijkt mij

niet wijs, want het is net nu dat jongeren hun stem moeten laten gelden om sterke adviseurs aan te duiden. Zo kunnen er de komende jaren goede adviezen over eender welke thema's gevormd worden.

Als u even de moeite doet om de adviezen van de Vlaamse Jeugdraad na te gaan, dan ziet u dat de afgelopen jaren meer dan 25 thema's werden besproken door die adviesraad. Er is dus alle mogelijkheid om alle thema's aan bod te laten komen.

Minister, hoe gaat u de nieuwe, jonge ploeg ondersteunen om hun taak goed uit te voeren? (*Applaus van Orry Van de Wauwer*)

De voorzitter: De heer Anaf heeft het woord.

Hannes Anaf (sp.a): De zenuwachtigheid die vooral aan extreemrechtse kant deze week is ontstaan, gaat vooral over die thema's. We weten allemaal dat dat thema's zijn die tot stand zijn gekomen na een zeer uitgebreide bevraging bij meer dan duizend jongeren. Maar het heeft wel het voordeel van de duidelijkheid en van de eerlijkheid, collega Brusselmans. Want al een tijdje proberen jullie zich als partij ook als een soort van sociale partij naar voren te brengen. Maar als u dan zegt dat bijvoorbeeld armoede een links thema is, dan maak je heel duidelijk waar je partij echt voor staat. (*Opmerkingen van Filip Brusselmans*)

Het is niet eerlijk dat je op die manier probeert te framen. We hebben die discussie ook in de commissie al verschillende keren gehad. Er is maar een beweging die probeert om bewust in de jeugdraad te infiltreren, en op een oneerlijke manier de verkiezingen te laten verlopen. En dat is net de partij die er tegelijkertijd voor probeert te zorgen om het systeem dat werd opgezet om deze verkiezingen op een eerlijke manier te laten verlopen, in diskrediet te brengen. Het is heel kwalijk wat u doet.

De voorzitter: Mevrouw Coudyser heeft het woord.

Cathy Coudyser (N-VA): Ik kom even tussen namens mijn collega Freya Perdaens, die dat normaal opvolgt. We vinden het toch spijtig dat de verkiezingen voor de Vlaamse Jeugdraad een beetje met een valse noot van start zijn gegaan. Maar het stemt ons wel positief dat u hier vandaag verklaart dat die vijf thema's die naar voren zijn geschoven in dat voortraject, allemaal aan bod komen, maar dat er ook nog andere thema's aan bod kunnen komen en door de verkozen leden kunnen worden behandeld. We gaan dat ook wel verder opvolgen.

Maar daarvoor de verkiezingen boycotten? Dat is echt zinloos, en dat is ook jammer. Dat traject is in alle openheid en in alle sereniteit gebeurd, en ook met iedereen teruggekoppeld. Ook de kiescommissie waakt daarover. Het zou nu jammer zijn om de apotheose op die manier te moeten laten plaatsvinden.

Ik heb wel nog een vraag, wat de verkiezingen zelf betreft. Er was sprake van de mogelijkheid om een waarnemer aan te stellen vanuit de Vlaamse Regering, maar dat is niet gebeurd. Hoe gaan we nu verder waken over de neutraliteit en de sereniteit van de verkiezingen zelf? Dat lijkt ons echt wel heel belangrijk.

De voorzitter: De heer Vaneekhout heeft het woord.

Jeremie Vaneekhout (Groen): Collega Brusselmans, ik begrijp dat u de actualiteit zeer goed volgt, en dat het inspirerend is dat aan de andere kant van de oceaan mensen verkiezingsuitslagen stelselmatig in twijfel trekken, en de geloofwaardigheid en legitimiteit ervan ondergraven.

Maar dat het zo inspirerend is dat u hetzelfde eigenlijk al maandenlang probeert te doen, sinds u hier bent gestart in het Vlaams Parlement, is wat mij betreft

bedenklijk. Het is niet bedenklijk omdat dat uw recht niet zou zijn – u doet maar, u hebt uw job te doen, net zoals wij die proberen te doen – maar vooral omdat u in dit halfroond waarschijnlijk een van de jongste collega's bent. (*Opmerkingen*)

Of de jongste, voilà. Wat mij nog het triestst stemt, is dat uit alles wat u zegt een dergelijk dedain en ongeloof in de Vlaamse jongeren blijkt, alsof die niet mondig en sterk genoeg zouden zijn om zelf te bepalen welke thema's zij belangrijk vinden. En als dat niet tot die vijf thema's behoort, dan zullen ze die andere thema's wel op tafel leggen. Alsof die zelf niet mondig genoeg zijn om te stemmen voor de kandidaten die zij wensen. (*Opmerkingen van Filip Brusselmans*)

De voorzitter: Goed. Wat is uw vraag?

Jeremie Vaneekhout (Groen): Wij hebben allemaal een vraag gekregen van de Vlaamse Jeugdraad om deze verkiezing te ondersteunen en om op te roepen om daaraan mee te werken. Waarom zijn jullie de enige fractie die dat niet doen? Minister, ik betreur dit.

De voorzitter: Minister Dalle heeft het woord.

Minister Benjamin Dalle: Misschien moet ik toch wel even benadrukken wat de verantwoordelijkheid van de Vlaamse Regering is en wat uiteindelijk de verantwoordelijkheid is van de Vlaamse Jeugdraad. U weet dat de Vlaamse Jeugdraad autonoom is, hij moet op autonome wijze de belangen van kinderen en vooral van jongeren verdedigen en naar voren brengen. Als we dan naar het Jeugd-decreet verwijzen, moeten we dat wel correct doen, mijnheer Brusselmans. Artikel 7, § 3, bepaalt heel duidelijk dat wij het verkiezingsreglement bepalen. Het stilleggen van de verkiezingen, mocht dat al een interessant idee zijn, hoort daar niet bij. Wel is het zo – en dat is een antwoord op de vraag van mevrouw Coudyser – dat wij in dat reglement natuurlijk een procedure hebben vastgelegd, die door de Vlaamse Jeugdraad werd voorgesteld en door de Vlaamse Regering werd bekrachtigd, dat een kiescommissie kan waken over eventuele fouten tijdens de verkiezingen. Het is een autonome organisatie, die ook bepaalt op welke wijze zij betrokkenheid creëert.

Dan was er nog de vraag van mevrouw Rombouts over het nieuwe team dat binnenkort hopelijk op een goede wijze en met veel steun zal worden verkozen. We doen dat natuurlijk via een van onze bovenbouworganisaties, De Ambrassade, die ook in onze begroting 2021 extra middelen krijgt, en met wie we een nieuwe beheersovereenkomst hebben ondertekend. We willen dat team natuurlijk op een zo goed mogelijke manier ondersteunen, maar wij respecteren uiteraard de autonomie bij het bepalen van de thema's. Zoals verschillende collega's hier al hebben opgemerkt, zijn die vijf thema's die naar voren zijn geschoven heel relevant, maar dat zijn bijlange niet alle thema's.

Tot slot, collega's, denk ik dat het traject dat gelopen is ervoor gezorgd heeft dat er een vrij grote betrokkenheid is. Het kiessysteem is gemoderniseerd, ook op vraag van verschillende leden in de commissie, met een link naar [itsme®](#), zodat men veel gemakkelijker een stem kan uitbrengen. Het is veel minder complex geworden om dit te doen. Ik hoop dat dat ertoe zal leiden dat veel meer jongeren voor deze leden zullen stemmen, zodat hun representativiteit nog groter wordt. Men kan nog stemmen tot 22 november 2020. Het gaat hier inderdaad over de stemming voor de leden. Ik zou iedereen willen oproepen om alle jongeren in ons netwerk ertoe aan te zetten om die stem effectief uit te brengen.

Mijnheer Brusselmans, ook alle jongeren in uw netwerk zijn absoluut uitgenodigd om hun stem uit te brengen op de kandidaten die zij verkiezen. Mochten zij dat wensen, kunnen zij ook andere thema's inbrengen. Het gaat natuurlijk over de

representativiteit van die leden. Dat is uiteindelijk de essentie. Zo zorgen we ervoor dat ons representatief orgaan, ons officieel adviesorgaan, een sterk orgaan is, dat met inhoudelijk sterke adviezen komt, waardoor het beleid van de volledige Vlaamse Regering kan worden versterkt. *(Applaus van Orry Van de Wauwer en Tom Ongena)*

De voorzitter: De heer Brusselmans heeft het woord.

Filip Brusselmans (Vlaams Belang): Minister, u hebt geen antwoord gegeven op mijn tweede vraag.

Daarnaast zijn kandidaten verplicht om in hun profiel op de website van de Vlaamse Jeugdraad de thema's te gebruiken die naar voren zijn geschoven. Die thema's zijn dus wel degelijk belangrijk, ook voor de verkiezing van de kandidaten zelf. Als die thema's dan toch niets uitmaken, waarom organiseren we daar dan eigenlijk verkiezingen voor? Waarom staan die daar dan nog tussen? Als we niet opletten, zitten we straks opnieuw opgezadeld met een extreemlinks vehikel dat belastinggeld ontvangt om Zwarte Piet de wereld uit te krijgen en om voor witte mannen en te witte ruimtes te waarschuwen, zoals het de afgelopen jaren heeft gedaan.

Als volksvertegenwoordiger en in het bijzonder als voorzitter van de populairste jongerenpartij hier in Vlaanderen zeg ik u dit klaar en duidelijk: wij hebben geen enkel vertrouwen in de Vlaamse Jeugdraad, laat staan in de kiesprocedure, en wij zullen er alles aan doen om met wat in onze macht ligt dit circus te stoppen. Ik zie zeker een waarde in een Vlaamse Jeugdraad, maar op deze manier hoeft dat niet voor ons. Het is gedaan met het verspillen van Vlaams belastinggeld. *(Applaus bij het Vlaams Belang. Opmerkingen van Jeremie Vaneeckhout)*

De voorzitter: De actuele vraag is afgehandeld.

ACTUELE VRAAG van Orry Van de Wauwer aan Jan Jambon, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Buitenlandse Zaken, Cultuur, ICT en Facilitair Management, over het openstellen van de aanvraagprocedure voor de culturele activiteitenpremie

De voorzitter: De heer Van de Wauwer heeft het woord.

Orry Van de Wauwer (CD&V): Begin oktober hebt u als minister van Cultuur aangekondigd dat het restbedrag van de 36 miljoen euro voor het coronanoodfonds voor de culturele sector zal gebruikt worden voor een nieuwe corona-activiteitenpremie van 2000 tot 20.000 euro. Het aantal voorwaarden voor die premie was heel beperkt en de aanvraagprocedure was ook heel eenvoudig. De administratie zou volgens het principe 'first come, first served' een beslissing nemen.

Er kwam toen heel wat kritiek op die premie. Ik heb dat ook geuit in de commissievergadering van 22 oktober. De week nadien bleek dat de hele culturele sector opnieuw in lockdown zou moeten gaan en er geen activiteiten meer mogelijk zouden zijn. Daarop hebt u, tijdens een actuadebat op 28 oktober, gesteld dat die activiteitenpremie on hold zou worden gezet en dat zou worden onderzocht of er een noodfonds 2.0 zou kunnen komen om de cultuursector te ondersteunen tijdens de tweede coronagolf.

Mijn verbazing was dan ook groot – en ook bij collega's, heb ik vernomen – toen er tijdens het herfstreces toch werd gecommuniceerd dat de corona-activiteitenpremie weer werd gelanceerd. De verbazing was vooral groot bij de cultuursector zelf. Tijdens de hoorzitting die we hier in het parlement met hen hadden, alsook in de contacten die ik had met de crisiscel Cultuur, kwam heel duidelijk de vraag

naar voren om werk te maken van een tweede, aangepaste ronde voor de verdeling van de middelen van het noodfonds, in de plaats van die activiteitenpremie, die weinig zin heeft tijdens een lockdown.

Minister, hoe motiveert u de keuze om een aanvraagprocedure voor een coronactiviteitenpremie open te stellen, ondanks de bedenkingen die geuit werden over de doeltreffendheid en de noodzakelijkheid van de maatregel om tegemoet te komen aan de noden in een zwaar getroffen cultuursector?

De voorzitter: Minister-president Jambon heeft het woord.

Minister-president Jan Jambon: Mijnheer Van de Wauwer, de activiteitenpremie is een instrument dat zich focust op het heropstarten van de culturele activiteit in Vlaanderen en is in dat opzicht gericht op de kortere termijn. De eerste fase van het noodfonds was erop gericht om de sector in leven te houden. Daarbij werd gefocust op de financieringsbehoeften.

De brief waaruit geciteerd wordt, is geschreven door State of the Arts, de belangenbehartiger van de professionele kunstenaars. Hun noden en vragen zijn begrijpelijk. We zijn ook veel met hen in overleg. Maar de middelen voor het noodfonds zijn niet exclusief voor de kunsten. De middelen zijn ook voor erfgoed, voor sociaal-cultureel werk, voor de amateurkunsten. Ik durf dan ook te betwijfelen dat heel de culturele sector, van lokaal tot nationaal, gesubsidieerd en niet-gesubsidieerd, over alle sectoren heen, zich massaal verzet tegen de activiteitenpremie. Want nog voordat de premie gelanceerd werd, werden er 1437 e-mailadressen achtergelaten op de website van CJM om op de hoogte te worden gehouden van de premie. Dat is een ongezien aantal voor het departement, voor eender welke subsidie dan ook.

Er werd mij, ook door velen in de sector, expliciet gevraagd om de lancering van de activiteitenpremie niet uit te stellen, aangezien veel culturele actoren juist nood hebben aan een snelle en adequate tegemoetkoming voor hun projecten die al dan niet geannuleerd zijn en/of coronaproof meer kosten. In minder dan een week tijd werden er reeds 874 dossiers ingediend en 655 dossiers goedgekeurd, voor een bedrag van 3.106.000 euro subsidies. Ook dat is ongezien voor een cultuursubsidie. Ik ben het er dus niet mee eens dat er alleen maar kritiek kwam op deze premie. Een stille meerderheid in de cultuursector was wel vragende partij voor deze kleinere en laagdrempelige impuls subsidies.

De invulling van de premie is bewust breed, maar wordt grosso modo voor drie zaken gebruikt. Eén: ter vergoeding van geannuleerde activiteiten. En dat is ook retroactief. Het begint in september. Twee: cultuuractoren laten durven te ondernemen en organiseren in een onzekere toekomst. Want de activiteiten kunnen lopen tot en met 31 mei. Drie: om het huidige cultuuraanbod te innoveren en digitale alternatieven te bedenken die wel coronaproof kunnen. Dat is trouwens iets waar de sector al jaren vragende partij voor is.

De voorzitter: De heer Van de Wauwer heeft het woord.

Orry Van de Wauwer (CD&V): Bedankt voor uw antwoord, minister. Ik blijf de beslissing toch wat betreuren. Ik twijfel niet aan de heel vele aanvragen die al zijn binnengekomen. Maar we zien nu – en dat heb ik ook al gehoord van een aantal actoren – dat zij inderdaad aanvragen hebben ingediend omdat ze die middelen echt nodig hebben, maar dat ze ook wel erkennen dat ze weten dat ze die activiteit eigenlijk niet deftig kunnen voorbereiden en mogelijks zelfs niet effectief zullen kunnen laten plaatsvinden. Ik denk dat we met een aangepaste tweede ronde de middelen beter zouden kunnen laten terechtkomen waar de noden het hoogst zijn.

Dat gezegd zijnde, wil ik ook graag informeren naar andere initiatieven die u kunt nemen. U sprak over het ondernemerschap binnen de cultuursector. Wat kunt u naast de coronapremie en het aangepaste noodfonds nog doen voor de culturele sector, als een belangrijke economische sector? Ik heb vernomen dat u ook overleg hebt gehad met uw collega-minister van Economie, Hilde Crevits. Welke mogelijkheden ziet u om bijvoorbeeld VLAIO-middelen (Vlaams Agentschap Innoveren en Ondernemen) heel gericht bij de sector terecht te laten komen?

De voorzitter: Mevrouw Segers heeft het woord.

Katia Segers (sp.a): Collega Van de Wauwer, u stelt een heel terechte vraag. De noodkreten uit de cultuur- en eventsector zijn luidkeels. De cijfers van de Nationale Bank wijzen erop dat de event- en creatieve sector een omzetverlies torst van 92 procent op dit moment. De tweede lockdown is een mokerslag; alles ligt voor nog zeer lang stil. Voorstellingen en repetities van 2020 zijn verschoven. Ik kan mij goed voorstellen dat een deel van de sector wel baat heeft van de activiteitenpremie, en daardoor is hij goed. Maar, volgens mij, moet het en/en zijn. Ik doe een oproep om daarenboven te bekijken of de middelen van het noodfonds, die lang nog niet allemaal opgebruikt zijn, deels te gebruiken om ook de mensen te helpen bij wie zich momenteel drama's afspelen omdat hun gezinnen over geen enkel inkomen beschikken.

De voorzitter: Mevrouw D'Hose heeft het woord.

Stephanie D'Hose (Open Vld): Dank u wel voor de pertinente vraag, collega Van de Wauwer. De activiteitenpremie heeft natuurlijk heel weinig zin als er geen activiteiten zijn. Dat lijkt mij nogal vanzelfsprekend. Daarenboven verneem ik ook dat die premie een beetje gebruikt wordt als een jackpot. Organisaties die een plan indienen, hebben soms nog geen enkel idee of het zal kunnen plaatsvinden, en twee dagen later krijgen zij al bericht dat hun plan is goedgekeurd. Een ander probleem betreft de culturele centra, die hierop volop aan het intekenen zijn. Ik denk niet dat het de bedoeling is dat culturele centra de begunstigden moeten zijn van deze premie. In naam van onze fractie pleit ik voor een monitoring, zodat de preciren uit de sector, zoals de freelancers, degenen die tussen de mazen van het net vallen, kunnen aanspraak maken op bijkomende middelen uit het Noodfonds 2.0. Het kan mij eigenlijk niet schelen welke naam het kind krijgt, als de middelen maar bij de juiste mensen terechtkomen.

De voorzitter: De heer Rzoska heeft het woord.

Björn Rzoska (Groen): Ook vanuit mijn fractie de vraag om de noodkreet die gekomen is als reactie op de activiteitenpremie, serieus te nemen. Ik zeg niet dat u dat niet doet. Maar als ik de brief en wat er tussen de lijnen staat goed lees, stel ik vast dat de sector probeert de tweede lockdown te overleven. Ik sluit mij aan bij alle vorige collega's die hier vragen over stellen, en ik vraag om ook de ondernemers in de culturele sector, vaak in precire statuten, te bekijken als ondernemers en hen tegemoet te komen in het omzetverlies dat zij hebben. Hiermee hoop ik toch het gros van de sector in stand te kunnen houden. Minister, wat plant u nog van de tegemoetkomingen die zij vragen?

De voorzitter: Minister-president Jambon heeft het woord.

Minister-president Jan Jambon: Op vraag van de crisiscel waarin wij wekelijks de zaken opvolgen, is er vanmorgen een overleg geweest met minister Crevits om te bekijken hoe alle economische steunmaatregelen voor ondernemingen en instellingen in het algemeen ook in de cultuursector kunnen geactiveerd worden. Een vzw heeft soms moeite om dergelijke steun aan te vragen. Bepaalde NACE-codes buiten cultuur zijn wel voorzien binnen die economische dingen, andere NACE-codes niet. Dat gaat op zeer korte termijn gebeuren. Er was ook veel

openheid aan de kant van VLAIO en minister Crevits. Voorts zal er een gemeenschappelijke taskforce opgezet worden tussen Cultuur en Economie, om te zien hoe we de economische steunmaatregelen, de waarborgen die PMV (Participatiemaatschappij Vlaanderen) geeft, enzovoort, ook voor de culturele sector kunnen openstellen.

Ten tweede werken wij intussen aan specifieke instrumenten die vorm kunnen geven aan de transformatie die momenteel binnen de sector nodig is om de weerbaarheid te vergroten. Verschillende vraagstellers hebben gewezen op de preciaire statuten of de afwezigheid van statuten in de culturele sector. Dat maakt het voor ons ook zo moeilijk om te weten welke mensen moeten bereikt worden. Wij willen dat fundamenteel aanpakken met een transformatie van de cultuursector. Eigenlijk leeft de cultuursector in mijn ogen in een creatieve paradox. Hun productie is zeer innovatief en creatief. Maar op gebied van organisatieprocessen denk ik dat er nog heel wat vooruitgang te boeken valt. In het product dat zij maken, zijn ze zeer creatief. Maar in het beheren van een en ander, in hun ondernemerschap, kunnen zij nog verbeteren. Dat geven ze zelf aan. Daarover willen wij samen met de sector verder over nadenken.

Laatste element uit mijn argumentatie is dat het noodfonds volledig zal worden uitgekeerd aan de cultuursector. Ik heb dat altijd gezegd. Als er nog geld over is, zullen we bekijken hoe we dat beter kunnen doen, maar vandaag is een heel grote uitdaging hoe we bij die mensen geraken die freelance werken, die geen statuut hebben. Hoe geraken we daarbij? Dat is niet eenvoudig. Er is ook de activiteitenpremie. Wanneer de sector opnieuw opstart – en laat ons hopen dat dat binnen enkele weken kan gebeuren –, dan komen de freelancers natuurlijk ook opnieuw aan bod. Dan worden zij opnieuw actief en worden ze dus ook opnieuw betaald.

Tot slot hebben we in samenspraak met de federale overheid ook het kunstenaarsstatuut aangepast, waardoor heel wat mensen onder het statuut van tijdelijke werkloosheid vallen. Er is inderdaad nog heel wat werk, maar er mag geen twijfel over bestaan dat we het fonds volledig zullen uitkeren.

De voorzitter: De heer Van de Wauwer heeft het woord.

Orry Van de Wauwer (CD&V): Minister-president, ik weet dat u heel hard uw best doet om de cultuursector door deze crisis te loodsen en dat u op het Overlegcomité de cultuursector heel fel hebt verdedigd. Ik heb u daar ook uitdrukkelijk voor bedankt, maar ik wil toch mijn oproep herhalen om in een aangepaste ronde voor de verdeling van een noodfonds te voorzien. Ik weet dat alle middelen in de sector terecht zullen komen maar ik pleit toch voor een aangepaste ronde op basis van wat fout is gelopen tijdens de eerste ronde, eventueel aanvullend op die activiteitenpremie, waar ongetwijfeld in bepaalde deelsectoren van de cultuursector nood aan zal zijn.

Ik weet dat u heel veel middelen uittrekt, ook samen met minister Crevits en de gemeenschappelijke taskforce. Dat is een heel goede zaak. De uitdaging zal nu vooral zijn om die middelen terecht te laten komen waar de noden het hoogst zijn. CD&V zal daar altijd constructief aan blijven voortwerken.

De voorzitter: De actuele vraag is afgehandeld.

ACTUELE VRAAG van Filip Dewinter aan Bart Somers, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Binnenlands Bestuur, Bestuurszaken, Inburgering en Gelijke Kansen, over de opening van het asielcentrum in Kalmthout en de communicatie daarrond

De voorzitter: De heer Dewinter heeft het woord.

Filip Dewinter (Vlaams Belang): Minister, het ordewoord naar aanleiding van deze coronacrisis was duidelijk: 'Blijf in uw kot.' Dat geldt voor iedereen, maar blijkbaar niet voor asielzoekers, want sinds het begin van de coronacrisis begin februari, hebben meer dan tienduizend nieuwe asielzoekers hier asiel aangevraagd. Dat leidt tot de opening van nieuwe centra, onder andere vorige week maandag in Kalmthout. En de rode draad bij de opening van dit soort van centra is het gebrek aan of de toch wel zeer gebrekkige communicatie. Dat was hier alweer niet anders: op de gemeenteraad van 18 oktober wordt officieel toegegeven dat het centrum de week nadien opengaat. Een paar dagen later, op 2 november, zit er een flyer in de bus van de bewoners en op vrijdag 6 november zijn daar de eerste asielzoekers.

Een gebrekkige communicatie dus, waarbij niet alleen Fedasil maar ook u met uw zo breed aangekondigde verbindingsofficieren compleet maar dan ook volledig afwezig zijn. Wel aanwezig tegenwoordig is een privaatbedrijf, G4S, een Britse firma die tegenwoordig de uitbating van de centra doet en die ook de flyers verspreidt in de betrokken wijken. Ik heb er hier een bij me met daarop het logo van G4S, ondertekend door de heer Patrick Biegel, centrumverantwoordelijke op de loonlijst van G4S. Men kan antwoorden of vragen stellen op een e-mailadres van – u had het al begrepen – de firma G4S. De overheid komt er zelfs in de communicatie niet meer aan te pas. Blijkbaar is mensenhandel een bijzonder lucratieve bezigheid geworden, waar veel geld mee te verdienen is. U moet mij eens uitleggen hoe het mogelijk is dat een bedrijf dat geld verdient met de uitbating van asielcentra, uiteindelijk verantwoordelijk kan zijn voor de communicatie met de bewoners. Zij hebben er alle belang, financieel belang, bij dat die centra door hen worden uitgebaat en dus kunnen bestaan. Hoe zouden zij in hemelsnaam de communicatie kunnen verzorgen?

De voorzitter: Uw vraag alstublieft.

Filip Dewinter (Vlaams Belang): Minister, mijn vraag aan u is vrij simpel. Waarom is de Vlaamse overheid, uw fameuze verbindingsofficier, compleet maar dan ook totaal afwezig in dezen, niet alleen in Kalmthout maar ook in Bilzen en in zoveel andere gemeenten waar dezelfde problematiek zich voordoet en waar een privébedrijf de taak van de overheid inzake communicatie volledig en totaal heeft overgenomen? *(Applaus bij het Vlaams Belang)*

De voorzitter: Minister Somers heeft het woord.

Minister Bart Somers: Mijnheer Dewinter, zoals u weet, is de beslissing inzake de opening van een asielcentrum een verantwoordelijkheid van de federale overheid. Wij voorzien vanuit het Agentschap Integratie en Inburgering sinds bijna een jaar in ondersteuning op het vlak van communicatie voor gemeenten waar een asielcentrum komt. We hebben daarvoor verbindingsofficieren, maar zoals ik reeds naar aanleiding van vorige vragen hier in de plenaire vergadering en in de commissie heb gezegd, zetten wij die mensen en het agentschap maar in wanneer het lokale bestuur een vraag stelt. We respecteren de lokale autonomie wat dat betreft. Het spanningsveld dat omtrent het asielcentrum in Kalmthout bestaat, dateert eigenlijk al van begin dit jaar. In het begin was dat een discussie tussen Fedasil en het lokale bestuur. Er waren blijkbaar technische gebreken in het gebouw. De gouverneur en burgemeester Jacobs hebben dan een overleg georganiseerd met het lokale en het federale bestuur. Het agentschap was daar steeds bij betrokken. Die technische gebreken zijn in orde gebracht, of worden opgenomen. Het resultaat van dat overleg, zo is mij meegedeeld, is dat er nu 33 personen hun intrek zullen nemen, allemaal gezinnen, in plaats van 120, wat men in eerste instantie had voorzien. In het overleg tussen de gouverneur, de burgemeester, Fedasil en het agentschap is beslist dat de communicatie in

Kalmthout verloopt via Fedasil. Dat is een afspraak die is gemaakt op vraag van de burgemeester en in samenspraak met alle partners.

Als u vragen hebt over de communicatie van Fedasil, dan denk ik dat u die vragen moet stellen aan de bevoegde staatssecretaris. Dat is evident. Dat valt buiten mijn bevoegdheid. Alleen kan ik hier nogmaals herhalen dat het inderdaad zo is dat er in de schoot van het Agentschap Integratie en Inburgering een aanbod is aan alle lokale besturen die dat vragen om ondersteuning te krijgen, zowel op het vlak van communicatie als via verbindingsofficieren die mee kunnen helpen op het terrein.

De voorzitter: De heer Dewinter heeft het woord.

Filip Dewinter (Vlaams Belang): Minister, ik stel vast dat corona een soort glijmiddel is geworden om illegale immigratie verder te faciliteren. De media zijn niet meer geïnteresseerd in de problematiek, maar de bewoners in de betrokken wijken natuurlijk des te meer. U zei deze week in een interview het volgende: "(...) integreren doe je niet vanuit de Wetstraat." Als het echt aankomt om beleid voeren, en niet interviews geven, dan is die Vlaamse overheid met haar verbindingsofficieren en haar integratieagentschap compleet, maar dan ook volledig afwezig. Wat ik aanklaag, en dat zou u misschien beter ook eens doen in plaats van grote interviews te geven over het geslacht der engelen, is dat ondertussen niet Fedasil, maar de firma G4S de communicatie doet. In de pamfletten die zij verspreiden, staat uitdrukkelijk dat, als men "vragen, opmerkingen of klachten" heeft over het asielcentrum, men contact kan opnemen via OC.kalmthout@be.g4s.com. Een Britse firma voert de communicatie. De verantwoordelijke van het centrum staat op de loonlijst van G4S. Zo ver zijn we gekomen. De overheid is afwezig, schuift de hete aardappel door naar een privéfirma, die uiteindelijk zélf geld verdient aan het openhouden, het installeren en het uitbaten van dergelijke asielcentra.

De voorzitter: Mijnheer Dewinter, u hebt uw punt kunnen maken.

Filip Dewinter (Vlaams Belang): Van belangenvermenging gesproken! Hier hebt u er eentje. Klaag dat aan in plaats van fameuze interviews over integratie te geven. *(Applaus bij het Vlaams Belang)*

De voorzitter: Mevrouw De Vreese heeft het woord.

Maaïke De Vreese (N-VA): Minister, we hebben het hier ook al over gehad in de commissie. Voor onze fractie moet de focus liggen op een scherp terugkeerbeleid, een sterkere bescherming van de EU-buitengrenzen, een asielbeleid naar het Australische model en opvang in de regio. Dan zullen we de instroom zien dalen, en dus de nood aan het openen van extra asielcentra zien verdwijnen. Het is teleurstellend dat op federaal niveau het omgekeerde signaal wordt gegeven: asielloketten gaan opnieuw open, mensen worden zelfs nu, tijdens de coronacrisis vanuit Lesbos binnengevlogen.

Wat het lokale niveau betreft, door geen of laattijdige communicatie bij de opening van een asielcentrum is het inderdaad wel zo dat het draagvlak bij de omwonenden afbrokkelt. Dat draagvlak is nochtans belangrijk. Dat stond al onder druk in dit specifieke geval, maar dat is belangrijk voor de werking van het centrum. Minister, ik ben het met u eens dat dat in de eerste plaats een taak voor Fedasil is, en dus voor de federale overheid, maar ik zou willen vragen dat de buurt tijdig, duidelijk en compleet wordt geïnformeerd. Dit moet dus dringend worden aangepakt door de bevoegde staatssecretaris, want dit staat nog steeds niet op punt.

De voorzitter: Minister Somers heeft het woord.

Minister Bart Somers: Ik heb met veel aandacht geluisterd naar de twee interveniënten. Ik moet opnieuw vaststellen dat dit een debat is dat eigenlijk thuishoort in het Federale Parlement. U mag me dat niet kwalijk nemen. Dit zijn federale bevoegdheden. Ik denk dat u staatssecretaris Sammy Mahdi moet aanspreken als u het hebt over Fedasil.

Wat specifiek onze ondersteuning betreft, weet u dat ik een groot believer en voorstander ben van sterke lokale autonomie. De burgemeester, en bij uitbreiding het schepencollege, draagt daar de lokale verantwoordelijkheid op het vlak van informeren, dialoog aangaan en dergelijke meer. Wij kunnen alleen maar een aanbod doen, een heel duidelijk aanbod, een onderbouwd aanbod. Er zijn al verschillende burgemeesters die daarop zijn ingegaan. Hier is de afspraak gemaakt – en ik kan die alleen maar respecteren – dat Fedasil de lead zou nemen in de communicatie, evident samen met het lokale bestuur. Ik denk dat we vanuit de Vlaamse overheid gedaan hebben wat we kunnen en moeten doen. Nu ligt de verantwoordelijkheid bij het lokale niveau, maar vooral bij de federale collega's. Ik stel voor dat u uw vragen aan hen richt.

De voorzitter: De heer Dewinter heeft het woord.

Filip Dewinter (Vlaams Belang): Minister, u hebt in alle interviews – ik heb er al naar verwezen – deze week gezegd dat we meer moeten doen, dat integratie niet gebeurt vanuit de Wetstraat, maar vanuit de Dorpsstraat, enzovoort enzovoort, en dat de Vlaamse Regering daarin de leiding moet nemen. Maar als het zover is, zegt u dat het de schuld is van Fedasil, dat u achter de lokale autonomie staat en dat we eigenlijk niets te vertellen hebben en geen verantwoordelijkheid hebben.

U hebt wel verantwoordelijkheid. U hebt verantwoordelijkheid wat betreft communicatie van deze aangelegenheden, en zeker wanneer u de pretentie hebt gehad om via die fameuze verbindingsofficieren naar buiten te komen met de mededeling dat we het vanaf nu zelf in handen zullen nemen en zullen communiceren met de bevolking. U communiceert niet. Fedasil communiceert niet. De Vlaamse Regering communiceert niet. Wie wel communiceert, is een Brits bedrijf dat rechtstreeks financiële belangen heeft bij het uitbaten van dit soort van asielcentra en dat ondertussen de communicatie ter zake doet. Zover zijn we, wegens de afwezigheid van enige verantwoordelijkheid en beleid van de Vlaamse Regering en van de Federale Regering. (*Applaus bij het Vlaams Belang*)

De voorzitter: De actuele vraag is afgehandeld.

ACTUELE VRAAG van An Moerenhout aan Bart Somers, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Binnenlands Bestuur, Bestuurszaken, Inburgering en Gelijke Kansen, over de beslissing om het Minderhedenforum als participatieorganisatie te vervangen door Join.Vlaanderen

ACTUELE VRAAG van Hannelore Goeman aan Bart Somers, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Binnenlands Bestuur, Bestuurszaken, Inburgering en Gelijke Kansen, over de selectie van een participatieorganisatie in het kader van het inburgeringsbeleid

ACTUELE VRAAG van Chris Janssens aan Bart Somers, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Binnenlands Bestuur, Bestuurszaken, Inburgering en Gelijke Kansen, over de stopzetting van de samenwerking met het Minderhedenforum en de nieuwe samenwerking met Join.Vlaanderen

ACTUELE VRAAG van Katrien Partyka aan Bart Somers, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Binnenlands Bestuur, Bestuurszaken, Inburgering en Gelijke Kansen, over de beslissing van de minister om Join.Vlaanderen aan te duiden als nieuwe participatieorganisatie

ACTUELE VRAAG van Jos D'Haese aan Bart Somers, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Binnenlands Bestuur, Bestuurszaken, Inburgering en Gelijke Kansen, over de stopzetting van de erkenning van het Minderhedenforum als participatieorganisatie

De voorzitter: Mevrouw Moerenhout heeft het woord.

An Moerenhout (Groen): Minister, wat een hallucinante week! Maandag communiceert u dat u het Minderhedenforum – dat is de belangenbehartiger van de etnisch-culturele minderheden in Vlaanderen – op de schop wil. In plaats daarvan wilt u 750.000 euro per jaar geven aan een nagelnieuwe organisatie Join.Vlaanderen. U verklaart maandag dat u voor die organisatie kiest omdat hun kracht hun brede netwerk is. U publiceert ook een hele lijst van partnerschappen die moeten bewijzen dat dat netwerk breed en sterk is.

Dinsdag, amper een dag later, blijkt dat de netwerkorganisatie eigenlijk maar weinig netwerk omvat. Het ene na het andere partnerschap trekt zich terug. Er zijn zelfs diverse partnerschappen, zogenaamde partnerschappen, die het zo erg vinden en een persmededeling de wereld insturen om zich uitdrukkelijk te distantiëren van de organisatie, van de gang van zaken en van uw communicatie. Kortom, we zouden kunnen stellen dat wat voor u op maandag nog de sterkte was van deze organisatie, dinsdag verzonnen blijkt te zijn. Ook de rest van de constructie van de organisatie is op zijn zachtst gezegd schemerig.

Woensdag denkt u de storm van kritiek te kunnen keren door te stellen dat de nieuwe organisatie moet samenwerken met het Minderhedenforum en een nieuw dossier mag indienen. Daar maakt u voor mij de meest cruciale fout. Want natuurlijk moet er een nieuw dossier worden ingediend, want het dossier dat vandaag op uw bureau ligt, is verzonnen. Er staan verzonnen partnerschappen in. U kunt daar niet weg mee. U kunt daar politiek niet weg mee en u kunt daar juridisch niet weg mee. U hebt dus een nieuw dossier nodig. Wat ik dan van u had verwacht als minister van Inburgering en Integratie die de sector normaal gezien een warm hart zou moeten toedragen, is dat u dat andere dossier op uw bureau kiest, het andere dossier van het Minderhedenforum, een partner waarvan u weet dat het een sterke partner is, die al twintig jaar expertise en

dossierkennis heeft, een partner die breedgedragen is. Dat had ik van u verwacht.

Minister, waarom? Het is zonneklaar dat u dat tweede dossier had moeten kiezen en geen dossier gebaseerd op valse feiten. *(Applaus bij Groen)*

De voorzitter: Mevrouw Goeman heeft het woord.

Hannelore Goeman (sp.a): Minister, een grote verrassing maandag: u kiest Join.Vlaanderen als nieuwe participatieorganisatie voor Vlaanderen. 'Join wie?', hoor ik u denken. Niemand had van die organisatie gehoord of wist waar die plots vandaan kwam. Het hoeft ook niet te verbazen, want al snel bleek dat Join.Vlaanderen maar luttele dagen voor de kandidaturendeadline van de nieuwe participatieorganisatie was opgericht. Toch leek die spiksplinternieuwe vzw er gemakkelijk van uit te gaan dat ze op Vlaamse subsidie zou kunnen rekenen. De statuten stipuleren zelfs expliciet dat de organisatie van rechtswege zal ophouden te bestaan als die subsidie op een dag zou wegvallen. Ook het feit dat de vzw hetzelfde adres heeft als de maatschappelijke zetel van het Integratiepact, deed meteen heel wat wenkbrauwen serieus fronsen.

Wat is de link, vragen wij ons af? Ik denk dat niemand is vergeten hoe het Integratiepact, om het zacht uit te drukken, toch niet meteen een succes van een geslaagd integratiebeleid is te noemen, zoals trouwens ook de studie van Idea Consult duidelijk aangeeft. Veel communicatie en projecten allerhande, maar weinig blijvend echt resultaat.

Zoals mevrouw Moerenhout al zei, werd het verhaal daarna alleen maar vreemder. De ene na de andere partner van de zelfverklaarde netwerkorganisatie Join.Vlaanderen haakte af of liet weten nooit een formele engagementsverklaring te hebben getekend, zoals History Month, RHEA, SheDIDIT, Hannah Arendt-instituut, Odisee, UCLL.

Minister, wat overblijft, lijkt vooral heel veel gebakken lucht. De vragen naar het waarom van uw keuze om met Join.Vlaanderen in zee te gaan en meteen 750.000 euro toe te kennen aan een vzw met geen enkele trackrecord werd de voorbije dagen dan ook alleen maar prangender. Los van het feit dat wij het een vergissing vinden om de expertise en ervaring van het Minderhedenforum zomaar aan de kant te schuiven, blijkt het dossier van Join.Vlaanderen aan alle kanten te rammelen.

De voorzitter: Uw vraag luidt?

Hannelore Goeman (sp.a): Er blijken een aantal dingen niet te kloppen of in ieder geval voorbarig te zijn. Het is geen goede basis voor een vertrouwensvolle samenwerking de komende jaren.

Mijn vraag is heel duidelijk: bent u bereid om uw keuze voor Join.Vlaanderen te herbekijken in het licht van wat u nu weet?

De voorzitter: De heer Janssens heeft het woord.

Chris Janssens (Vlaams Belang): Minister, de vraag die veel Vlamingen zich dezer dagen kunnen stellen, is 'Wie is eigenlijk de baas in Vlaanderen?' Is dat de Vlaamse Regering of is dat de kleinlinkse oppositie?

Wat gebeurt er deze legislatuur zoal? De Vlaamse Regering vond dat de culturele sector, net als iedereen trouwens, moest besparen. Links schiet in een colère en minister-president Jambon bindt in. Na de verkiezingsoverwinning van mijn partij, het Vlaams Belang, waren er schuchtere maatregelen genomen om toch

eindelijk eens die sloten subsidies die worden gegeven aan Turkse, Marokkaanse en Afrikaanse organisaties, te heroverwegen. We zijn nu anderhalf jaar later en die allochtone segregatieclubjes ontvangen nog steeds geen eurocent minder.

Deze week gaat het dan over uw multiculturele speeltuin. U wil de subsidies van het Minderhedenforum voortaan aan een nieuwe organisatie geven. Opnieuw schreeuwt links moord en brand, en jawel, opnieuw bindt de Vlaamse Regering in, ondanks de boodschap na de verkiezingen van vorig jaar waarbij men zei dat men naar het signaal van de Vlaamse kiezer zou luisteren, de kiezer die voor een rechtse verkiezingsoverwinning zorgde, en gebeurt net het omgekeerde. Na elke kreet van de linkse, multiculturele lobby worden eventuele besparingen, beleidswijzigingen die de regering plant, simpelweg afgevoerd. Blijkbaar is het dus de overgesubsidieerde, linkse multiculturele lobby die hier in Vlaanderen de wetten stelt.

Alhoewel ik evenmin als de collega's vertrouwen heb in dat nieuwe, mysterieuze Join.Vlaanderen, heb ik nog veel minder vertrouwen in het fameuze Minderhedenforum. Terwijl er miljoenen worden besteed aan een integratiebeleid...

De voorzitter: Dus?

Chris Janssens (Vlaams Belang): ...financiert men via het Minderhedenforum een vereniging van allochtonen...

De voorzitter: En de vraag?

Chris Janssens (Vlaams Belang): ... die zich op etnische basis organiseert.

Minister, waarom geeft deze Vlaamse Regering opnieuw toe aan de druk van de linkse multiculturele lobby? Waarom gaat u verder in zee met het segregerende Minderhedenforum?

De voorzitter: Mevrouw Partyka heeft het woord.

Katrien Partyka (CD&V): Als ik de vraag stel, is het met een klein beetje schroom, niet alleen omdat ik veel bewondering en begrip heb voor de energie en de vastberadenheid van onze minister om het integratiebeleid een nieuw elan te geven en naar een 'next level' te brengen, maar ook omdat het het recht van de overheid is om spelregels te bepalen als er overheids geld wordt uitgegeven.

Niet alleen daarvoor heb ik een beetje schroom. Als het gaat over inburgering en integratie, gaat het natuurlijk altijd ook over mensen en verenigingen. Het gaat over mensen die hier wonen en werken, die hier lid zijn van een vereniging, die dus deel uitmaken van ons veel bejubelde Vlaamse middenveld. Voor de organisatie die tot nu toe het aanspreekpunt was van de overheid, of voor de andere organisaties die zich kandidaat hebben gesteld, hebben veel mensen zich geëngageerd in de raad van bestuur: verenigingen, experts, allemaal mensen die daar veel energie in hebben gestoken. Het loutere label 'voldoet of voldoet niet' schiet soms tekort.

De belangrijke vraag die hier aan de orde is, is op welke manier de overheid de participatieorganisatie aanduidt om een groep van mensen te vertegenwoordigen, om ze te empoweren en te emanciperen. Wie is het beste aanspreekpunt voor de overheid? Daar zijn criteria voor bepaald, daar zijn procedures voor afgesproken. De minister zal daar ongetwijfeld nog iets over zeggen.

Drie organisaties hebben zich kandidaat gesteld. De aanvankelijke vraag zou zijn op basis waarvan die selectie is gebeurd. We hebben deze middag in het parlement de kans gekregen om de dossiers en de documenten in te kijken. Waarvoor

dank. Die vraag is dus een beetje overbodig. Maar er is een even belangrijke vraag. Minister, u hebt aangegeven dat u twee van de drie kandidaten complementair vindt, dat u vindt dat ze allebei sterktes hebben, en u hebt ook aangegeven dat u er voorstander van bent dat ze zouden samenwerken. Op welke manier ziet u dat precies? Gaat u één organisatie erkennen en vragen om samen te werken? Welke verhouding gaat er tussen die organisaties moeten bestaan?

De voorzitter: De heer D'Haese heeft het woord.

Jos D'Haese (PVDA): Minister, beste Vlaamse Regering, laat ons eerlijk zijn: deze regering wil van het Minderhedenforum af. Na de aanval op het sociaal-cultureel werk van vorig jaar, na het schrappen van de Woonraad, na de aanval op Unia, zetten jullie een nieuwe stap in het wegvagen van het kritische middenveld in Vlaanderen. Dat willen jullie liever niet zien. Jullie hebben liever organisaties die jullie eigen visie uitvoeren. Hoe verpakt u dat deze keer, minister? Door te zeggen dat het Minderhedenforum 'old school' is. Dat het Minderhedenforum mensen opdeelt en altijd werkt met dezelfde methodes, die niets opleveren.

Minister, dan vraag ik mij af of u af en toe nog eens op het terrein komt waar u zo veel was als burgemeester. Ik zie organisaties die zichzelf heruitvinden. Ik zie organisaties die mensen samenbrengen, die bruggen bouwen. Een breed wetenschappelijk onderzoek onderbouwt dat dat werk broodnodig is. U zegt ook dat het Minderhedenforum alleen maar beleidsaanbevelingen doet, en dat het vooral veel papier produceert. Dat het vooral veel te weinig actie onderneemt, want dat wilt u meer zien. Ten eerste denk ik dat de concrete actie bij u ontbreekt. Waar zijn de praktijktesten, minister? Maar, ten tweede, als u naar acties zoekt, neem dat het jaarverslag van het Minderhedenforum erbij: acties voor mentorprojecten op de werkvloeren; lokale participatietrajecten; diversiteit in de cultuursector en in het onderwijs; acties om mensen met elders verworven competenties aan te werven; zelfs, minister, hackatons, waar u blijkbaar zo'n fan van bent.

Het probleem is dus helemaal niet dat het Minderhedenforum niet genoeg actie onderneemt. Het probleem is dat het Minderhedenforum acties onderneemt die jullie liever niet zien. Het probleem is niet dat het Minderhedenforum te veel papier produceert, maar dat het jullie feiten onder de neus schuift die jullie liever niet onder jullie neus willen hebben.

Met heel die beslissing was u een ding vergeten. Dat ene kleine ding was dat er in onze samenleving ongelooflijk veel steun is voor het Minderhedenforum. Dus hebt u moeten terugkrabbelen. Opnieuw. Inderdaad, opnieuw. Maar we moeten een beetje serieus blijven. Als u zegt dat het Minderhedenforum en die gloednieuwe organisatie Join.Vlaanderen...

De voorzitter: Goed, en de vraag is?

Jos D'Haese (PVDA): Als u zegt dat ze moeten samenwerken, dan zegt u daarmee dat ze in de komende dertig werkdagen samen een meerjarenplanning moeten opstellen. U weet evengoed als ik dat dat niet mogelijk is, minister. U moet die beslissing terugdraaien en bekijken hoe we dit op een respectvolle manier kunnen doen.

De voorzitter: Minister Somers heeft het woord.

Minister Bart Somers: Ik dank alle collega's voor hun tussenkomsten. Als minister van Integratie en Inburgering wil ik een beleid voeren dat een verschil maakt op het terrein. Wij leven vandaag in een superdivers Vlaanderen. Om het voorzichtig te zeggen, er zijn nog heel veel uitdagingen om daar over heel de lijn een succes van te maken. Een status quo is daarbij geen antwoord. We moeten nieuwe wegen zoeken, nieuwe methodes ontwikkelen, nieuwe antwoorden

formuleren. Dat vind ik absoluut mijn taak als minister. Gewoon voortdoen, zoals we al tien, twintig jaar werken op het terrein, is volgens mij de nederlaag organiseren.

Een van de instrumenten die ik heb als minister is een samenwerkingsakkoord met een participatieorganisatie. Om de vijf jaar moet er een oproep gebeuren naar kandidaten om dat participatieproject invulling te geven. Er zijn drie organisaties die zich kandidaat gesteld hebben om dat te doen. De administratie heeft die drie dossiers grondig bekeken en heeft vastgesteld dat twee van de drie dossiers beantwoorden aan alle criteria om geselecteerd te kunnen worden als kandidaat-participatieorganisatie. Dat is de eerste fase.

Uit de geselecteerde, goedgekeurde organisaties, moet ik er als minister één kiezen. Kiezen is altijd verliezen. Het zijn twee organisaties die vanuit mijn perspectief beide hun waarde hebben en beide een meerwaarde kunnen betekenen in de samenleving. Ik heb er in de maanden voordien regelmatig op gewezen dat het wijs zou zijn om krachten te bundelen. Men heeft natuurlijk de vrijheid om zelf dossiers in te dienen.

Uit die twee dossiers heb ik nu Join.Vlaanderen gekozen. Ik ga u straks uitleggen wat de motivatie was, maar sta me toe eerst te schetsen wat het vervolg van de procedure is, omdat dit nog maar het begin van de procedure is.

In de tweede fase van de procedure moet de kandidaat een meerjarenplanning opstellen met operationele doelstellingen en strategische doelstellingen en moet hij uitleggen hoe hij zijn raad van bestuur, eenmaal hij de erkenning heeft, uitbreidt door middel van een oproep en op basis van welke criteria. Hij moet ook uitleggen hoe hij niet alleen de decretale opdrachten die hij krijgt maar ook de beleidsprioriteiten van mij als minister, invult. Want het samenwerkingsakkoord gaat over decretale opdrachten en het invullen van de beleidsprioriteiten van de minister van Samenleven.

Indien wij kunnen landen op een ontwerp van samenwerkingsovereenkomst waar ik achter kan staan, dan gaan we daarmee naar de Vlaamse Regering en is het de Vlaamse Regering in haar totaliteit die uiteindelijk de goedkeuring geeft aan die samenwerkingsovereenkomst. Dus we staan hier eigenlijk in een heel vroeg stadium van de selectieprocedure.

Waarom heb ik voor Join.Vlaanderen gekozen? In de fase van het selecteren van een kandidaat is het centrale element eigenlijk – buiten een aantal formele zaken waaraan men moet voldoen – het indienen van een visie en het uitleggen van het traject van hoe men de doelstellingen die vervat zitten in het decreet, wil realiseren. En heel schematisch, maar ook heel helder gezegd, vind ik dat er in beide dossiers heel veel interessante elementen zaten, maar er zijn twee domeinen waarvan ik vind dat het dossier van Join.Vlaanderen meer aansluit bij mijn overtuiging over hoe we met diversiteit moeten omgaan. Het eerste is: ik wil meer actie op het terrein. Ik wil meer actie op het terrein. Ik zeg niet dat het Minderhedenforum geen actie ondernomen heeft op het terrein, maar het is een uitdrukkelijke decretale bepaling dat we daar veel meer moeten doen.

Beleidsondersteuning en beleidsadvisering vind ik heel belangrijk. Ik vind trouwens veel studies die het Minderhedenforum gemaakt heeft interessant. Maar ik wil op het terrein een verschil zien. Ik wil op het terrein actie inzake hoe we de segregatie tegengaan, hoe we mensen empoweren, hoe we ervoor zorgen dat er meer gelijke kansen worden gecreëerd. Ik wil dat op het lokale niveau gerealiseerd zien. En ik zeg u in alle rust – ik ben ook twintig jaar burgemeester geweest – dat daar veel meer kan gebeuren. Daar moet veel meer gebeuren. Anders gaan we blijven stilstaan. Het tweede belangrijke verschil is hoe we kijken naar diversiteit. Ik wil nog even terugkomen op het eerste: het Minderhedenforum

heeft ook een enorme inspanning gedaan in zijn dossier om mee na te denken over hoe we dat in de toekomst meer kunnen doen. Ik respecteer dat en ik zie daar een belangrijke evolutie. We hebben met hen het voorbije jaar regelmatig gepraat, ze hebben enorme inspanningen gedaan om daar ook een nieuwe richting in te slaan.

Een tweede element: hoe kijken we naar diversiteit? Ik geloof niet in een model waarbij men naar Vlaanderen kijkt als een archipel van monoculturele eilanden, een archipel van naast elkaar levende gemeenschappen. Ik geloof daar niet in. Mensen willen zich ook niet in dat model laten duwen. Steeds minder mensen voelen zich daarin thuis. Tegelijkertijd beantwoordt dat model ook steeds minder aan de superdiverse realiteit van Vlaanderen.

Ik wil een participatieorganisatie die vooral diversiteit en gedeeld burgerschap omarmt, die zich inzet voor een sokkel van gedeelde waarden. Voor mij is gedeeld burgerschap ook strijden tegen ongelijkheid en discriminatie. Zonder die strijd is er geen gedeeld burgerschap. Dat blijft een fundamentele taak inzake gedeeld burgerschap. Wel, het Minderhedenforum heeft in zijn dossier opnieuw een enorme inspanning gedaan. Het heeft dat zelf erkend. Het zegt dat Vlaanderen veranderd is, dat men op een andere manier naar Vlaanderen moeten kijken, dat men op een andere manier met die diversiteit moet omgaan. Ik waardeer die enorme inspanning om weg te gaan van een verleden, van waarden die ik afbrand, maar dat niet het antwoord is voor morgen.

Dat zit wel, meer spontaan, in het dossier van Join. Op basis van de dossiers en met mijn beleidsprioriteiten in het hoofd, kom ik bij de tweede organisatie. Maar ik erken onmiddellijk de kracht en de waarde van het Minderhedenforum. Daarom heb ik geoordeeld dat in een klimaat waar mensen die eigenlijk bondgenoten zijn van elkaar, waar men nu onnodig elkaars proces maakt, waar er alleen maar verliezers en geen winnaars zijn, het veel wijzer zou zijn om de handen in elkaar te slaan.

Er zitten heel veel complementariteiten in de twee dossiers. Daarom ga ik de twee partijen samenbrengen. Ik heb hen daar al voor uitgenodigd. We gaan kijken hoe we een zo sterk mogelijke participatieorganisatie kunnen maken waar iedereen een volwaardige plaats in kan hebben en men op een constructieve manier kan samenwerken. Het is heel duidelijk: het zal zijn op basis van een project van gedeeld burgerschap en weg van een samenleving van gescheiden gemeenschappen. Het zal zijn met een traject met meer lokale ondersteuning en actie. Ik geloof dat beide – met goede wil – daartoe in staat zijn.

Ik zal dit de komende dagen en weken proberen te doen. Ik weet niet of dat gaat lukken. Het kan lukken als alle organisaties en betrokken personen het doel voor ogen houden en centraal stellen. Dan ben ik ervan overtuigd dat we in de komende weken een oplossing zullen vinden, zo goed mogelijk, om de komende jaren te kunnen samenwerken met een participatieorganisatie die op een goede manier de belangen verdedigt van de mensen met een migratieachtergrond in Vlaanderen, maar tegelijk meewerkt aan het gedeelde burgerschap, de acties die op het terrein moeten gebeuren, en die op die manier zowel haar decretale doelstellingen realiseert als de beleidsprioriteiten van mij als minister. Dat is het samenwerkingsakkoord dat gesloten moet worden met zo'n organisatie. *(Applaus bij Open Vld)*

De voorzitter: Mevrouw Moerenhout heeft het woord.

An Moerenhout (Groen): Minister, ik heb drie punten. U zegt ten eerste eigenlijk gewoon zonder blikken of blozen dat u verdergaat met het traject dat u maandag hebt gestart. Welk signaal geeft u hiermee aan al die organisaties en

verenigingen die een subsidieaanvraag indienen bij de Vlaamse overheid? 'Verzin er maar op los, het maakt niet uit, er zijn geen gevolgen.'

Ten tweede zegt u dat u wilt verbinden, maar tegelijkertijd, in dezelfde speech, zet u een framing van de vereniging van de toekomst en een vereniging van het verleden, een goede en een slechte vereniging. Met zo'n framing verbindt u niet, maar verdeelt u.

Ten derde blijft u herhalen, deze ochtend op de radio en nu hier, dat u moeite hebt met het feit dat mensen willen samenkomen op basis van één deel van hun identiteit, van hun etnie. Dat begrijp ik niet. Wat is daar het grote probleem aan? Waarom is dat voor u zo problematisch? Dat gebeurt toch op heel veel domeinen? Denk aan çavaria, de Vrouwenraad, de Vlaamse Volksbeweging. Trekt u dan de bestaansreden van al die verenigingen in twijfel? Of is het alleen problematisch als het over etnisch-culturele minderheden gaat?

De voorzitter: Mevrouw Goeman heeft het woord.

Hannelore Goeman (sp.a): Minister, uw communicatie van deze ochtend en nu hier noem ik toch wel 'uw staart intrekken'. Eigenlijk was uw beslissing heel duidelijk: Join.Vlaanderen werd de nieuwe participatieorganisatie, het Minderhedenforum viel uit de boot en zou al zijn subsidies verliezen. Ik vind het nogal gemakkelijk om nu te doen alsof u dat niet gewild hebt.

De waarheid is – dat hebt u vanochtend op de radio gezegd – dat u het eigenlijk wat gehad hebt met die klassieke etnisch-culturele minderheden waar het Minderhedenforum de koepel van is en dat u veel liever de nieuwe diversiteit wilt omarmen. Wat betekent dat dan? Betekent dat innovatieve manieren zoeken om nieuwe mensen met een migratieachtergrond te bereiken? Absoluut. Maar toch niet ten koste van mensen voor wie de etnisch-culturele zelforganisaties altijd een meerwaarde zijn geweest? Volgens mij ziet u integratie als een hyperindividueel proces, terwijl wij geloven in de emancipatorische kracht van mensen die zich organiseren als groep, als minderheid om hun stem te laten horen om concrete problemen aan te pakken, niet 'exclusionair' maar open naar de samenleving. Zoals gezegd, na protest bent u van gedacht veranderd.

De voorzitter: Collega Goeman, kunt u afronden, alstublieft?

Hannelore Goeman (sp.a): U praat nu over samenwerking, maar ik heb nog altijd geen antwoord gekregen op wat dat concreet betekent. Gaat dat over het delen van de subsidies, een fusie van de vzw's? Dat hoor ik graag van u.

De voorzitter: De heer Janssens heeft het woord.

Chris Janssens (Vlaams Belang): Collega's, je zou denken dat links niet wil dat allochtonen zich in Vlaanderen integreren. Anders kan ik niet begrijpen waarom men zo vol lof is over dat Minderhedenforum, een organisatie die de integratie actief tegenwerkt en die mensen van vreemde herkomst die zich hier wel willen integreren, absoluut niet vertegenwoordigt. Kijk maar naar die hetze die het Minderhedenforum voert tegen Zwarte Piet. Kijk naar de hetze van het Minderhedenforum tegen politiecontroles. Kijk naar de hetze van dat forum tegen het hoofddoekenverbod of de taalvoorwaarden in de sociale huisvesting. En dan hoor ik ter linkerzijde zeggen dat er veel steun van de samenleving is voor het Minderhedenforum. Ik zie die steun in elk geval niet. Ik zie vooral een samenleving die zich afvraagt waarom wij in godsnaam een instantie zouden subsidiëren die permanent het beeld creëert dat alle problemen van allochtonen in onze samenleving de verantwoordelijkheid zijn van een racistische Vlaming.

Minister, mijn oproep aan u, maar ook aan de grootste partij in uw regering, is: stop daarmee, stop met die samenwerking, stop met de subsidiëring van een segregerende club als het Minderhedenforum. *(Applaus bij het Vlaams Belang)*

De voorzitter: Mevrouw Partyka heeft het woord.

Katrien Partyka (CD&V): Ik onthoud uw 'bottom line', namelijk dat er nood is aan een zo sterk mogelijke participatieorganisatie. Dat is inderdaad meer dan ooit nodig.

Daarnaast denk ik ook dat het een sterk signaal is dat u de sterktes van beide dossiers wilt bundelen en dat u daar samen tot een oplossing wilt komen. Ik wens u daar veel succes mee.

De voorzitter: De heer D'Haese heeft het woord.

Jos D'Haese (PVDA): Minister, er is net een open brief verschenen op Knack.be waarin tientallen middenveldorganisaties uw keuze een historische fout noemen. Het zijn niet de minste middenveldorganisaties, het zijn er waar het Minderhedenforum trouwens vaak mee samenwerkt, al is het zonder echte of ingebeeelde intentieverklaringen. Zij hebben groot gelijk. Het is immers het een of het ander. U kunt hier niet komen zeggen dat u de inspanningen, de expertise en de wil om dingen te veranderen van het Minderhedenforum, waardeert, om aan de andere kant die organisatie failliet te laten gaan. Het is het een of het ander! Wat u hier vandaag doet, minister – en ik vind het heel spijtig om dat te zien – is als Open Vld-minister de agenda van de N-VA onder de hete adem van het Vlaams Belang uitvoeren. Dat is wat u hier vandaag doet. *(Opmerkingen bij Open Vld)*

Als we het dan heel concreet hebben over Join.Vlaanderen, zonder iets te zeggen over het concrete engagement van de mensen in die organisatie, voor wie ik veel respect voor heb: er is een probleem met die erkenning. Ik heb die dossiers ook doorgenomen daarnet en u weet even goed als ik dat die geen juridische toetsing doorstaan. Als hier iemand beroep tegen aantekent, dan zijn die van de baan. Herzie dat dus, want dit is geen degelijk bestuur. Kom erop terug en zie hoe we samen kunnen werken in plaats van tegen elkaar op te ... *(Applaus bij Groen)*

De voorzitter: Mevrouw De Vreese heeft het woord.

Maaike De Vreese (N-VA): Minister, tijdens de regeringsonderhandelingen over het hoofdstuk integratie en inburgering is er lang en intens gepraat over de rol en de toekomst van etnisch-culturele participatie. Dit fundamenteel debat heeft geleid tot de volgende passage in het regeerakkoord, en ik citeer: "Het Vlaamse integratiebeleid wil mensen niet aanspreken op hun etnisch-culturele herkomst, maar streeft integendeel naar een inclusieve samenleving." Dit is de essentie. We moeten afstappen van het hokjesdenken; er is maar één gemeenschap en dat is de Vlaamse. Zogenaamde minderheidsgroepen, die hier intussen al bijna zeventig jaar burger zijn onder de burgers, en ook elke nieuwkomer, moeten we die boodschap blijvend geven: er is maar één gemeenschap en dat is de Vlaamse Gemeenschap. Het is de taak van de Vlaamse Regering om deze heldere boodschap blijvend uit te dragen. Kies voor deze toekomst, ondubbelzinnig. Onze samenleving is ons te kostbaar om te veel tijd te verspillen aan achterhoedegevechten. Laat u niet meesleuren in het politieke spel van de oppositie. Het regeerakkoord is voor ons de Bijbel en voor de uitvoering ervan zult u altijd onze steun hebben.

De voorzitter: De heer Ongena heeft het woord.

Tom Ongena (Open Vld): Dit debat gaat natuurlijk over veel meer dan over de vraag welke organisatie men gaat kiezen. Dit debat gaat fundamenteel over de

vraag wat voor een integratiebeleid we willen voeren in Vlaanderen. Ik stel toch voor dat jullie allemaal eens het rapport lezen van de Nationale Bank, dat onlangs is verschenen, over de meerwaarde die migratie kan hebben. De conclusie die ik eruit trek, is: we zijn er nog niet. Meer nog, over de manier waarop we bezig waren, moeten we eens fundamenteel nadenken. Dat moeten we hier ook doen in de keuze die we maken. Gaan we blijven vasthouden aan het beleid waarbij we mensen veroordelen tot hun afkomst, opsluiten in hun groep, ze beperken tot één identiteit, ... *(Opmerkingen van Chris Janssens en Filip Brusselmans)*

De voorzitter: Collega Ongena heeft het woord!

Tom Ongena (Open Vld): Of gaan we oog hebben voor de superdiversiteit die in onze steden en in onze gemeenten bezig is? *(Rumoer)*

De voorzitter: Collega Ongena heeft het woord.

Tom Ongena (Open Vld): Dat is de keuze die we nu moeten voorstaan en ik ben er echt van overtuigd dat het goed is dat u het Minderhedenforum of Join.Vlaanderen of wie dan ook overtuigt van die nieuwe aanpak, want die gaan we nodig hebben.

Collega D'Haese, laten we niet vervallen in oude gewoonten. Je weet het goed genoeg. Laat ons dat ook hier doen. Komaan, kameraden.

De voorzitter: Minister Somers heeft het woord.

Minister Bart Somers: Collega's, ik wil toch nog een aantal elementen verduidelijken. Eerst en vooral wil ik nogmaals mijn respect uitdrukken voor het Minderhedenforum. Ik vind dat die organisatie in het verleden een hele reeks waardevolle dingen heeft gedaan. Maar die organisatie beseft zelf ook dat er nieuwe tijden zijn aangebroken en ze moet dus mee op het pad van de verandering. In het dossier dat ze heeft ingediend doet ze dat ook expliciet. Dat erken ik. Ze doet dat ook op de voor mij twee cruciale domeinen: inclusie en actie op het terrein. Daar is een duidelijke evolutie in te zien, maar die moet voor mij nog duidelijker worden.

Daarom ga ik de volgende dagen met de twee organisaties aan tafel zitten. Op dit moment is er geen participatieorganisatie erkend. Ik ga de procedure dus ook de facto on hold zetten, om ruimte te geven om met die twee partners, op basis van gelijkheid, te zoeken naar wat de sterkste organisatie is. Maar ik ga niet naar de Vlaamse Regering stappen met een dossier waarin er niet duidelijk wordt gekozen voor dat gedeeld partnership, die nieuwe inclusiviteit, en voor meer actie op het terrein.

Ik heb al een paar keer mensen gehoord, zowel in dit halfrond als elders, die mij willen uitleggen wat mijn beleid in Mechelen is en hoe dat verschilt. Ik wil gewoon even een kleine passage voorlezen. U staat mij dat toe, citeren uit eigen werk:

"Zo is het normaal dat mensen elkaar opzoeken wanneer ze dingen voor elkaar delen, dat er verenigingen en ontmoetingsplaatsen zijn voor mensen met een gedeelde identiteit. Sommigen gaan in hun kritiek op het doelgroepenbeleid zo ver dat ze het liefst etnisch-culturele verenigingen zouden verbieden. Een dwaze houding, want daar is op zich niets mis mee. Bovendien is de vrijheid van vereniging een fundamenteel grondrecht. Maar hoe waardevol die verenigingen ook zijn, de overheid moet er niet extra op inzetten."

"Ik geloof dat de schaarse overheidsmiddelen beter kunnen gebruikt worden voor verenigingen en plekken waar mensen over etnisch-culturele grenzen heen elkaar

ontmoeten. Als we iets moeten stimuleren, dan zijn het ontmoetingsplekken. Plaatsen en verenigingen waar we samen opgroeien en leven. Het is een hefboom voor emancipatie en vrijheid. Om het wat poëtisch te zeggen: doelgroep-ideologen zien een stad als een eilandenarchipel waartussen zij bruggen maken. Mooie, nette eilandjes met elk hun karakteristieke eigenschap, en daartussen bruggen. Ik wil inpolderen, dijken bouwen en daartussen land opspuiten, zodat we niet langer ons leven op een eilandje moeten doorbrengen, maar de ruimte krijgen om te bewegen, te reizen en te leren.”

Dat zijn mijn woorden in 2012. Lees eens na wat ik in 2016 heb geschreven. Dit is voor mij een rode draad, of een blauwe draad of wat dan ook, in mijn kijk op hoe we van diversiteit wel een succes kunnen maken. Gedeeld burgerschap, weggaan van de etnisch-culturele kloof. Maar gedeeld burgerschap betekent ook – en dat horen sommigen ook niet graag – krachtig inzetten op gelijke kansen, krachtig inzetten op empowerment, hard vechten tegen discriminatie, maar wel een gelijk deel burgerschap op gedeelde waarden en normen. Want dat is de enige manier om een samenleving in diversiteit tot een succes te maken.

Ik zal u nog iets zeggen, collega D’Haese. U zegt dat ik niet op het terrein kom. Wel, ik kom elke dag op het terrein. Steeds meer mensen zijn het beu om in die hokjes geduwd te worden. Steeds meer mensen vinden niet meer dat ze in die hokjes thuishoren. We moeten daaruit weg. Het is evident dat dat een geschiedenis is die zijn waarde heeft, die haar rechten heeft gehad. Maar het Vlaanderen van de 21^e eeuw moet een andere richting uit. En waar ik zo blij en hoopvol voor ben, is dat zelfs het Minderhedenforum, de historische drager van die traditie, zegt dat het tijd is om dat te doen.

En waarom? Daar heeft het drie redenen voor aangehaald. De eerste reden is dat, net als in de rest van Vlaanderen, steeds minder mensen zich herkennen in het klassieke middenveld, in de klassieke organisaties en verenigingen. We moeten nieuwe netwerken, nieuwe technieken, nieuwe middelen vinden om mensen te bereiken. Ten tweede zeggen zij dat het superdiverse Vlaanderen geen verzameling van gesloten gemeenschappen meer is. Wij als organisatie moeten kritisch nadenken over hoe we verder raken. En ten derde zeggen ze dat steeds meer mensen zich daar niet meer in herkennen. Ik vind dat waardevol, maar ik vind dat we daar verder in moeten gaan. Ik wil dus dat wij met alle partners aan tafel tot een goed participatieakkoord komen dat een echte steen verlegt, geen gerommel in de marge. En dat is wat ik ga proberen te doen de volgende dagen en weken.

Als dat wat langer duurt in de procedure, dan zullen we dat wat langer laten duren. Het is veel te belangrijk om vandaag een positieve breuk te realiseren, een sprong vooruit, dan dat we ter plaatste blijven trappelen of in de marge blijven werken. Daar doe ik niet aan mee, daar geloof ik niet in. Ik heb dat heel vaak meegemaakt, ik heb dat ook lokaal meegemaakt: het is niet gemakkelijk voor zulke organisaties om de tanker te keren. Dat vraagt een grote inspanning, en ik bewonder die inspanning. Ik heb het lokaal bij verenigingen gezien, verenigingen die mij veranderd hebben in mijn kijk op diversiteit doordat ze mij hebben geleerd om daar op een andere manier naar te kijken, maar dat zijn verenigingen die ook echt fundamenteel zijn veranderd, die zijn opengebroken door diversiteit, gekleurde verenigingen en witte verenigingen. Dat is de enige weg die men in Vlaanderen kan gaan. Ik wil dus een participatieorganisatie die zich daar voluit mee achter zet. Zo wil ik ook een participatieorganisatie die op het terrein keihard werkt, netwerken uitbouwt, empowert, belangrijke studies maakt, bijvoorbeeld over dat er 15 jaar geleden maar 1 procent mensen met diversiteit in het onderwijs stond. Ik wil ook dat er op het terrein actie ontstaat, dat men netwerken uitbouwt, dat men mensen bereikt en motiveert om te studeren, om dat diploma te halen, om leraar te worden en dat men met hogescholen gaat praten

om die weg open te maken. Zo is er op elk beleidsdomein werk. Dat is de richting die we moeten uitgaan, en ik geloof dat als we dat op een goede manier aanpakken, we de mensen die in het Minderhedenforum aanwezig zijn en de mensen die in Join.Vlaanderen werken op een open manier kunnen samenbrengen, zodat we tot een heel sterke participatieorganisatie kunnen komen. *(Applaus bij Open Vld en de N-VA)*

De voorzitter: Mevrouw Moerenhout heeft het woord.

An Moerenhout (Groen): Ik denk dat dit debat heel veel duidelijk maakt. Een jaar geleden hebt u als minister van Inburgering en Gelijke Kansen beslist om het Minderhedenforum op te doeken, en dit onder impuls van de N-VA en onder druk van het Vlaams Belang. Wat u niet mag onderschatten, is dat de wereld vandaag is veranderd. De samenleving van vandaag is niet meer wat die een jaar geleden was. De straten hebben zich wereldwijd gevuld met Black Lives Matter-demonstranten. *(Opmerkingen van Filip Brusselmans)*

De uitdagingen waarmee etnisch-culturele minderheden te maken hebben, zijn reëel. Door hun belangenorganisaties in Vlaanderen op te doeken of in kracht te laten verminderen, zal die beweging niet stoppen. Integendeel.

Minister, u zegt dat u wilt inpolderen en dijken wilt bouwen. Dan citeert u eigenlijk minutenlang uit de aanvraag van het Minderhedenforum. U zegt dat u zich daarin kunt vinden. Uit de aanvraag van de andere partij hoor ik u niet citeren, waarschijnlijk omdat die op basis van fictieve partnerschappen is gebaseerd.

De voorzitter: Wilt u afronden?

An Moerenhout (Groen): U citeert dus minutenlang uit de aanvraag van het Minderhedenforum. U zegt dat u de procedure on hold zet, dat is nieuw en dat is goed. Ik wil u vragen dat u ze niet alleen on hold zet, maar dat u uw beslissing ook gewoon terugdraait. *(Applaus bij Groen)*

De voorzitter: Mevrouw Goeman heeft het woord.

Hannelore Goeman (sp.a): Ik vind het een bijzonder pijnlijke affaire. Ik zie tot dusver alleen verliezers. Het Minderhedenforum heeft inderdaad veel inspanningen geleverd, maar dreigt nu toch de prijs te betalen. Het dossier van Join.Vlaanderen staat dan weer op losse schroeven omdat het op een aantal plaatsen duidelijk een loopje neemt met de waarheid. Daarnaast krabbelt u als minister plots terug. Ik denk dat u heel veel werk hebt om tot een oplossing te komen, want dat is uiteindelijk wat wij willen. Dat is ook nodig om het vertrouwen te herstellen. Het is mij nog altijd niet duidelijk hoe u die samenwerking ziet, maar ik hoop dat die oplossing er wel komt, want ik denk dat ons integratiebeleid veel beter verdient.

De voorzitter: De heer Janssens heeft het woord.

Chris Janssens (Vlaams Belang): Minister, ik kreeg net het bericht dat uw boek helaas alleen nog te koop is in De Slegte. Allen daarheen. Niettemin wil ik u oproepen om niet te focussen op de kritiek van klein links. Focus op het brede, democratische signaal van de kiezer. De kiezer die gezegd heeft dat het gedaan moet zijn met het subsidies strooien voor multiculturele organisaties die zowat voltijds bezig zijn met het culpabiliseren van de Vlamingen, met het stigmatiseren van Vlamingen als racisten.

Ik denk dat dat subsidiegeld, dat Vlaamse belastinggeld, anders en vooral beter kan besteed worden. Investeer het in de bestrijding van armoede, investeer het in de zwaar getroffen zorgsector, investeer het in de welvaart en het welzijn van

alle Vlamingen in plaats van in allerlei allochtone clubjes die enkel de segregatie bevorderen.

Wat het Vlaams Belang betreft, vat ik het aldus samen: 0 euro voor het Minderhedenforum, 0 euro voor Join.Vlaanderen. Besteed dat belastinggeld van de Vlamingen eindelijk eens aan onze eigen mensen. *(Applaus bij het Vlaams Belang)*

De voorzitter: De heer D'Haese heeft het woord.

Jos D'Haese (PVDA): Minister, u hebt het over meer inzetten op gedeeld burgerschap, over nieuwe acties op het terrein, maar zeg dan nu eindelijk eens wat het probleem is bij het Minderhedenforum. U citeert inderdaad uitgebreid uit hun dossier en u zwijgt over het dossier van Join.Vlaanderen. Zoals u zelf aangeeft, is die tanker aan het keren. Weet u wat u niet moet doen met een tanker die aan het keren is, minister? Een gat in de romp slaan. Dat is wat u doet door hun financiering onderuit te halen.

Laat mij nog een kort slotwoord richten tot de mensen van het Vlaams Belang. Als het gaat over segregatie, als het gaat over het terugplooiën op eigen identiteit, zou ik een beetje oppassen om daarover nu heel hoog van de toren te blazen. Want gisteren nog is een gemeenteraadslid van het Vlaams Belang bloemen gaan leggen aan het graf van een nazikopstuk, een SS-Hauptsturmführer. Ik zou ermee oppassen, als ik jullie was, om daarover nu hoog van de toren te komen blazen. *(Applaus bij Open Vld en Groen)*

De voorzitter: De actuele vragen zijn afgehandeld.

ACTUELE VRAAG van Koen Daniëls aan Ben Weyts, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Onderwijs, Sport, Dierenwelzijn en Vlaamse Rand, over het mentale welzijn van onze studenten en met name de angst voor een verlenging van de studieduur

ACTUELE VRAAG van Hannelore Goeman aan Ben Weyts, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Onderwijs, Sport, Dierenwelzijn en Vlaamse Rand, over aandacht voor mentaal welzijn van studenten tijdens de tweede golf

De voorzitter: Minister Weyts, wat kan er mooier zijn dan hier als laatste minister actuele vragen te mogen komen beantwoorden op uw verjaardag? *(Applaus)*

Hij vindt dat ook ontzettend leuk, dat iedereen... *(Opmerkingen.)*

Minister Ben Weyts: Uw tijd is al een hele tijd aan het lopen. Nog één minuut. *(Opmerkingen)*

De voorzitter: Wees blij dat we niet mogen kussen. *(Gelach)*

De heer Daniëls heeft het woord.

Koen Daniëls (N-VA): Minister, gelukkige verjaardag. En op de klok staat nu bijna uw leeftijd, als er vijftig staat. Dus bij deze: proficiat.

Collega's, dit is wel een serieus onderwerp. Corona zet vele mensen in onze maatschappij onder druk: mensen in de zorg, handelaars die hun zaak moeten sluiten, werknemers die vrezen voor hun toekomst, thuiswerk dat niet evident is met kinderen, leerkrachten die aan het zoeken zijn. Kortom, iedereen zit momenteel te kijken hoe het verder moet. Vooral het verlies aan sociaal contact zet bij veel mensen druk.

Ook bij onze studenten in het hoger onderwijs is er heel veel druk door deze coronacrisis. Niet meer dan op andere plaatsen, maar voor hen schuift het wel. Tijdens de eerste lockdown, was het vooral het technische aspect, het online lesgeven, dat druk gaf. Nu loopt dat online lesgeven, maar is het vooral het sociale welzijn dat onder druk komt te staan. In het tweede semester van vorig jaar konden ze uitkijken naar de zomer en hoopten ze dat het dit academiejaar beter zou zijn, maar dat is eigenlijk helemaal niet zo. Men zit nu meer en meer alleen achter de pc. En nu is er ook nog een zogenaamde code zwart, waardoor practica ook geschrapt zijn en waardoor de studenten nu helemaal vereenzamen.

Ik weet, minister, dat u in het verleden al een project hebt opgestart, samen met de Vlaamse Vereniging van Studenten (VVS), rond welzijn. Dat was nog voor corona. In juni is dat echt van start gegaan. Maar we zien nu ook meer druk op suicide komen bij de studenten. En dat baart mij echt zorgen, zeker voor de eerstejaars, collega's. Ik heb er al naar verwezen: je zesde middelbaar is niet echt gelopen zoals je wou, dan vertrek je op kot en daar ken je niemand en sta je er eigenlijk helemaal alleen voor. Studentenverenigingen nemen heel veel initiatieven. Ik wil hen daar ook voor bedanken. De VVS is daar ook mee bezig. U hebt ook extra middelen gegeven voor de sociale voorzieningen. Maar door alles wat er nu aan het gebeuren is, met practica die niet doorgaan en zaken die worden uitgesteld, komen studenten tot de conclusie dat het misschien wel moeilijk wordt om hun opleiding nog te kunnen afwerken dit academiejaar.

De voorzitter: En wat is uw conclusie?

Koen Daniëls (N-VA): Minister, hoe kunt eraan tegemoetkomen dat dat toch nog zou lukken dit academiejaar?

De voorzitter: Mevrouw Goeman heeft het woord.

Hannelore Goeman (sp.a): Collega Anaf zei daarnet al dat wij gisteren een belronde hebben gedaan om eens te luisteren hoe het met mensen gaat. En wat opviel, was dat we heel veel studenten aan de lijn hebben gekregen, studenten die nood hadden aan een babbel, studenten die hun hart eens wilden luchten, omdat ze niet goed in hun vel zitten. Dat geldt vandaag, vrees ik, opnieuw voor heel veel studenten, nu de tweede golf ongenadig over ons land rolt. Dat hoor ik van studentenvertegenwoordigers en dat konden we deze week opnieuw in de pers lezen. Veel studenten voelen zich in deze coronatijden inderdaad heel erg eenzaam en geïsoleerd. Ze staan er ook letterlijk alleen voor, zeker ook die eerstejaars inderdaad, die amper de gelegenheid hebben om nieuwe mensen te leren kennen, nu ze niet naar de aula kunnen en studentenactiviteiten zo goed als wegvallen.

Vandaag stond er in de krant nog een enquête van de Universiteit van Antwerpen bij eerstejaars. Een op de zeven worstelt met donkere gedachten. Dat vind ik schrikbarend. Er zijn ook veel studenten die zich financieel zorgen maken, of ze hun kot wel zullen kunnen blijven betalen nu hun studentenjob opnieuw is weggevallen. Er is ook heel veel extra stress over wat de toekomst brengt, of ze hun stages of hun practica wel kunnen blijven doen. En er is gewoon ook veel moedeloosheid, door die eindeloze onlinelessen en het gebrek aan perspectief.

Die strenge maatregelen zijn nodig en de jongeren doen hun stinkende best. Maar de studententijd hoort eigenlijk de mooiste tijd van hun leven te zijn en daar trekt corona gewoon een dikke streep door. Wat het allemaal nog erger maakt, is dat ik weer alarmkreten hoor dat studenten zich niet gehoord voelen, dat er te weinig erkenning is voor hun moeilijke situatie, en dat u als minister amper aandacht lijkt te hebben voor hun problemen. Dan zou ik beginnen te denken, minister, dat u geen lessen hebt getrokken uit de eerste golf. U hebt vandaag de kans om het tegendeel te bewijzen. Bent u bereid, minister, om

extra middelen vrij te maken voor het mentaal welzijn van onze studenten in deze coronatijd?

De voorzitter: Minister Weyts heeft het woord.

Minister Ben Weyts: Ik wil beginnen met de vragen over de studievoortgang. Vorig semester betekende een absolute organisatorische ommekeer voor onze instellingen van het hoger onderwijs. Er kwam een geruststellend signaal. Toen was er een volledige lockdown. Toch is men er effectief in geslaagd om alle examens te laten plaatsvinden. Alle diploma's werden uitgereikt. Zelfs de slaagcijfers waren goed, en dat was niet toe te schrijven aan een daling van het niveau.

Wat het welzijn betreft, doen wij met zijn allen een inspanning. Ik hoop maar, mevrouw Goeman, dat na uw belronde de studenten er beter aan toe zijn dan vóór die belronde. *(Opmerkingen van Hannelore Goeman)*

Zelf hebben wij 1,5 miljoen euro extra financiering vrijgemaakt voor de studentenvoorzieningen. Wij hebben daar recent nog een dik pak bovenop gedaan. Voor de instellingen van het hoger onderwijs is er voorzien in een extra impuls van 38 miljoen euro. Daarbij is als richtinggevend doel gesteld dat er een kwart zou moeten gaan naar de studentenvoorzieningen. Dat betreft vanzelfsprekend niet alleen welzijn; het gaat ook over dringende noden van welvaart, zoals voor studenten die afhankelijk waren van een studentenjob in de horeca. Voorts starten wij eindelijk met een studie van de problematiek, want het welzijn bij studenten is eigenlijk onontgonnen gebied in Vlaanderen. In samenwerking met de Vereniging van Vlaamse Studenten wordt volgende week gestart met een bevraging, met onze financiële steun en materiële ondersteuning. Dat moet ons de mogelijkheid bieden een duurzaam beleid uit te werken op basis van een nulmeting.

Ook iets nieuws dat ik u kan meegeven, is dat er in samenwerking met de instellingen in elke studentenstad een laagdrempelige antenne komt, zodat de studenten ten minste weten waarheen ze zich kunnen wenden bij welzijnsproblemen. Die antennes komen er over de grenzen van de onderwijsinstellingen heen. Het komt op één adres, waardoor de drempel absoluut verlaagd wordt. Ik kan u echt garanderen dat wij de vinger aan de pols houden. Op dit moment is er trouwens overleg met studentenverenigingen en -koepels en mijn kabinet om samen uit te zoeken hoe we meer vanuit een bottom-up-aanpak de studenten meer initiatief kunnen geven voor allerlei maatregelen, zoals concrete veiligheidsmaatregelen. Daarin erken ik schuld hoor. Misschien hebben wij samen met de Vlaamse Interuniversitaire Raad (VLIR) en de Vlaamse Hogescholenraad (VLHORA) te veel top-downbeslissingen genomen. We moeten de studenten meer 'eigenaarschap' geven wat veiligheidsmaatregelen en zo betreft. Het klopt niet dat zij overal onverantwoordelijke feestvierders zijn. Ze zijn bereid zelf verantwoordelijkheid te nemen. Ze zijn zelf bekommerd over hun eigen gezondheid en die van hun geliefden en naaste omgeving. Misschien moeten wij hen meer de pen in handen geven om veiligheidsmaatregelen uit te tekenen. 'As we speak' zijn wij daar nu mee bezig.

De voorzitter: De heer Daniëls heeft het woord.

Koen Daniëls (N-VA): Minister, u zegt een aantal goede zaken. Het lijkt me heel wijs dat studenten daar per studentenstad terecht kunnen. Het is ook wijs dat u de instellingen oproept om een vierde van die 38 miljoen euro te voorzien voor studentenvoorzieningen. Dat u samenzit met de studentenvertegenwoordigers, de Vlaamse Vereniging van Studenten maar ook met anderen is ook een heel goede zaak.

Ik wil nog even inzoomen op die veiligheidsmaatregelen, de zogenaamde code zwart die momenteel wordt gebruikt in een aantal instellingen van het hoger

onderwijs en waardoor ook de practica niet doorgaan, practica die nochtans vaak in veilige omstandigheden, ver uit elkaar, kunnen gebeuren. Ik heb het voorbeeld gehoord van een practicum met drie studenten in een lokaal waar er normaal vijftig in kunnen. Ik denk dat we daar de studenten en de instellingen moeten bewustmaken dat wat kan, ze beter toch doen, ook in het hoger kunstonderwijs, om op zijn minst een vorm van perspectief te bieden. Minister, wat is de stand van zaken met betrekking tot de werkgroep die in juni 2020 is opgestart over het welzijn van studenten?

De voorzitter: Mevrouw Goeman heeft het woord.

Hannelore Goeman (sp.a): Minister, ik heb het gisteren nog gehoord, het doet deugd als er wordt geluisterd. Dat zou u zelf dus beter ook wat meer doen.

Er gebeurt vandaag gelukkig al van alles. Studenten richten zelf chatboxen op om elkaar te steunen. Op de VUB zijn er kotcoaches en er zijn ook verschillende buddyprojecten. Maar ik heb toch de indruk dat er vandaag vooral heel veel vertrekt vanuit de studenten of vanuit de instellingen voor het hoger onderwijs zelf. Dat kost allemaal extra geld en dus moet de overheid – u – dringend een paar tanden bijsteken om hen te steunen en structureel te investeren in het mentaal welzijn van studenten. De federale overheid maakt van de geestelijke gezondheidszorg een absolute prioriteit met 1500 extra psychologen. Vlaanderen mag niet achterblijven. Er komen inderdaad extra middelen, en dat is goed, en het is ook goed dat dit bottom-up gebeurt, maar het is eigenlijk al vijf na twaalf. We zien dat de wachtlijsten bij de studentenpsychologen op dit moment bijvoorbeeld bijzonder lang zijn. Mijn bijkomende vraag is dan ook of u erop zult toezien dat via de instellingen voor hoger onderwijs deze middelen ook expliciet zullen worden gebruikt voor meer toegankelijke psychologische zorg voor alle studenten.

De voorzitter: De heer Vaneekhout heeft het woord.

Jeremie Vaneekhout (Groen): Minister, we hebben het hier deze namiddag al een aantal keren gehad over geestelijke gezondheid en de uitdagingen ter zake. Dit is natuurlijk een extra prangende problematiek waar we oog voor moeten hebben. Het is in die zin een beetje een bevestiging van het bredere beleid inzake geestelijke gezondheid waarvan pas nu een poging wordt gedaan om daar cijfers over te krijgen. Dat is geen persoonlijk verwijt, maar ik denk echt dat we in het vervolg sneller moeten schakelen, want meten is weten, ook in dezen. In die zin hoop ik dat u me dat inzicht kunt geven wanneer die bevraging en de gegevens daarvan er zijn.

Het is opvallend dat er zeer veel initiatieven van onderuit komen, mevrouw Goeman verwijst er ook naar. Ik roep dan ook op om extra middelen uit te trekken om die zaken op te schalen en professioneel te kaderen en daar de nodige ondersteuning aan te geven. Studentenverenigingen doen heel wat spontaan omdat ze de nood aanvoelen. Laten we daar onze schouders onder zetten want uw pleidooi voor participatie en eigenaarschap in dezen ondersteunen wij natuurlijk volledig.

De voorzitter: Mevrouw Jans heeft het woord.

Vera Jans (CD&V): Ik sluit me aan bij de zeer terechte vragen over het mentaal welzijn bij studenten. Je zult vandaag maar student zijn, laat staan eerstejaarsstudent. Dat is ook de reden waarom we hier in het parlement op 20 mei een voorstel van resolutie hebben aangenomen waarin we aan de regering vragen om een sociaal beleid uit te werken voor studenten, net omdat dat mentaal welzijn en welbevinden aandacht verdient. Intussen is er bijzonder veel gebeurd, minister. U zegt vandaag dat de instellingen voor hoger onderwijs nog

verder zullen worden versterkt. Mijn vraag daarbij is hoe u de studentenverenigingen en -voorzieningen daar heel concreet bij zult betrekken.

Voorts blijven wij het belangrijk vinden dat elke student, elke jongere, binnen zijn of haar onderwijsvoorzieningen heel laagdrempelig en snel ergens terecht kan. U spreekt over zes studentensteden maar ik weet dat sommige hogescholen heel wat meer vestigingen hebben. Het hoeft dus niet af te hangen van de stad waar je naar school gaat of op kot zit. Ik denk dat het erg belangrijk is dat we ook laagdrempelig, binnen elke onderwijsinstelling, zorgen dat studenten ergens terecht kunnen.

Tot slot wil ik verwijzen naar het actieplan suïcidepreventie waarin ook bijzondere acties voor studenten worden uitgewerkt.

De voorzitter: De heer Brusselmans heeft het woord.

Filip Brusselmans (Vlaams Belang): Voorzitter, beste collega's, de problematiek van het psychisch welzijn bij jongeren is er natuurlijk een die zich al voor de coronacrisis voordeed. Ter zake is er nog heel veel werk aan de winkel. Ik ben ook blij met alle initiatieven die er nu opnieuw zijn omtrent Rode Neuzen Dag, waarvan morgen de slotshow plaatsvindt. We hebben daar ook powerbanks voor verkocht, dus voor wie er nog eentje wil, dat is nog steeds mogelijk.

Specifiek nog wat de studenten betreft die het extra moeilijk hebben door de lockdown: onze partij heeft daar uiteraard zeker begrip voor. Mentaal welzijn en mentale weerbaarheid zijn dingen waar ik als jongerenvoorzitter ook zeer sterk op inzet. Dat neemt echter natuurlijk niet weg dat negatieve berichtgeving eigenlijk niemand vooruithelpt. Ik zou dus een oproep willen doen aan de media om toch ook eens voorbeelden te tonen van studenten die zich best wel goed redden of er na een dipje opnieuw bovenop raken. Die zal men zeker ook in groten getale vinden en ik denk dat dat ook voor een stukje mee kan helpen wat dit probleem betreft.

De voorzitter: Mevrouw Saeyls heeft het woord.

Freya Saeyls (Open Vld): Het is inderdaad zo dat we al voor de coronacrisis wisten dat er een hevige druk ligt op onze studenten, in die mate dat we dit zelfs in het Vlaamse regeerakkoord hebben ingeschreven. Met dat afstandsonderwijs zijn de sociale contacten nu natuurlijk erg beperkt. Voor mij zou dat al moeilijk zijn, laat staan voor een student. Ik kan me alleen maar inbeelden hoe het zou zijn mocht ik nu student zijn en dit meemaken. Ik zou daar echt niet blij mee zijn. Daarom is die investering in die studentenpsychologen echt wel heel belangrijk. Dat die laagdrempelig toegankelijk zijn in studentensteden, ik denk dat dat echt iets is waarop men verder moet inzetten.

De voorzitter: Minister Weyts heeft het woord.

Minister Ben Weyts: Wat dat laatste betreft, dat is inderdaad een project dat we net hebben goedgekeurd. Ik denk dat het vooral ook belangrijk is dat dit de grenzen tussen netten en tussen hogeronderwijsinstellingen overschrijdt, dat er één centraal aanspreekpunt per student kan zijn. We hebben er daarvoor zes aangeduid.

De bevraging start volgende week. Wat de vraag betreft hoe lang die loopt, moet ik u het antwoord schuldig blijven, maar ik denk niet dat dat heel lang zal zijn. We gaan dat ook communicatief ondersteunen via de sociale media. We denken dat we de betrokken doelgroep zo gemakkelijker kunnen bereiken.

Wat Vlaanderen in achtervolging betreft, wil ik toch even duiding geven. We hebben al 1,5 miljoen euro extra geïnvesteerd in de studentenvoorzieningen en

zoals gezegd wordt in 38 miljoen euro voorzien voor het hoger onderwijs, waarbij we bij wijze van richtlijn meegeven dat 25 procent daarvan naar studentenvoorzieningen zou gaan. Dat is dus erg veel geld.

Ik wil verder wijzen op het idee van een platform voor een online studenten-gemeenschap. We hebben dat nu ter bespreking en concretisering voorgelegd. Ik denk dat zoiets echt nodig is, als een soort ventiel. Dat voel je heel duidelijk aan. Er is frustratie bij heel wat studenten: ze stellen dat ze niet worden gehoord, dat er geen aandacht is voor hen. Dat is ook niet waar. Het punt is dat we altijd maatregelen formuleren en communiceren voor het volledige leerplichtonderwijs en het hoger onderwijs. De media hebben natuurlijk in eerste instantie aandacht voor dat leerplichtonderwijs, en dan vooral voor het basisonderwijs en voor het secundair onderwijs in tweede orde, maar niet voor het hoger onderwijs. Ik krijg die klacht ook regelmatig van het buitengewoon onderwijs. Niettegenstaande dat we tegelijkertijd ook communiceren over dat buitengewoon onderwijs, zeggen ze daar niks te horen over hun specifieke noden. Dat is ook correct. Het gevolg is natuurlijk dat men de grote getallen laat spelen en dat de media in eerste instantie altijd zorgen voor communicatie ten aanzien van dat leerplichtonderwijs, dat dat meer doorsijpelt. Via onderwijs.vlaanderen en Schooldirect zorgen we echter altijd voor communicatie naar die onderwijsinstellingen. Ik stel alleen een beetje met spijt vast dat dat communicatiekanaal niet altijd even goed bekend is, ook niet bij alle Vlaamse parlementsleden. Het is echter echt van wezenlijk belang dat we altijd via die weg blijven communiceren.

Wat is het volgende belangrijke werk dat zich aandient? We moeten in de hoofden van de studenten het eigenaarschap tot stand proberen te brengen ten aanzien van de veiligheidsmaatregelen. Heel specifiek is er de vraag hoe we het pendelen tussen kot en huis aan banden kunnen leggen. Dat is de grote bezorgdheid van de virologen. Daarnaast is er ook dat ventiel, dat platform voor die online studentengemeenschap dat we tot stand moeten brengen, een platform waar eenieder zich gehoord weet. Ik denk dat dat essentieel is.

De voorzitter: De heer Daniëls heeft het woord.

Koen Daniëls (N-VA): Minister, ik dank u voor uw antwoorden en voor een aantal perspectieven waarop we kunnen werken. Ik wil er nog enkele onder de aandacht brengen.

Als de maatregelen voor het hoger onderwijs gemaakt worden, wil ik de oproep doen dat er ook aan het welzijn van de student wordt gedacht. Enerzijds is er de veiligheid en de virologen die de pendel willen tegengaan, maar anderzijds is er ook sociaal contact, eventueel via practica. Er zijn nog mogelijkheden. Ik wil een pleidooi houden om niet aan een opbod te doen om de om ter strafste instelling hoger onderwijs te zijn die de studenten maximaal, en nog meer dan andere instellingen, thuis achter de laptop zet.

Ik wil de instellingen, de VVS en de studentenverenigingen oproepen om samen aan de best mogelijke manier te werken om studenten te bereiken. Ik weet dat veel studentenverenigingen die inspanningen ook doen. De heer Parys heeft daarnet nog verwezen naar de 'hoe is 't?'-vraag die maximaal gesteld moet worden.

Het project dat loopt met de VVS omtrent het psychisch welbevinden moeten we verder vormgeven en de minister moet verder in overleg blijven.

De voorzitter: Mevrouw Goeman heeft het woord.

Hannelore Goeman (sp.a): Minister, tijdens de eerste lockdown voelden vele studenten zich door de Vlaamse Regering in de steek gelaten. Pas na lang

aandringen – en soms een beetje met lange tanden, heb ik het gevoel –, werden toen een reeks maatregelen genomen. Onze vraag vandaag is om vooral niet te wachten om sneller te schakelen. We verwachten nu heel snel resultaten als het gaat over het aanstellen van extra studentenpsychologen, als het gaat over het onlineplatform voor studenten, als het gaat over het ondersteunen van die fantastische initiatieven die vandaag genomen worden door studenten zelf.

Ik denk dat we inderdaad niet mogen wachten tot de mailbox opnieuw vol zit met mails van studenten die het niet meer zien zitten. Dus, geef hen nu reeds een stem en zorg alstublieft voor hun mentale welzijn.

De voorzitter: De actuele vragen zijn afgehandeld.

ONTWERP VAN DECREET tot instemming met de wijziging van het Verdrag van 9 september 1996 inzake de verzameling, afgifte en inname van afval in de Rijn- en binnenvaart (CDNI), aangenomen op 22 juni 2017 door de Conferentie van Verdragsluitende Partijen, alsmede van zijn bijlage 2 en van de bij bijlage 2 horende aanhangsels I tot en met V – 391 (2019-2020) – Nrs. 1 en 2

Algemene bespreking

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is het ontwerp van decreet tot instemming met de wijziging van het Verdrag van 9 september 1996 inzake de verzameling, afgifte en inname van afval in de Rijn- en binnenvaart (CDNI), aangenomen op 22 juni 2017 door de Conferentie van Verdragsluitende Partijen, alsmede van zijn bijlage 2 en van de bij bijlage 2 horende aanhangsels I tot en met V.

De algemene bespreking is geopend.

Vraagt er iemand het woord? *(Nee)*

De algemene bespreking is gesloten.

Artikelsgewijze bespreking

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is de artikelsgewijze bespreking van het ontwerp van decreet. (Zie *Parl.St.* VI.Parl. 2019-20, nr. 391/1)

– Er zijn geen opmerkingen bij de artikelen 1 tot en met 4.

De artikelsgewijze bespreking is gesloten.

We zullen straks de hoofdelijke stemmingen over de artikelen en over het ontwerp van decreet houden.

ONTWERP VAN DECREET houdende wijziging van de Vlaamse Codex Fiscaliteit van 13 december 2013, wat betreft de aangifte van automatische ontspanningstoestellen – 468 (2019-2020) – Nrs. 1 en 2

Algemene bespreking

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is het ontwerp van decreet houdende wijziging van de Vlaamse Codex Fiscaliteit van 13 december 2013, wat betreft de aangifte van automatische ontspanningstoestellen.

De algemene bespreking is geopend.

Vraagt er iemand het woord? *(Neen)*

De algemene bespreking is gesloten.

Artikelsgewijze bespreking

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is de artikelsgewijze bespreking van het ontwerp van decreet. (Zie *Parl.St.* VI.Parl. 2019-20, nr. 468/1)

– Er zijn geen opmerkingen bij de artikelen 1 tot en met 11.

De artikelsgewijze bespreking is gesloten.

We zullen straks de hoofdelijke stemmingen over de artikelen en over het ontwerp van decreet houden.

REGELING VAN DE WERKZAAMHEDEN

De voorzitter: Dames en heren, gelieve u nu aan te melden in de stemtoepassing.

De plenaire vergadering wordt gedurende vijftien minuten geschorst om iedereen daarvoor de tijd te geven.

– De vergadering wordt geschorst om 17.24 uur.

– De vergadering wordt hervat om 17.42 uur.

Dames en heren, voor we met de eigenlijke stemmingen beginnen, voeren we een teststemming uit.

– De Vlaamse volksvertegenwoordigers voeren een teststemming uit.

Deze test is goed verlopen.

VOORSTEL VAN RESOLUTIE van An Moerenhout, Maxim Veys en Tom De Meester tot herinvoering van een tijdelijk verbod op uithuiszettingen – 529 (2020-2021) – Nr. 1

Voorstel tot spoedbehandeling

De voorzitter: Dames en heren, vanmiddag heeft Bjorn Rzoska bij motie van orde een voorstel tot spoedbehandeling gedaan van het voorstel van resolutie van An Moerenhout, Maxim Veys en Tom De Meester tot herinvoering van een tijdelijk verbod op uithuiszettingen.

Mevrouw Moerenhout heeft het woord.

An Moerenhout (Groen): Wij vragen de spoed om twee redenen. Ten eerste omdat tien dagen geleden, twee dagen na onze laatste plenaire vergadering, het land opnieuw in lockdown is gegaan. De horeca is dicht, contactberoepen zijn noodgedwongen gestopt, winkels zijn gesloten, enzovoort. Dit heeft voor veel mensen voor financiële problemen gezorgd, waardoor het betalen van de huur op het einde van de maand, moeilijker en moeilijker wordt.

Ten tweede, omdat het Overlegcomité ongeveer tien dagen geleden heeft besloten dat plaatsbezoeken om een huis te kopen maar ook om een huis te huren, niet meer mogen doorgaan, zowel voor de immosector als voor private eigenaars.

De hoogdringendheid zit hem eigenlijk in de combinatie van de twee. Iedere dag dreigen er ongeveer dertig gezinnen uit hun huis te worden gezet. Wat gebeurt

er met die mensen? Dat is de essentie van onze resolutie. Wij vragen een tijdelijke stop op uithuiszettingen tot de lockdown is gedaan.

De voorzitter: De heer Vandaele heeft het woord.

Wilfried Vandaele (N-VA): Voorzitter, het thema is natuurlijk al vaak besproken in de commissie Wonen. We weten dat de gerechtsdeurwaarders in-tussen zelf een soort afwegingskader hebben opgesteld en dat de Vlaamse Regering een Fonds ter bestrijding van de uithuiszettingen heeft opgericht. Er is dus wel wat bezig. We denken dat een behandeling in de commissie Wonen in dit geval de meest aangewezen werkwijze is.

De voorzitter: Mevrouw Jans heeft het woord.

Vera Jans (CD&V): Voorzitter, ik wil over de spoedbehandeling het volgende zeggen. Ons inziens is deze spoedbehandeling niet aangewezen en ook niet gewenst om twee redenen. Een daarvan heeft de collega al genoemd en is het feit dat er in de praktijk vandaag een oplossing is. De gerechtsdeurwaarders doen op dit moment geen uithuiszettingen en kunnen daarmee heel wat fijnmaziger te werk gaan dan wanneer er een verbod van bovenaf zou worden opgelegd. Dat is absoluut aangewezen wanneer het gaat over specifieke situaties rond bijvoorbeeld intrafamiliaal geweld, onveiligheid of extreme verwaarlozing.

Het is ook zo dat volgende week in de plenaire vergadering de resolutie wordt besproken die is opgemaakt na de coronacommissie. Ook in die resolutie wordt een breedgedragen aanbeveling opgenomen dat een tijdelijk verbod op uithuiszettingen mogelijk maakt indien dat nodig is. Dat maakt dat de spoed vandaag voor ons niet aan de orde is.

De voorzitter: De heer D'Haese heeft het woord.

Jos D'Haese (PVDA): Ik wil aanvullen wat collega Moerenhout heeft gezegd en antwoorden op wat minister Diependaele en mevrouw Jans hebben gezegd. De argumenten gaan niet over de spoed, maar over de inhoud.

De voorzitter: Minister Diependaele?

Jos D'Haese (PVDA): Excuseer, de heer Vandaele.

De argumenten gaan niet over de spoed, maar over de inhoud van deze resolutie. Ik stel dus voor dat we deze resolutie inhoudelijk bespreken en het debat voeren. (*Applaus*)

De voorzitter: Mevrouw Goeman heeft het woord.

Hannelore Goeman (sp.a): Collega's, ik denk ook dat wij het debat vandaag moeten voeren. Wanneer het debat in de commissie kan worden gevoerd, is de lockdown gewoon voorbij. (*Rumoer*)

De voorzitter: Laat het ons hopen.

De heer Schiltz heeft het woord.

Willem-Frederik Schiltz (Open Vld): Mevrouw Goeman heeft meer informatie dan wij.

Voorzitter, ik denk dat het nuttig is om dit voorstel van resolutie uitvoerig te bespreken in de commissie en daar dan de nodige gevolgen te koppelen aan de problematiek die iedereen en ook mijn fractie zeer ter harte gaat.

De voorzitter: Vraagt nog iemand het woord ? (*Neen*)

Dan stemmen we nu bij zitten en opstaan over het voorstel tot spoedbehandeling.

De volksvertegenwoordigers die het voorstel tot spoedbehandeling wensen aan te nemen, drukken op 'Ik sta op'.

De volksvertegenwoordigers die het voorstel tot spoedbehandeling niet wensen aan te nemen, drukken op 'Ik blijf zitten'.

Mevrouw Goeman heeft het woord.

Hannelore Goeman (sp·a): Voorzitter, ik vraag kort het woord.

Het is mij ondertussen duidelijk dat de spoedbehandeling hier in de plenaire vergadering is weggestemd.

De voorzitter: De stemming is nog niet gedaan. Maar het ziet er zo naar uit.

Hannelore Goeman (sp·a): Het ziet er sterk zo naar uit. Maar aangezien de collega's hebben aangegeven dat ze het debat willen voeren in de commissie, mag ik dan vragen dat dat daar prioritair op de agenda wordt geplaatst?

De voorzitter: Dat is een regeling van de werkzaamheden van de commissie zelf. U kunt dat daar aankaarten. Geen enkel probleem.

Hannelore Goeman (sp·a): Volgens mij kan de plenaire vergadering daar ook over beslissen.

De voorzitter: Ik ga eerst de stemming afsluiten. (*Opmerkingen van Jeremie Vaneekhout*)

Als ik even mag, collega Vaneekhout. U hebt slaap te kort, denk ik.

Het voorstel tot spoedbehandeling is niet aangenomen. Derhalve blijft het voorstel van resolutie van An Moerenhout, Maxim Veys en Tom De Meester tot herinvoering van een tijdelijk verbod op uithuiszettingen naar de Commissie voor Wonen en Onroerend Erfgoed verwezen.

Het incident is gesloten.

Voorstel tot het verlenen van voorrang in commissie

De voorzitter: Collega Goeman heeft net bij motie van orde – ik ga niet vragen op basis van welk onderdeel – gevraagd om dit voorstel van resolutie voorrang te verlenen in de Commissie voor Wonen en Onroerend Erfgoed.

De heer Van Rompuy heeft het woord.

Peter Van Rompuy (CD&V): Voorzitter, het is niet de gewoonte om op die manier te werken. Ik heb eigenlijk weinig zin om hier een gewoonte van te maken. Nadat we gestemd hebben over de spoedbehandeling, gaan we nog eens stemmen over de spoed. Ik zie hier niet de zin van in. Er is door verschillende fracties een antwoord gegeven waarom het niet spoedeisend is. We hebben daarover gestemd. Daarover is het wat mij betreft 'case closed'. Wat de commissie doet en wat zij prioritair behandelt, is een zaak van de regeling der werkzaamheden van de commissie zelf.

De voorzitter: Dat heb ik daarnet ook al gezegd, maar dat was voordat collega Goeman bij motie van orde het woord heeft gevraagd.

Het voorstel van resolutie wordt dus gewoon verwezen naar de Commissie voor Wonen en Onroerend Erfgoed. Die zal in de regeling der werkzaamheden zelf in eigen wijsheid beslissen wanneer het wordt geagendeerd.

Het incident is gesloten.

VOORSTEL VAN RESOLUTIE van Els Sterckx, Ilse Malfroot, Yves Buysse, Stefaan Sintobin en Chris Janssens over het loonbehoud voor huishoudelijke hulpen in de dienstenchequesector tijdens de coronacrisis – 533 (2020-2021) – Nr. 1

Voorstel tot spoedbehandeling

De voorzitter: Dames en heren, vanmiddag heeft de heer Chris Janssens bij motie van orde een voorstel tot spoedbehandeling gedaan van het voorstel van resolutie van Els Sterckx, Ilse Malfroot, Yves Buysse, Stefaan Sintobin en Chris Janssens over het loonbehoud voor huishoudelijke hulpen in de dienstenchequesector tijdens de coronacrisis.

Mevrouw Sterckx heeft het woord.

Els Sterckx (Vlaams Belang): Collega's, minister Vandenbroucke zei in het nieuws dat klanten van dienstenchequebedrijven geen schrik moeten hebben om hun poetshulp te annuleren omdat hun loon toch gewoon wordt doorbetaald. Deze uitspraak is waar voor huishoudhulpen in Wallonië, waar bij overmacht een beroep kan worden gedaan op het systeem van loontussenkomsten, met behoud van 100 procent van het loon. Maar dat kan niet in Vlaanderen. Hier valt men terug op 70 procent van het loon. Deze discriminatie tussen de huishoudhulpen moet stoppen en daarom agenderen we dit voorstel van resolutie dan ook met spoed, zodat onze huishoudhulpen recht kunnen blijven hebben op een loonsubsidie bij overmacht. In de commissie kunnen we dit ook bespreken, maar dat is pas half december. Dat is te laat voor onze huishoudhulpen, wij hebben nu een eerlijke verloning nodig voor hen.

De voorzitter: Neen, dit volstaat.

Els Sterckx (Vlaams Belang): In de commissie wilden we dit ook bespreken maar staat het pas half december op de agenda. Dat is te laat voor onze huishoudhulpen. We hebben nu een eerlijke verloning nodig voor hen.

De voorzitter: De heer Bothuyne heeft het woord.

Robrecht Bothuyne (CD&V): Zoals de collega's van de N-VA-fractie aanhaalden, is dit een uitspraak van een federale minister. De collega's van de N-VA staan erom bekend geen aandacht te willen besteden aan uitspraken die op dat niveau worden gedaan. In die zin zien we ook geen reden om daar nu met spoed een debat aan te wijden in de plenaire vergadering.

Ten gronde, collega's, zal dit ook aan bod komen in de begrotingsbesprekingen die op dit moment lopen in de commissie Economie en Werk. Deze problematiek zal daar besproken worden.

De voorzitter: Vraagt nog iemand het woord ? *(Neen)*

Dan stemmen we nu bij zitten en opstaan over het voorstel tot spoedbehandeling.

De volksvertegenwoordigers die het voorstel tot spoedbehandeling wensen aan te nemen, drukken op 'Ik sta op'.

De volksvertegenwoordigers die het voorstel tot spoedbehandeling niet wensen aan te nemen, drukken op 'Ik blijf zitten'.

Het voorstel tot spoedbehandeling is niet aangenomen. Derhalve blijft het voorstel van resolutie van Els Sterckx, Ilse Malfroot, Yves Buysse, Stefaan Sintobin en Chris Janssens over het loonbehoud voor huishoudelijke hulpen in de dienstenchequesector tijdens de coronacrisis naar de Commissie voor Economie, Werk, Sociale Economie, Wetenschap en Innovatie verwezen.

Het incident is gesloten.

ONTWERP VAN DECREET tot instemming met de wijziging van het Verdrag van 9 september 1996 inzake de verzameling, afgifte en inname van afval in de Rijn- en binnenvaart (CDNI), aangenomen op 22 juni 2017 door de Conferentie van Verdragsluitende Partijen, alsmede van zijn bijlage 2 en van de bij bijlage 2 horende aanhangsels I tot en met V – 391 (2019-2020) – Nrs. 1 en 2

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is de hoofdelijke stemming over de artikelen 1 tot en met 4.

Stemming nr. 1

Ziehier het resultaat:

111 leden hebben aan de stemming deelgenomen;
111 leden hebben ja geantwoord.

De artikelen 1 tot en met 4 zijn aangenomen.

Hoofdelijke stemming

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is de hoofdelijke stemming over het ontwerp van decreet.

Stemming nr. 2

Ziehier het resultaat:

110 leden hebben aan de stemming deelgenomen;
110 leden hebben ja geantwoord.

Dientengevolge neemt het Vlaams Parlement het ontwerp van decreet aan. Het zal aan de Vlaamse Regering ter bekrachtiging worden overgezonden.

ONTWERP VAN DECREET houdende wijziging van de Vlaamse Codex Fiscaliteit van 13 december 2013, wat betreft de aangifte van automatische ontspanningstoestellen – 468 (2019-2020) – Nrs. 1 en 2

Artikelsgewijze stemming

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is de hoofdelijke stemming over de artikelen 1 tot en met 11.

Stemming nr. 3

Ziehier het resultaat:

112 leden hebben aan de stemming deelgenomen;
109 leden hebben ja geantwoord;
3 leden hebben zich onthouden.

De artikelen 1 tot en met 11 zijn aangenomen.

Redenen voor onthouding?

De heer D'Haese heeft het woord.

Jos D'Haese (PVDA): Die zal ik u onthouden.

De voorzitter: Wablief?

Jos D'Haese (PVDA): Die zal ik u onthouden.

De voorzitter: Het zou leuk zijn om die toch te kennen.

Jos D'Haese (PVDA): Ik nodig iedereen uit om in de Koffiekamer te komen luisteren.

Hoofdelijke stemming

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is de hoofdelijke stemming over het ontwerp van decreet.

Stemming nr. 4

Ziehier het resultaat:

113 leden hebben aan de stemming deelgenomen;
110 leden hebben ja geantwoord;
3 leden hebben zich onthouden.

Dientengevolge neemt het Vlaams Parlement het ontwerp van decreet aan. Het zal aan de Vlaamse Regering ter bekrachtiging worden overgezonden.

REGELING VAN DE WERKZAAMHEDEN

De voorzitter: Dames en heren, hiermee zijn we aan het einde gekomen van onze werkzaamheden voor vandaag.

We komen opnieuw bijeen op woensdag 18 november 2020 om 14 uur.

De vergadering is gesloten.

– *De vergadering wordt gesloten om 18.00 uur.*

BIJLAGEN

Aanwezigheden**Aanwezig**

Meyrem Almaci, Els Ampe, Hannes Anaf, Imade Annouri, Roosmarijn Beckers, Stijn Bex, Adeline Blancquaert, Robrecht Bothuyne, Jo Brouns, Karin Brouwers, Filip Brusselmans, Yves Buysse, Lode Ceyssens, Allessia Claes, Bart Claes, Arnout Coel, Steven Coenegrachts, Cathy Coudyser, Jos D'Haese, Guy D'haeseleer, Stephanie D'Hose, Johan Danen, Koen Daniëls, Piet De Bruyn, Johan Deckmyn, Inez De Coninck, Jean-Jacques De Gucht, Kurt De Loor, Ann De Martelaer, Tom De Meester, Immanuel De Reuse, Annick De Ridder, Stijn De Roo, Maaike De Rudder, Maarten De Veuster, Maaike De Vreese, Gwenny De Vroe, Bart De Wever, Filip Dewinter, Kim De Witte, Bart Dochy, Martine Fournier, Caroline Gennez, Hannelore Goeman, Celia Groothedde, Karolien Grosemans, Andries Gryffroy, Liesbeth Homans, Vera Jans, Chris Janssens, Sofie Joosen, Marino Keulen, Kathleen Krekels, Jan Laeremans, Annick Lambrecht, Bert Maertens, Ilse Malfroot, Marius Meremans, Elisabeth Meuleman, An Moerenhout, Rita Moors, Philippe Muyters, Joris Nachtergaele, Tom Ongena, Katrien Partyka, Lorin Parys, Freya Perdaens, Leo Pieters, Els Robeyns, Tinne Rombouts, Axel Ronse, Conner Rousseau, Gwendolyn Rutten, Carmen Ryheul, Björn Rzoska, Freya Saeys, Joke Schauvliege, Mieke Schauvliege, Willem-Frederik Schiltz, Katrien Schryvers, Katia Segers, Stefaan Sintobin, Kristof Slagmulder, Elke Sleurs, Klaas Sloomans, Sarah Smeyers, Nadia Sminate, Chris Steenwegen, Els Sterckx, Emmily Talpe, Annabel Tavernier, Bruno Tobback, Bart Tommelein, Wilfried Vandaele, Steve Vandenbergh, Freya Van den Bossche, Koen Van den Heuvel, Ludwig Vandenheve, Steven Vandepuut, Maurits Vande Reyde, Anke Van dermeersch, Tine van der Vloet, Orry Van de Wauwer, Kris Van Dijck, Loes Vandromme, Jeremie Vaneekhout, Bart Van Hulle, Karl Vanlouwe, Paul Van Miert, Peter Van Rompuy, Sam Van Rooy, Kurt Vanryckeghem, Mercedes Van Volcem, Manuela Van Werde, Wim Verheyden, Katja Verheyen, Frieda Verougstraete-Deschacht, Maxim Veys, Brecht Warnez, Suzy Wouters

Afwezig met kennisgeving

Lise Vandecasteele: ambtsverplichtingen;

Siame El Kaouakibi: familieverplichtingen;

Gustaaf Pelckmans, Tine Van den Brande: gezondheidsredenen.

Individuele stemmingen Vlaamse Volksvertegenwoordigers**Stemming nr.1:****JA-stemmen:**

Meyrem Almaci, Hannes Anaf, Imade Annouri, Roosmarijn Beckers, Adeline Blancquaert, Robrecht Bothuyne, Jo Brouns, Karin Brouwers, Filip Brusselmans, Yves Buysse, Allessia Claes, Bart Claes, Arnout Coel, Steven Coenegrachts, Cathy Coudyser, Jos D'Haese, Guy D'haeseleer, Stephanie D'Hose, Johan Danen, Koen Daniëls, Piet De Bruyn, Inez De Coninck, Kurt De Loor, Ann De Martelaer, Tom De Meester, Immanuel De Reuse, Annick De Ridder, Stijn De Roo, Maaike De Rudder, Maarten De Veuster, Gwenny De Vroe, Bart De Wever, Kim De Witte, Johan Deckmyn, Filip Dewinter, Bart Dochy, Martine Fournier, Caroline Gennez, Karolien Grosemans, Andries Gryffroy, Liesbeth Homans, Vera Jans, Chris Janssens, Sofie Joosen, Marino Keulen, Kathleen Krekels, Jan Laeremans, Annick

Lambrecht, Bert Maertens, Ilse Malfroot, Marius Meremans, Elisabeth Meuleman, An Moerenhout, Rita Moors, Philippe Muyters, Joris Nachtergaele, Tom Ongena, Katrien Partyka, Lorin Parys, Freya Perdaens, Leo Pieters, Els Robeyns, Tinne Rombouts, Axel Ronse, Conner Rousseau, Gwendolyn Rutten, Carmen Ryheul, Björn Rzoska, Freya Saeys, Joke Schauvliege, Mieke Schauvliege, Willem-Frederik Schiltz, Katrien Schryvers, Katia Segers, Stefaan Sintobin, Kristof Slagmulder, Elke Sleurs, Klaas Sloomans, Sarah Smeyers, Nadia Sminate, Chris Steenwegen, Els Sterckx, Emmily Talpe, Bruno Tobback, Bart Tommelein, Orry Van de Wauwer, Freya Van den Bossche, Koen Van den Heuvel, Tine van der Vloet, Anke Van dermeersch, Kris Van Dijck, Bart Van Hulle, Paul Van Miert, Peter Van Rompuy, Sam Van Rooy, Mercedes Van Volcem, Manuela Van Werde, Wilfried Vandaele, Maurits Vande Reyde, Steve Vandenberghe, Ludwig Vandenhove, Steven Vandeput, Loes Vandromme, Jeremie Vaneekhout, Kurt Vanryckeghem, Wim Verheyden, Katja Verheyen, Frieda Verougstraete-Deschacht, Maxim Veys, Brecht Warnez, Suzy Wouters

Stemming nr.2:

JA-stemmen:

Meyrem Almaci, Hannes Anaf, Imade Annouri, Roosmarijn Beckers, Adeline Blancquaert, Robrecht Bothuyne, Jo Brouns, Karin Brouwers, Filip Brusselmans, Yves Buysse, Lode Ceyssens, Allecia Claes, Bart Claes, Arnout Coel, Steven Coenegrachts, Cathy Coudyser, Jos D'Haese, Stephanie D'Hose, Johan Danen, Koen Daniëls, Piet De Bruyn, Inez De Coninck, Kurt De Loo, Ann De Martelaer, Immanuel De Reuse, Annick De Ridder, Stijn De Roo, Maaïke De Rudder, Maarten De Veuster, Maaïke De Vreese, Gwenny De Vroe, Bart De Wever, Kim De Witte, Johan Deckmyn, Filip Dewinter, Bart Dochy, Martine Fournier, Caroline Gennez, Karolien Grosemans, Andries Gryffroy, Liesbeth Homans, Vera Jans, Chris Janssens, Sofie Joosen, Marino Keulen, Kathleen Krekels, Jan Laeremans, Annick Lambrecht, Bert Maertens, Ilse Malfroot, Marius Meremans, Elisabeth Meuleman, An Moerenhout, Rita Moors, Philippe Muyters, Joris Nachtergaele, Tom Ongena, Katrien Partyka, Lorin Parys, Freya Perdaens, Leo Pieters, Els Robeyns, Tinne Rombouts, Axel Ronse, Conner Rousseau, Gwendolyn Rutten, Carmen Ryheul, Björn Rzoska, Freya Saeys, Joke Schauvliege, Mieke Schauvliege, Willem-Frederik Schiltz, Katrien Schryvers, Katia Segers, Stefaan Sintobin, Kristof Slagmulder, Elke Sleurs, Klaas Sloomans, Sarah Smeyers, Nadia Sminate, Chris Steenwegen, Els Sterckx, Emmily Talpe, Bruno Tobback, Bart Tommelein, Orry Van de Wauwer, Freya Van den Bossche, Koen Van den Heuvel, Tine van der Vloet, Anke Van dermeersch, Kris Van Dijck, Bart Van Hulle, Paul Van Miert, Peter Van Rompuy, Sam Van Rooy, Mercedes Van Volcem, Manuela Van Werde, Wilfried Vandaele, Maurits Vande Reyde, Steve Vandenberghe, Ludwig Vandenhove, Loes Vandromme, Jeremie Vaneekhout, Kurt Vanryckeghem, Wim Verheyden, Katja Verheyen, Frieda Verougstraete-Deschacht, Maxim Veys, Brecht Warnez, Suzy Wouters

Stemming nr.3:

JA-stemmen:

Meyrem Almaci, Hannes Anaf, Imade Annouri, Roosmarijn Beckers, Adeline Blancquaert, Robrecht Bothuyne, Jo Brouns, Karin Brouwers, Filip Brusselmans, Yves Buysse, Lode Ceyssens, Allecia Claes, Bart Claes, Arnout Coel, Steven Coenegrachts, Cathy Coudyser, Guy D'haeseleer, Stephanie D'Hose, Johan Danen, Koen Daniëls, Piet De Bruyn, Inez De Coninck, Kurt De Loo, Ann De Martelaer, Immanuel De Reuse, Annick De Ridder, Stijn De Roo, Maaïke De Rudder, Maarten De Veuster, Maaïke De Vreese, Gwenny De Vroe, Bart De Wever, Johan Deckmyn, Filip Dewinter, Bart Dochy, Martine Fournier, Caroline

Gennez, Karolien Grosemans, Andries Gryffroy, Liesbeth Homans, Vera Jans, Chris Janssens, Sofie Joosen, Marino Keulen, Kathleen Krekels, Jan Laeremans, Annick Lambrecht, Bert Maertens, Ilse Malfroot, Marius Meremans, Elisabeth Meuleman, An Moerenhout, Rita Moors, Philippe Muyters, Joris Nachtergaele, Tom Ongena, Katrien Partyka, Lorin Parys, Freya Perdaens, Leo Pieters, Els Robeyns, Tinne Rombouts, Axel Ronse, Conner Rousseau, Gwendolyn Rutten, Carmen Ryheul, Björn Rzoska, Freya Saeys, Joke Schauvliege, Mieke Schauvliege, Willem-Frederik Schiltz, Katrien Schryvers, Katia Segers, Stefaan Sintobin, Kristof Slagmulder, Elke Sleurs, Klaas Sloomans, Sarah Smeyers, Nadia Sminate, Chris Steenwegen, Els Sterckx, Emmily Talpe, Bruno Tobback, Bart Tommelein, Orry Van de Wauwer, Freya Van den Bossche, Koen Van den Heuvel, Tine van der Vloet, Anke Van dermeersch, Kris Van Dijck, Bart Van Hulle, Paul Van Miert, Peter Van Rompuy, Sam Van Rooy, Mercedes Van Volcem, Manuela Van Werde, Wilfried Vandaele, Maurits Vande Reyde, Steve Vandenberghe, Ludwig Vandenhove, Steven Vandeput, Jeremie Vaneeckhout, Kurt Vanryckeghem, Wim Verheyden, Katja Verheyen, Frieda Verougstraete-Deschacht, Maxim Veys, Brecht Warnez, Suzy Wouters

ONTHOUDINGEN:

Jos D'Haese, Tom De Meester, Kim De Witte

Stemming nr.4:

JA-stemmen:

Meyrem Almaci, Hannes Anaf, Imade Annouri, Roosmarijn Beckers, Adeline Blancquaert, Robrecht Bothuyne, Jo Brouns, Karin Brouwers, Filip Brusselmans, Yves Buysse, Lode Ceysens, Alessia Claes, Bart Claes, Arnout Coel, Steven Coenegrachts, Cathy Coudyser, Guy D'haeseleer, Stephanie D'Hose, Johan Danen, Koen Daniëls, Piet De Bruyn, Inez De Coninck, Kurt De Loo, Ann De Martelaer, Immanuel De Reuse, Annick De Ridder, Stijn De Roo, Maaike De Rudder, Maarten De Veuster, Maaike De Vreese, Gwenny De Vroe, Bart De Wever, Johan Deckmyn, Filip Dewinter, Bart Dochy, Martine Fournier, Caroline Gennez, Karolien Grosemans, Andries Gryffroy, Liesbeth Homans, Vera Jans, Chris Janssens, Sofie Joosen, Marino Keulen, Kathleen Krekels, Jan Laeremans, Annick Lambrecht, Bert Maertens, Ilse Malfroot, Marius Meremans, Elisabeth Meuleman, An Moerenhout, Rita Moors, Philippe Muyters, Joris Nachtergaele, Tom Ongena, Katrien Partyka, Lorin Parys, Freya Perdaens, Leo Pieters, Els Robeyns, Tinne Rombouts, Axel Ronse, Conner Rousseau, Gwendolyn Rutten, Carmen Ryheul, Björn Rzoska, Freya Saeys, Joke Schauvliege, Mieke Schauvliege, Willem-Frederik Schiltz, Katrien Schryvers, Katia Segers, Stefaan Sintobin, Kristof Slagmulder, Elke Sleurs, Klaas Sloomans, Sarah Smeyers, Nadia Sminate, Chris Steenwegen, Els Sterckx, Emmily Talpe, Bruno Tobback, Bart Tommelein, Orry Van de Wauwer, Freya Van den Bossche, Koen Van den Heuvel, Tine van der Vloet, Anke Van dermeersch, Kris Van Dijck, Bart Van Hulle, Paul Van Miert, Peter Van Rompuy, Sam Van Rooy, Mercedes Van Volcem, Manuela Van Werde, Wilfried Vandaele, Maurits Vande Reyde, Steve Vandenberghe, Ludwig Vandenhove, Steven Vandeput, Loes Vandromme, Jeremie Vaneeckhout, Kurt Vanryckeghem, Wim Verheyden, Katja Verheyen, Frieda Verougstraete-Deschacht, Maxim Veys, Brecht Warnez, Suzy Wouters

ONTHOUDINGEN:

Jos D'Haese, Tom De Meester, Kim De Witte